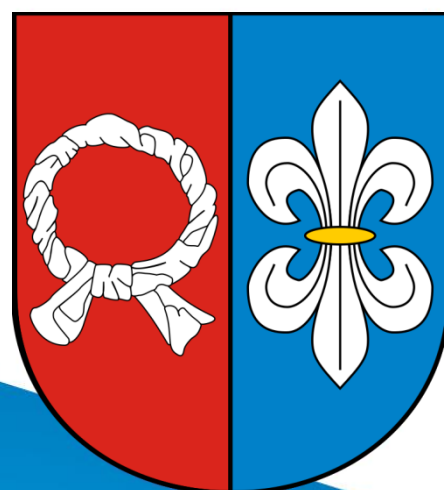

Diagnoza strategiczna na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju **Gminy Milejów** **na lata 2015-2022**

ZAŁĄCZNIK NR 1 do Strategii Rozwoju Gminy Milejów na lata 2015-2022

Milejów, czerwiec 2016

Spis treści

Wstęp	3
1. Uwarunkowania przestrzenne i środowiskowe	4
1.1. Uwarunkowania przestrzenne	4
1.2. Uwarunkowania środowiskowe	7
1.2.1. Budowa geologiczna	7
1.2.2. Klimat	8
1.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne	8
1.2.4. Gleby	8
1.2.5. Lasy	10
1.2.6. Formy ochrony przyrody	10
2. Uwarunkowania infrastrukturalne	11
2.1. Infrastruktura drogowa	14
2.2. Gospodarka mieszkaniowa	16
2.3. Gospodarka odpadami	17
2.4. Gospodarka komunalna	17
2.5. Infrastruktura elektroenergetyczna	19
3. Uwarunkowania społeczne	21
3.1. Ludność i sytuacja demograficzna	21
3.2. Szkolnictwo i poziom nauczania	27
3.3. Kultura	32
3.4. Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	34
3.5. Dziedzictwo kulturowe	37
3.6. Sport i rekreacja	39
3.7. Organizacje i stowarzyszenia społeczne	39
4. Uwarunkowania gospodarcze	42
4.1. Podmioty gospodarcze	42
4.2. Rolnictwo	46
4.3. Rynek pracy	49
4.4. Atrakcyjność inwestycyjna	51
4.5. Sytuacja finansowa gminy	52
5. Wnioski i rekomendacje z analizy uwarunkowań społeczno-gospodarczych	62
Spis tabel	67
Spis wykresów	68
Spis map	70

Wstęp

Podstawowym celem działań władz samorządowych jest dążenie do ciągłego rozwoju, które pozwoli na zaspokojenie indywidualnych i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej oraz zapewni jak najwyższy standard jej życia. Jest to długofalowy proces mający za zadanie wzrost konkurencyjności oraz poprawę sytuacji społecznej i gospodarczej danej jednostki samorządu.

W rezultacie rozwój samorządu przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców. Wymaga to od władz realizacji nie tylko ustawowych zadań własnych, ale także dążenia do zapewnienia ciągłego i zrównoważonego rozwoju danego samorządu.

Szybko zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza oraz potrzeba ustawicznego rozwoju stawiają przed samorządem Gminy Milejów nowe wyzwania. W związku z tym przystąpiono do opracowania *Strategii Rozwoju Gminy Milejów na lata 2015–2022*. W Strategii wskazane zostaną kierunki rozwoju Gminy, cele i zadania do realizacji uwzględniające perspektywę finansową Unii Europejskiej na lata 2014–2020.

Diagnoza strategiczna Gminy Milejów stanowi podstawę do opracowania *Strategii Rozwoju Gminy Milejów na lata 2015–2022*. W Diagnozie została przedstawiona sytuacja przestrzenna i infrastrukturalna, społeczna, gospodarcza oraz środowiskowa Gminy Milejów na tle powiatu łęczyńskiego, województwa lubelskiego oraz kraju wraz ze wskazaniem trendów, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich lat.

Informacje, dane, wnioski i rekomendacje zawarte w Diagnozie będą przydatne do oceny mocnych i słabych stron Gminy, szans oraz zagrożeń rozwojowych, jak również wyznaczenia obszarów priorytetowych, celów strategicznych i głównych kierunków rozwoju gminy, stanowiących podstawę jej rozwoju i konkurencyjności.

W skład gminy wchodzi następujące miejscowości: Antoniów, Antoniów-Kolonia, Białka, Białka-Kolonia, Cyganka, Dąbrowa, Górne, Jaszczów, Jaszczów-Kolonia, Kajetanówka, Klarów, Łańcuchów, Łysołaje, Łysołaje-Kolonia, Maryniów, Milejów, Milejów-Osada, Ostrówek-Kolonia, Popławy, Starościce, Wólka Bielecka, Wólka Łańcuchowska, Zalesie, Zgniła Struga.

Tabela 1. Wykaz miejscowości i sołectw na terenie Gminy Milejów (stan na 31.12.2015 r.)

L.p.	Miejscowość	Sołectwo	Liczba mieszkańców (w miejscowościach)
1.	Antoniów	Antoniów	237
2.	Antoniów-Kolonia	Antoniów-Kolonia	103
3.	Białka	Białka	372
4.	Białka-Kolonia	Białka-Kolonia	140
5.	Cyganka	Cyganka	152
6.	Dąbrowa	Dąbrowa	89
7.	Górne	Górne	210
8.	Jaszczów	Jaszczów	929
9.	Jaszczów-Kolonia	Jaszczów-Kolonia	244
10.	Kajetanówka	Kajetanówka	144
11.	Klarów	Klarów	230
12.	Łańcuchów	Łańcuchów	481
13.	Łysołaje	Łysołaje	382
14.	Łysołaje-Kolonia	Łysołaje-Kolonia	387
15.	Maryniów	Maryniów	232
16.	Milejów	Milejów	651
17.	Milejów-Osada	Milejów-Osada	2 565
18.	Ostrówek-Kolonia	Ostrówek-Kolonia	296
19.	Popławy	Popławy	198
20.	Starościce	Starościce	476
21.	Wólka Bielecka	Wólka Bielecka	171
22.	Wólka Łańcuchowska	Wólka Łańcuchowska,	236
23.	Zalesie	Zalesie	137
24.	Zgniła Struga	Zgniła Struga	88
RAZEM:			9 150

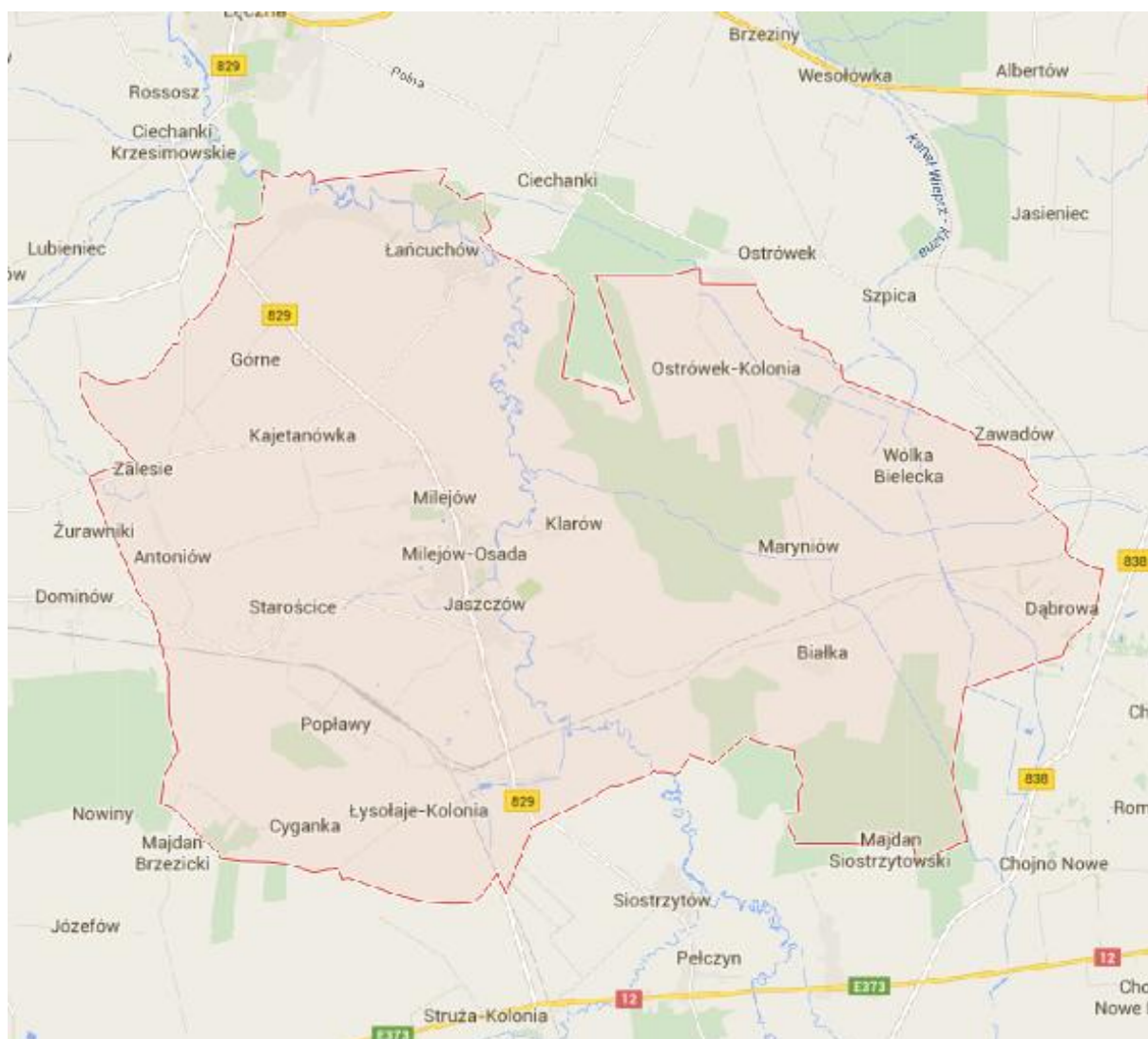
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Sieć dróg na obszarze Gminy Milejów jest dobrze rozwinięta i zapewnia dobre połączenia zarówno z ośrodkami zewnętrznymi jak i ze wszystkimi sołectwami w gminie. Promienisty układ dróg stwarza dogodne warunki do funkcjonowania Gminy. Większość dróg przechodzi przez miejscowość Milejów będącą ośrodkiem gminnym.

Sieć dróg w gminie Milejów tworzą: droga wojewódzka nr 829 (o relacji Łucka - Łęczna – Biskupice) o długości 10,5 km, drogi powiatowe o łącznej długości 52,024 km i drogi gminne o długości 217,390 km.

Przez obszar gminy (od miejscowości Łysołaje-Kolonia do miejscowości Starościce) przebiega linia kolejowa Lublin – Chełm. Druga linia kolejowa biegnąca do Jaszczowa do Kopalni Węgla Kamiennego w Bogdanie przeznaczona jest do ruchu towarowego. W miejscowości Jaszczów umiejscowiona jest węzłowa stacja kolejowa dla ruchu pasażerskiego i towarowego.

Mapa 2. Sieć komunikacyjna w Gminie Milejów

Źródło: <https://www.google.pl/maps/place/Milejów>

Największy procent powierzchni Gminy zajmują grunty orne (71,60%). Na drugim miejscu są grunty leśne – 17,06%, natomiast łąki i pastwiska zajmują 3,35% powierzchni. Szczegółowy podział struktury użytkowania gruntów w Gminie Milejów przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Milejów w 2014 roku [w ha]

Powierzchnia	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Pozostałe użytki rolne	Grunty leśne	Pozostałe grunty	Ogółem
[ha]	4 800,3	199,18	975,14	35,48	35,48	284,60	376,66	6 706,85
[%]	71,60	3,00	14,5	0,5	0,5	4,2	5,6	100,00

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

1.2. Uwarunkowania środowiskowe

Środowisko przyrodnicze to ogół elementów przyrodniczych, w szczególności powierzchnia ziemi łącznie z glebą, kopaliny, wody, powietrze, świat roślinny i zwierzęcy, a także krajobraz znajdujący się w stanie naturalnym, jak też przekształcony w wyniku działalności człowieka.

Walory krajobrazowe środowiska to wartości ekologiczne, estetyczne, widokowe i kulturowe terenu oraz związane z nimi elementy przyrodnicze ukształtowane przez przyrodę lub w wyniku działalności człowieka.

Gmina Milejów znajduje się w strefie pogranicza dwóch głównych jednostek regionalizacji fizycznogeograficznej. Jej część, położona po zachodniej stronie doliny Wieprza, znajduje się w obszarze Europy Zachodniej, natomiast wschodnia – w obszarze Europy Wschodniej. Biorąc pod uwagę podstawowe jednostki w hierarchizacji fizycznogeograficznej, część zachodnia jest fragmentem Płaskowyżu Świdnickiego (subregionu Wyżyny Lubelskiej), zaś wschodnia – fragmentem Obniżenia Dorohuskiego (subregionu Polesia Wołyńskiego). Granica pomiędzy obu mezoregionami (a tym samym pomiędzy obszarem Europy Zachodniej i Europy Wschodniej) przebiega zachodnią strefą krawędziową doliny Wieprza.

1.2.1. Budowa geologiczna

Położenie gminy w dwóch odmiennych od siebie jednostkach fizycznogeograficznych powoduje duże zróżnicowanie cech środowiska przyrodniczego.

Obniżenie Dorohuskie charakteryzuje się niewielkimi deniwelacjami terenu, sięgających kilka metrów. Teren jest urozmaicony wydrami i wyniesiony do około 180 m n.p.m. Powierzchnia terenu jest lekko nachylona w kierunku doliny Wieprza. Obszar ten budują utwory kredowe, na których zalegają piaski lub mułki. Ponadto występują tutaj formy krasu powierzchniowego głównie leje krasowe. Charakterystycznymi elementami krajobrazu są rozległe, płytkie obniżenia terenu zajęte przez torfowiska i podmokłe łąki.

Elementem wyróżniającym zachodnią część Obniżenia Dorohuskiego jest dolina rzeki Wieprz. Jest to cenny pod względem krajobrazowym i przyrodniczym obszar gminy Milejów.

Drugą podstawową jednostką strukturalną jest Płaskowyż Świdnicki. Jest to płaska, zbudowana z margli równina denudacyjna, lokalnie przykryta cienką warstwą mułków i piasków mułkowatych. Równina to pochyłona jest w kierunku północnym od około 215 m n.p.m. na południu do około 180 m n.p.m. w części północnej.

1.2.2. Klimat

Pod względem klimatycznym obszar Gminy Milejów należy do regionu klimatycznego wschodnio-małopolskiego i krainy klimatycznej chełmsko-podlaskiej. Charakteryzuje się on dość długą zimą, ale i lato jest równie długie i cieplejsze niż na pozostałym obszarze tej, południowo-wschodniej, części kraju. Natomiast pory jesienne i wiosenne są zazwyczaj krótsze. Częściej również występują duże wahania temperatur.

Na terenie Gminy Milejów nie ma stacji ani posterunków meteorologicznych. Najbliższy znajduje się w Łęcznej, gdzie badana jest wielkość opadów atmosferycznych. Średnia roczna temperatura obliczona na podstawie wieloletnich obserwacji meteorologicznych wynosi 7,3-7,4°C, średnia roczna temperatura stycznia to -4,1°C, natomiast najcieplejszego miesiąca - lipca 19,7°C. Roczna amplituda temperatury wynosiła 23,8°C. Na obszarach leśnych oraz w sąsiedztwie lasów wahania temperatur są mniejsze.

Średnia suma opadów wielolecia kształtowała się na poziomie 550 mm. Największa ilość opadów przypada na miesiące letnie – czerwiec i lipiec. Przede wszystkim występują opady krótkie ale intensywne. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 84 dni.

Największe zachmurzenie, podobnie jak na terenie całego województwa i kraju przypada na listopad i grudzień, a najbardziej pogodnymi miesiącami są czerwiec i wrzesień. Łączna ilość dni pogodnych na terenie obszaru objętego opracowaniem wynosi 44 dni w ciągu roku.

Na terenie gminy wiatry wieją przeważnie z kierunków zachodnich i południowo-zachodnich. Najrzadziej natomiast wieje z północy i północnego wschodu. Siła 70% wszystkich wiatrów nie przekracza 2,1 m/s.

Czynnikami determinującym prowadzenie działalności rolniczej na obszarze Gminy jest również długość okresu wegetacyjnego. Liczba dni ze średnią temperaturą powyżej 5°C waha się między 192 a 236, czyli średnio 214 dni okresu wegetacyjnego w roku. Średnia wieloletnia temperatura tego okresu wynosiła 13,3°C, a przebieg opadów rozkłada się podobnie jak temperatury – wzrost do kulminacji lipcowej, następnie spadek.

W niektórych latach w okresie letnim opady są niższe powodując suszę glebową i fizjologiczną roślin, rzadziej hydrologiczną.

1.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar całej Gminy Milejów położony jest w dorzeczu Wieprza w zlewni II rzędu rzeki Wieprz. Wieprz jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Pod Łańcuchowem rzeka gwałtownie skręca w kierunku zachodnim. Wieprz do Łańcuchowa meandruje w szerokości 2 – 3 km w dolinie

o asymetrycznych zboczach (lewe zbocze jest wyższe i bardziej strome od prawego). W granicach Płaskowyżu Świdnickiego dolina ma szerokość 200 – 300 m w wcięta jest na około 20m w skały kredowe.

Prawobrzeżne dopływy Wieprza przepływające przez gminę Milejów to: Białka, Mogielnica, ponadto występuje tutaj kilka niewielkich cieków wykorzystujących dolinki w rejonie Jaszczowa, Milejowa. Dolina Mogielnicy jest uregulowana i przejmuje wody z pól uprawnych. We wschodniej części gminy Milejów przebiega fragment kanału Wieprz – Krzna. Wpływ kanału jest wybitnie szkodliwy na środowisko przyrodnicze Polesia Lubelskiego. Wykopanie kanału spowodowało przesuszenie gruntów w pobliżu kanału, murszenie torfów, degradację i erozję gleb, zanik wielu naturalnych siedlisk gatunków zwierząt oraz roślin. Początkowo zaobserwowano wzrost plonów i nawodnienie terenów zmeliorowanych, lecz z czasem wydajność gleby spadła. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest przesuszenie gleb i zachwianie równowagi wodnej oraz zwiększenie ich podatności na degradację, co ma znaczny wpływ na zmniejszenie przydatności rolniczej. Na rysunku studium wskazano granice negatywnego oddziaływania kanału Wieprz – Krzna.

Wody podziemne

Gmina Milejów jest dość zasobna w wody podziemne. Część gminy po wschodniej stronie doliny Wieprza leży w obrębie GZWP 407 – Niecka Lubelska (Chełm – Zamość), natomiast część po zachodniej stronie rzeki leży w obrębie GZWP 406 – Niecki Lubelskiej (Lublin). Cały omawiany obszar gminy znajduje się w podziemnej zlewni Wieprza.

Wody podziemne związane są z utworami kredowo – paleoceńskimi i czwartorzędowymi. Są to wody szczelinowo – porowe i porowe o zwierciadle napiętym i swobodnym. Występują one na głębokości od ponad 20 m na Płaskowyżu Świdnickim do poniżej 5 m w dolinie Wieprza. Głównym elementem drenażu podziemnego jest dolina rzeki Wieprz. Najlepsze warunki hydrogeologiczne panują na wschód od Milejowa oraz na odcinku doliny Wieprza poniżej Łęcznej. Na obszarach tych przewodność warstwy wodonośnej przekracza 500 m²/24 h, a wydajności potencjalne studni przekraczają 70 m³/h. Gmina Milejów położona jest w obszarze najwyższej ochrony zbiornika GZWP zarówno GZWP nr 406 i GZWP nr 407. Na obszarze gminy Milejów wyróżniono (objaśnienia do mapy geologiczno – gospodarczej Arkusz Łączna) średni i wysoki stopień zagrożenia warstwy wodonośnej. Średni stopień zagrożenia obejmuje dolinę Wieprza, gdzie poziomy czwartorzędowy i kredowy stwierdzono pod serią nieprzepuszczalnych mułków. Wysoki stopień zagrożenia warstwy wodonośnej obejmuje Płaskowyż Świdnicki.

1.2.4. Gleby

Gleby zachodniej części gminy należą do najlepszych w całym powiecie łęczyńskim. Dominują gleby pseudobielicowe i brunatne utworzone na lessach i zwietrzelinach kredowych. Są to przeważnie gleby gruntów ornych II i III klasy bonitacyjnej. We wschodniej części gminy występuje mozaika różnych typów gleb, wśród których wyróżnia się gleby łąk i pastwisk, wytworzone na gruntach organicznych. Na gruntach ornych występują przede wszystkim gleby brunatne i pseudobielicowe wytworzone na piaskach i piaskach gliniastych. W większości należą one do IV, V i VI klasy bonitacyjnej.

Tabela 3. Grunty orne wg klas bonitacyjnych.

Klasa gruntów	Grunty rolne	Powierzchnia
	ha	%
I	0,1	0,00
II	1 016	10,54
III	243	2,52
IIIa	1 796	18,63
IIIb	1 236	12,82
IV	1 627	16,88
IVa	775	8,04
IVb	779	8,08
V	1 691	17,54
VI	476	4,94
VIz	-	0,00
Razem:	8 623	100,00

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Gleby Gminy Milejów są w niewielkim stopniu podatne na erozję wodną. Zagrożenie erozją silną i umiarkowaną praktycznie nie występuje na terenie gminy (obejmuje około 0,5% gruntów rolnych), natomiast 70% gruntów rolnych jest pod wpływem występowania erozji słabej, nie mającej dużego znaczenia na wykorzystanie rolnicze i sposób użytkowania tych gruntów. Gleby objęte erozją słabą nie wymagają zabiegów przeciwoerozyjnych, a straty zmywania gleby z poziomu orno-próchnicznego są łatwo wyrównywane przez zabiegi uprawowe.

1.2.5. Lasy

Prawie 16% powierzchni gminy stanowią lasy. Główne kompleksy leśne występują we wschodniej części gminy. Na terenie gminy Milejów można stwierdzić obecność 41 gatunków roślin objętych ochroną lub rzadkich nawet w skali kraju. Reprezentują one

gatunki wodne i bagienne, gatunki łąkowe, gatunki leśne i zaroślowe, gatunki siedlisk suchych oraz siedlisk synantropijnych. Ze względu na duże walory dendrologiczne na szczególną uwagę zasługują ogrody folwarczne i dworskie z okazami pomnikowymi i osobliwościami. Cenne pod względem faunistycznym i florystycznym są tereny łąk w rejonie Białki, Zgniłej Strugi, Wólki Bieleckiej oraz tereny ujściowe Mogielnicy. Niewątpliwą atrakcją gminy Milejów pod względem krajobrazowym jak i przyrodniczym są torfianki i ich otoczenie np. w okolicach Zgniłej Strugi, Maryniowa – „Uroczysko staw” i potorfia, na południe od Wólki Bieleckiej.

W dołach po eksploatacji torfu i w ich otoczeniach występują stanowiska wodno-szuwarowe, zaroślowe i łąkowe.

1.2.6. Formy ochrony przyrody

Na formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody składają się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Park krajobrazowy

Na terenie Gminy Milejów znajduje się część Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on środkową część gminy, czyli koryto i dolinę rzeki Wieprz. Park Krajobrazowy został utworzony w 1990 roku Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie (Uchwała nr XI/56/90 z dnia 26 lutego 1990 r.), a jego istnienie potwierdzono Rozporządzeniem Wojewody Lubelskiego z 23 marca 2005 r., zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r.

Nadwieprzański Park Krajobrazowy utworzono dla atrakcyjnej przyrodniczo i krajobrazowo doliny środkowego biegu rzeki Wieprz. Najcenniejsze przyrodniczo są meandrujące koryto rzeki, starorzecza, łągi, torfowiska niskie oraz murawy kserotermiczne rozwijające się na stromych nasłonecznionych zboczach.

Park ma powierzchnię 6 261 ha, a jego otulina jest prawie dwukrotnie większa i wynosi 11 185 ha. Najwyższy odsetek powierzchni zajmują lasy - 41,7%, a następnie grunty orne - 28,5%, łąki i pastwiska zajmują ok. 28% oraz wody 4%. Na obszar parku rzeka Wieprz wkracza na 125 kilometrów swojego biegu niosąc wody z Rostocza i Wyżyny Lubelskiej. W pobliżu Łańcuchowa rzeka wchodzi w tzw. przełom łączyński. Długość parku wynosi ok. 25 km, a szerokość jest zmienna i waha się od 250 m. do 3 km.

Obszary Natura 2000

W ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na terenie gminy Milejów wyznaczono Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Dolina Środkowego Wieprza” PLH060005 w celu ochrony siedlisk przyrodniczych.

Pomniki przyrody

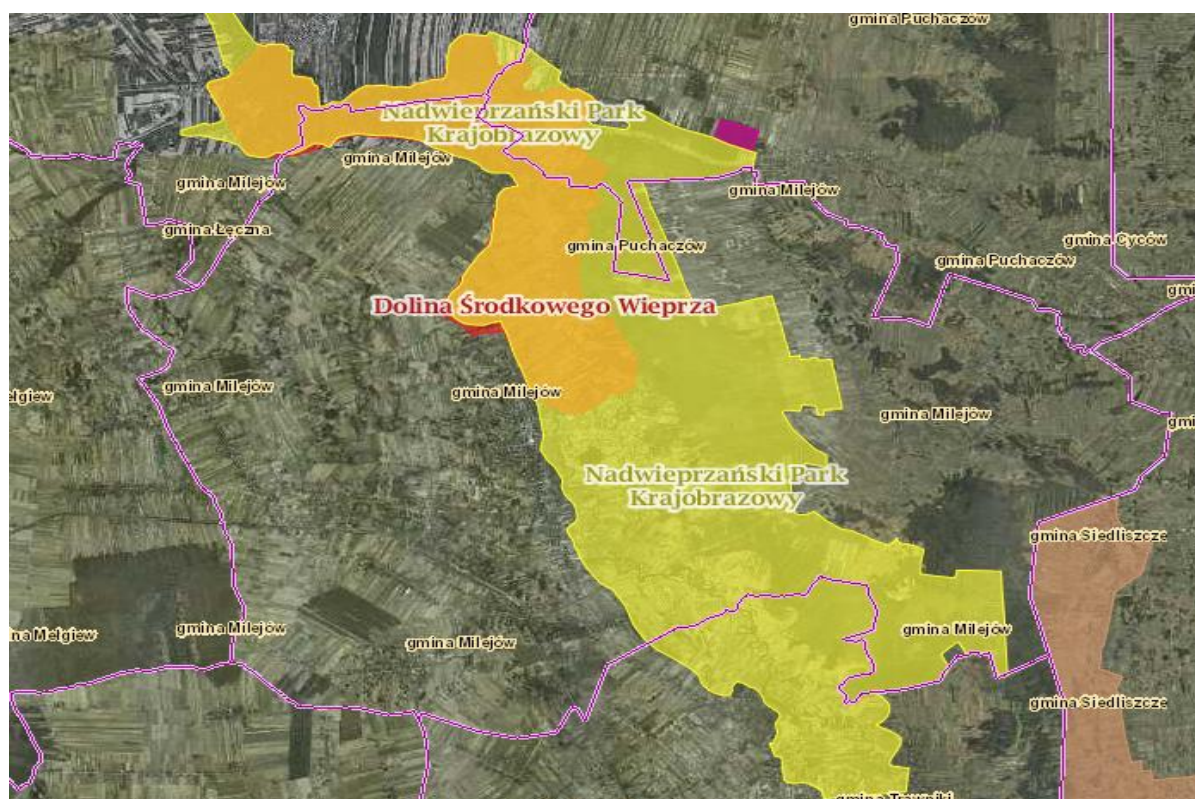
Pomniki przyrody to pojedyncze lub zgrupowane obiekty przyrodniczego szczególnej wartości naukowej, kulturowej lub historycznej odznaczające się szczególnymi cechami w porównaniu z innymi obiektami przyrodniczymi. Gmina Milejów posiada na swoim terenie 16 pomników przyrody. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Tabela 4. Pomniki przyrody na terenie Gminy Milejów

L.p.	Nazwa pomnika przyrody	Miejsce występowania
1.	Drzewo z gatunku jesion	Dz. nr 232/4 w m. Łańcuchów, gm. Milejów
2.	Drzewo z gatunku jesion	Dz. nr 232/4 w m. Łańcuchów, gm. Milejów
3.	Drzewo z gatunku lipa szerokolistna	Dz. nr 232/4 w m. Łańcuchów, gm. Milejów
4.	Drzewo z gatunku lipa drobnolistna	Dz. nr 232/4 w m. Łańcuchów, gm. Milejów
5.	Drzewo z gatunku lipa drobnolistna	Dz. nr 232/4 w m. Łańcuchów, gm. Milejów
6.	Drzewo z gatunku jesion wyniosły	Dz. nr 232/4 w m. Łańcuchów, gm. Milejów
7.	Drzewo z gatunku dąb szypułkowy	Dz. nr 232/4 w m. Łańcuchów, gm. Milejów
8.	Drzewo z gatunku lipa drobnolistna	Zespół dworsko-parkowy m. Milejów-Osada, gm. Milejów
9.	Drzewo z gatunku lipa drobnolistna	Zespół dworsko-parkowy m. Milejów-Osada, gm. Milejów
10.	Drzewo z gatunku buk pospolity, odmiana purpurowa	Zespół dworsko-parkowy m. Łańcuchów, gm. Milejów
11.	Drzewo z gatunku lipa drobnolistna	Zespół dworsko-parkowy m. Łańcuchów, gm. Milejów
12.	Drzewo z gatunku lipa drobnolistna	Pozostałości parku m. Jaszców, gm. Milejów
13.	Drzewo z gatunku modrzew europejski	Pozostałości parku m. Jaszców gm. Milejów
14.	Drzewo z gatunku dąb szypułkowy	Pozostałości parku m. Jaszców gm. Milejów
15.	Drzewo z gatunku lipa srebrzysta	Przy drodze Łączna-Biskupice w m. Jaszców, gm. Milejów
16.	Drzewo z gatunku platan klonolistny	Zabytkowy zespół dworsko-parkowy m. Łysołaje gm. Milejów

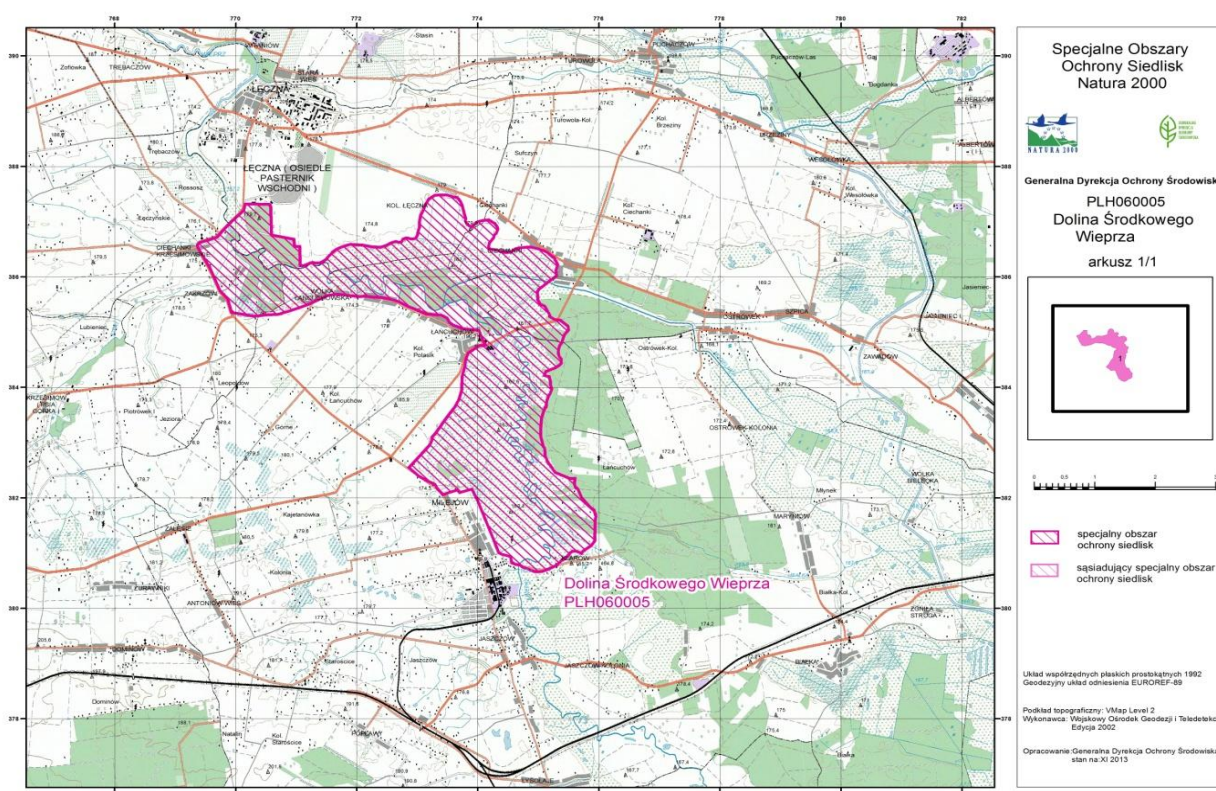
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Mapa 3. Położenie obszarów chronionych na terenie Gminy Milejów

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?obszar=PLH0600>

Mapa 4. Położenie obszaru Natura 2000 na terenie Gminy Milejów

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>

2. Uwarunkowania infrastrukturalne

Wyposażenie w sieć i urządzenia infrastruktury technicznej, jej nowoczesność i sposób zarządzania stanowi jedno z najważniejszych kryteriów dobrej jakości życia mieszkańców gminy, poziomu i dynamiki rozwoju gospodarki, jak i atrakcyjności inwestycyjnej i szeroko rozumianej konkurencyjności.

2.1. Infrastruktura drogowa

Sieć drogową w Gminie Milejów tworzy: droga wojewódzka nr 829 (Łucka - Łęczna - Biskupice), 10 dróg powiatowych (o nr 2015, 2016, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028) oraz 49 dróg gminnych.

Całkowita długość dróg gminnych wynosi 217,390 km, z czego 115,39 km jest pokryte nawierzchnią asfaltową, a wskaźnik dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie gminy wynosi 52,024 km w tym o nawierzchni asfaltowej 46,398 km. Poniższe tabele szczegółowo przedstawiają stan dróg na terenie gminy.

Tabela 5. Drogi wojewódzkie przebiegające przez teren Gminy Milejów

L.p.	Nazwa drogi
1.	Łucka - Łęczna - Biskupice

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Tabela 6. Drogi powiatowe przebiegające przez teren Gminy Milejów

Lp.	Poprzedni nr drogi	Nowy nr drogi	Klasa	Przebieg drogi	Długość ciągu na terenie powiatu	Długość drogi na terenie gminy (km)		
						Ogółem:	Twarde	Gruntowe
1.	22721	2015 L	Z	dr. kr. 82 - Puchaczów- Ciechanki- do dr. woj. 829	8,817	3,225	3,225	-
2.	22724	2016 L	L	dr. woj. 829 Wólka Łańcuchowska – Łańcuchów dr. pow. 2015 L	4,366	4,366	4,366	-
3.	22779	2021 L	Z	Mełgiew - Zalesie- Kajetanówka dr. woj. 829	4,592	4,592	4,592	-
4.	22780	2023 L	L	Mełgiew - Starościce – Jaszczów – dr. woj. 829	5,594	5,594	5,594	-
5.	22784	2022 L	L	dr. pow. 2021L Zalesie - Cyganka - Majdan Brzezicki- Brzeziczki	5,673	5,673	3,452	2,221
6.	22785	2025 L	L	dr. pow. 2022 L – Cyganka - Łysołaje- dr. woj. 829	5,992	5,992	5,992	-
7.	22787	2026 L	L	dr. woj. 829- Łysołaje- Pełczyn	0,465	0,465	0,465	-
8.	22788	2027 L	L	dr. woj. 829- Jaszczów -Białka- Zgniła Struga-chojeniec	10,140	10,140	9,192	0,948
9.	22789	2028 L	L	dr. pow. 1809 L - Ostrówek-Białka – Dorohucza	10,377	9,977	7,52	2,457
10.	1821	2024 L	L	dr. woj. 829- Jaszczów- Stacja Kol. Jaszczów	2,000	2,000	2,000	-
RAZEM:					58,016	52,024	46,398	5,626

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Tabela 7. Drogi gminne zlokalizowane na terenie Gminy Milejów

L.p.	Nr drogi	Przebieg drogi	Długość drogi [w km]
1.	105197	dr.gm.105331L Kol.Antoniów - Zakrzów - dr.pow.2020L	4,510
2.	105330	dr.pow.2021L - Zalesie - Podlipie - Krzesimów - dr.pow.2020L	0,180
3.	105331	dr.pow.2022L Antoniów - dr.woj.829 Milejów	4,411
4.	105332	dr.pow.2021L - Kajetanówka - dr.gm.105334L Kol.Antoniów	1,271
5.	105333	dr.gm.105197L Kol.Antoniów - dr.woj.829	3,999
6.	105334	dr.pow.2022L Antoniów - rz.Wieprz	5,797
7.	105335	dr.gm.105197L Kol.Górne - dr.woj.829	2,241
8.	105336	dr.gm.105337L Kajetanówka - dr.woj.829	2,191
9.	105337	dr.gm.105335L Kol.Górne - Kol.Antoniów - dr.gm.105331L	3,210
10.	105338	dr.gm.105197L Kol.Górne - dr.pow.2021L	2,706
11.	105339	dr.gm.105337L Milejów - Klarów - Kol.Ostrówek - dr.pow.2028L	8,780
12.	105340	dr.woj.829 Milejów - dr.gm.105341L	1,115
13.	105341	dr.woj.829 Milejów - dr.gm.105339L	0,545
14.	105342	dr.pow.2028L Kol.Ostrówek - gr.gminy Puchaczów	1,777
15.	105343	dr.gm.105339L Kol.Ostrówek - dr.gm.105342L	2,372
16.	105344	dr.gm.105342L - Kol.Ostrówek	1,015
17.	105345	dr.pow.2028L Maryniów - dr.gm.105339L	2,240
18.	105346	dr.pow.2027L Kol.Jaszców - dr.gm.105339L	2,834
19.	105347	dr.gm.105348L Wólka Bielecka - dr.gm.105349L	1,000
20.	105348	dr.pow.2027L - dr.pow.2028L Maryniów	3,472
21.	105349	dr.gm.105348L Wólka Bielecka - gr.gminy Puchaczów	2,345
22.	105350	dr.pow.2027L Dąbrowa - Kol.Wola Korybutowa - dr.pow.1809L	2,373
23.	105351	dr.gm.105350L - gr.gminy Siedliszcze (Wola Korybutowa)	0,572
24.	105352	dr.pow.2027L - Kol.Białka	0,846
25.	105353	dr.pow.2027L - Zgniła Struga	1,151
26.	105354	dr.pow.2027L - Zgniła Struga - gr.gminy Siedliszcze	3,088
27.	105355	dr.pow.2027L Białka przez wieś - Białka	2,054
28.	105356	dr.pow.2027L - Kol.Jaszców	1,002
29.	105357	dr.pow.2027L Jaszców	1,031
30.	105358	dr.woj.829 - dr.pow.2027L	0,978
31.	105359	dr.gm.105360L - Kol.Starościce - dr.pow.2023L	1,470
32.	105360	dr.pow.2025L - Cyganka - dr.pow.2023L Starościce	2,684
33.	105361	dr.gm.105360L - Popławy - Kol.Stróża - dr.gm.105717L	4,455
34.	105362	dr.pow.2025L - Cyganka - dr.pow.2025L	3,877
35.	105363	dr.gm.105361L - Popławy - dr.gm.105361L	2,100
36.	105364	dr.gm.105363L - dr.gm.105362L	1,121
37.	105365	Jaszców - dr.woj.829	1,324
38.	105366	dr.pow.2024L - dr.pow.2023L	0,831
39.	105367	dr.woj.829 - Łysołaje	0,367
40.	105368	dr.woj.829 - Łysołaje - dr.woj.829	1,490
41.	105369	dr.pow.2025L - Kol.Łysołaje - dr.gm.105361L	1,568
42.	105370	dr.gm.105369L - Kol.Łysołaje - gr.gminy Trawniki	1,768
43.	105371	dr.pow.2016L - Łańcuchów	1,173
44.	105372	dr.pow.2016L - Łańcuchów - dr.pow.2015L	0,437
45.	105373	dr.woj.829 - dr.gm.105338L	1,100
46.	105374	dr.woj.829 - Wólka Łańcuchowska - dr.pow.2016L	2,075
47.	105375	dr.woj.829 - Łańcuchów - dr.pow.2015L	2,260
48.	105376	dr.pow.2015L - Milejów (wzdłuż rz.Wieprz)	4,042
49.	105377	dr.gm.105331L - dr.gm.105339L	0,170
50.	105378	dr.pow.2023L - Starościce - dr.gm.105331L - Kol.Antoniów	1,140
51.	105379	dr.gm.105331L - dr.gm.105363L	1,642
52.	105380	dr.pow.2023L - Starościce - dr.gm.105363L	1,492
53.	105381	dr.gm.105355L - Kol.Jaszców - Jaszców	1,410
54.	105382	dr.pow.2027L - Kol.Jaszców - dr.gm.105381L	2,650
55.	105383	dr.gm.105368L Łysołaje - rz.Wieprz	1,133
56.	105384	dr.pow.2028L - Kol.Białka - dr.gm.105346L	3,450
57.	105385	dr.pow.2028L Kol.Ostrówek - dr.gm.105343L	0,750
RAZEM:			119,085

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

2.2. Gospodarka mieszkaniowa

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2013 roku na terenie Gminy Milejów zlokalizowanych było 3 144 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 242 386 m². Liczba mieszkań na przełomie lat 2003-2013 wzrosła blisko o 4%, również powierzchnia użytkowa wzrosła o prawie 10%. Najwięcej nowych mieszkań powstało w roku 2010 (39 mieszkań), najmniej natomiast w 2004 (3 mieszkania).

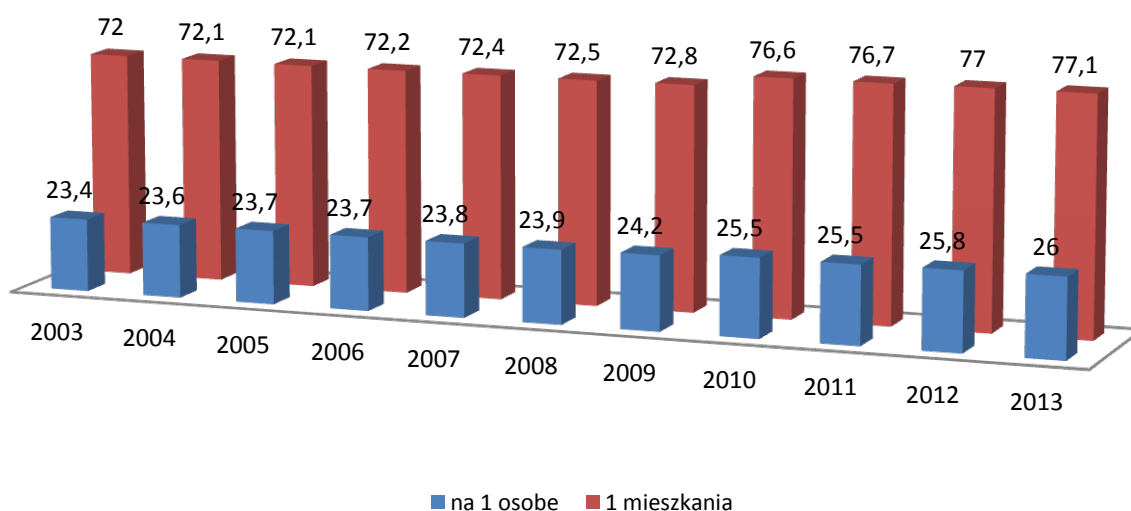
Tabela 8. Charakterystyka zasobów mieszkalnych Gminy Milejów

Wskaźnik	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
liczba mieszkań [sz.]	3 032	3 035	3 039	3 045	3 057	3 067	3 080	3 119	3 124	3 139	3 144
pow. mieszkań [m ²]	218 325	218 698	219 217	219 855	221 257	222 462	224 072	238 876	239 492	241 670	242 386
nowe mieszkania [szt.]	-	3	4	6	12	10	13	39	5	15	5
nowe mieszkania [m ²]	-	373	519	638	1 402	1 205	1 610	14 804	616	2 178	716

Źródło: GUS, 2015

Wskaźnik powierzchni mieszkalnej przypadającej na jednego mieszkańca Gminy Milejów wyniósł w roku 2013 - 26 m² i wzrósł w odniesieniu do 2004 roku o 2,6 m²/osobę. Średnia powierzchnia użytkowa przeciętnego mieszkania w 2013 r. wyniosła 77,1 m² i wzrosła w odniesieniu do 2003 roku o 5,1 m².

Wykres 1. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w m²

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Na terenie Gminy przeważa zabudowa zagrodowa oraz zabudowa posiadająca charakter miejski z przewagą budownictwa indywidualnego o jednej lub dwóch kondygnacjach mieszkalnych. Struktura wiekowa mieszkań Gminy Milejów odznacza się wysokim udziałem mieszkań powstałych w latach 1945 – 1970. Technologia stosowana w tym okresie nie zapewnia należytej efektywności wykorzystania energii cieplnej, dzięki termomodernizacji orientacyjne potrzeby grzewcze tych mieszkań są sukcesywnie poprawiane.

Tabela 9. Struktura wiekowa mieszkań

Okres budowy	liczba mieszkań [szt.]	powierzchnia mieszkań [m ²]
przed 1918	102	4 779,0
1918 - 1944	231	13 355,0
1945 - 1970	1 333	88 071,0
1971 - 1978	410	34 361,0
1979 - 1988	492	40 169,0
1989 - 2002	245	23 956,0
2001 - 2002	27	2 778,0
2003 - 2007	-	-
2008 - 2012	-	-

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

2.3. Gospodarka odpadami

Według danych GUS w 2013 roku na jednego mieszkańca Gminy Milejów przypadło ogółem 60,7 kg wytworzonych odpadów, a ilość odpadów z gospodarstw domowych przypadająca na jednego mieszkańca wynosiła 51,4 kg.

Tabela 10. Średnia ilość odpadów przypadająca na jednego mieszkańca Gminy [kg]

Ilość odpadów [kg]	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	73,0	85,8	96,1	77,1	81,0	85,7	80,1	70,6	60,7
z gospodarstw domowych	56,6	60,8	61,2	55,7	60,5	61,9	58,6	52,2	51,4

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

2.4. Gospodarka komunalna

Sieć wodociągowa

Gmina Milejów jest prawie całkowicie objęta grupowym systemem zaopatrzenia w wodę (71%). Obecnie wszystkie wsie gminy posiadają systemy centralnego zaopatrzenia w wodę. Długość sieci wodociągowej (stan na grudzień 2013) wynosi 176,9 km, i prowadzi do niej 2 336 przyłączy.

Tabela 11. Charakterystyka infrastruktury wodociągowej

Wskaźnik	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej [km]	107,7	140,0	140,0	140,0	134,8	134,8	176,9	176,9
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1 711	1 848	1 863	1 863	1 891	1 891	2 287	2 336
mieszkańcy korzystający z sieci [osób]	5 777	5 941	5 966	5 939	6 032	6 051	6 577	6 586
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	139,2	141,6	150,9	153,4	153,6	154,3	195,9	181,7
zużycie wody na mieszkańca [m ³]	15,0	15,3	16,3	16,5	16,4	16,5	20,9	19,4

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Analizując dane z tabeli wynika, że od 2006 r. w gminie Milejów długość sieci wodociągowej ulegała wzrostowi o prawie 70 km, a liczba przyłączy w latach 2006-2013 roku wzrosła o 625 szt. Wzrosła również ilość wody dostarczanej do gospodarstw domowych o 42,5 dam³ tj. 23%. Istniejące źródła wody w pełni pokrywają zapotrzebowanie mieszkańców. Widać także tendencję wzrostową w liczbie osób korzystających z sieci wodociągowej.

W porównaniu z rokiem 2006 liczba mieszkańców korzystających z sieci wzrosła o 809 osób, tj. o 12,3%.

Sieć kanalizacyjna

Na obszarze gminy znajduje się biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 5 229,01 m³ na dobę zlokalizowana na terenie Spółki Wodno-Ściekowej w Milejowie. Większość ścieków z budynków posiadających instalacje wodno-kanalizacyjne odprowadzanych jest do zbiorników bezodpływowych. W wyniku prowadzonej budowy sieci kanalizacyjnej w 2007 roku, długość sieci kanalizacyjnej zwiększyła się prawie trzykrotnie. Planuje się dalsze inwestycje w budowę kolektora głównego i sieć dystrybucyjną dla kolejnych miejscowości Gminy Milejów. W 2013 r. sieć mierzyła 9,4 km oraz liczyła 202 przyłączy o rocznym odprowadzeniu ścieków w gospodarstwach domowych na poziomie 407 dam³.

Tabela 12. Charakterystyka infrastruktury kanalizacyjnej

Wskaźnik	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ludność korzystająca z sieci [osoba]	1 762	2 048	2 051	2 042	2 063	2 069	2 024	2 153
długość sieci [km]	3,3	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
połączenia do budynków mieszkalnych	87	202	202	202	202	202	187	202
ścieki odprowadzone [dam ³]	48,3	46,2	47,4	157,5	203	239	368	407,0

Źródło: GUS, 2015

Sieć gazowa

Z sieci gazowej w Gminie Milejów, korzysta niewielki procent całej gminy 1,6 % (dane z GUS za 2013 rok). Od roku 2006 długość czynnej sieci nie uległa zmianie i wynosi 5 694 m. Wzrosła między innymi liczba przyłączy o 8 sztuk, jak również liczba odbiorców gazu o dodatkowe 15 gospodarstw.

Tabela 13. Charakterystyka infrastruktury gazowej

Wskaźnik	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
długość czynnej sieci ogółem w m	5694	5694	5694	5694	5694	5694	5694	5694
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	5694	5694	5694	5694	5694	5694	5694	5694
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	90	90	90	92	93	94	96	98
odbiorcy gazu	7	9	2	16	17	18	19	22
zużycie gazu w tys. m ³	6,9	8,9	0,8	6,8	9,4	9,5	9,8	14,3
ludność korzystająca z sieci gazowej	137	140	139	138	142	145	152	151

Źródło: GUS, 2015

2.5. Infrastruktura elektroenergetyczna

Dystrybucją energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych i instytucjonalnych na terenie Gminy Milejów zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin.

Obszar terytorialny Gminy Milejów jest zasilany z GPZ 110/15kV Biskupice, za pośrednictwem linii kablowych i napowietrznych SN – 15 kV oraz stacji transformatorowych 15/04kV. Stacja 110/15kV Biskupice, zlokalizowana jest na terenie gminy Trawniki zasila ościenne gminy w tym gminę Milejów.

Stacja 110/15kV Biskupice transformator: TR 1: 110/15kV – 16 MVA, TR 2: 110/15kV – 16 MVA

Sieć elektroenergetyczna

Długość linii, ilość stacji transformatorowych oraz moc zainstalowanych transformatorów dla urządzeń PGE oraz urządzeń obcych zlokalizowanych w Gminie Milejów przedstawia się następująco:

- linia 110 kV Biskupice - Stefanów [km] - 11,70 napowietrzne,
- linia 15 kV [km] - 89,624 (napowietrzne), 4,254 (kablówce),
- linia nN (bez przyłączy) [km] - 145,831 (napowietrzne), 29,085 (kablówce),
- przyłącza nN [km] - 67,169 (napowietrzne), 17,125 (kablówce).

Stacje transformatorowe

Na terenie Gminy Milejów znajduje się 94 stacje transformatorowe słupowe 15/0,4 kV i 6 stacji transformatorowych wewnętrzne 15/0,4 kV będące w posiadaniu PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin o mocy 10 000 kVA oraz 5 stacji transformatorowych słupowych 15/0,4 i 2 stacje transformatorowe wewnętrzne 15/0,4 kV będących w posiadaniu odbiorcy.

Odbiorcy i zużycie energii elektrycznej

W 2014 r. liczba odbiorców energii elektrycznej wyniosła łącznie 3 343 i zwiększyła się w stosunku do roku 2010 o 44 odbiorców (1,32%).

W roku 2014 zużycie energii elektrycznej wyniosło łącznie 24.718 GWh i wzrosło w stosunku do roku 2010 o 26,9%.

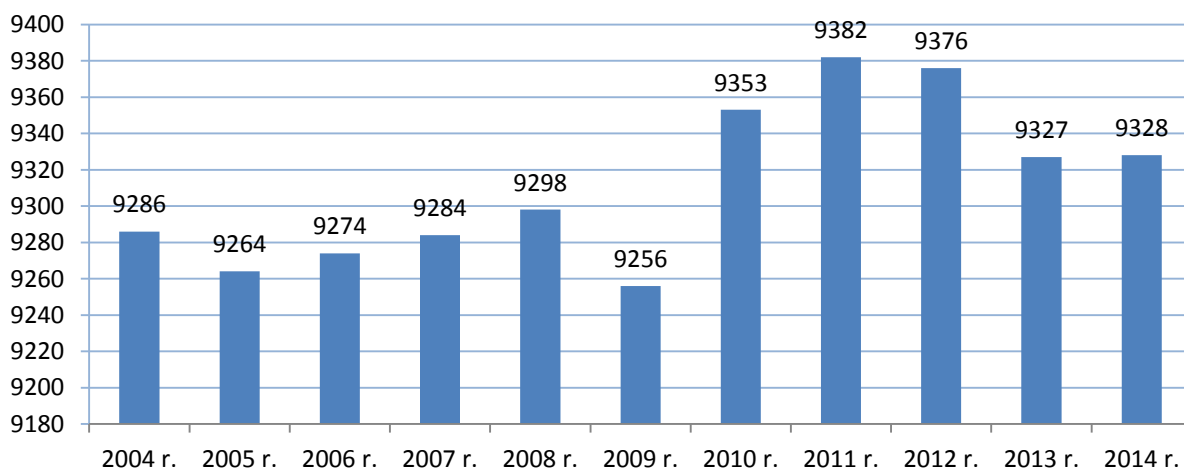
Od kilku lat notuje się wzrost odbiorców energii elektrycznej we wszystkich grupach taryfowych, a w szczególności w grupie taryfowej G (odbiorcy indywidualni zużywający energię na potrzeby gospodarstw domowych). W 2010 r. liczba odbiorców z grupy taryfowej G wynosiła 3 050, a w 2014 r. 3 084. Wzrost o 30% notują się w grupie taryfowej B (odbiorcy zasilani z sieci SN od 1kV do 110kV - duże przedsiębiorstwa, szkoły, ферmy kurze, ubojnie itp.). W grupie taryfowej C (odbiorcy zasilani z sieci NN do 1kV - średnie i małe firmy, tj.: sklepy, restauracje) wzrost jest najmniejszy o 2,8%.

3. Uwarunkowania społeczne

3.1. Ludność i sytuacja demograficzna

Liczba ludności zamieszkująca Gminę Milejów podlegała nieznacznym wahaniom w latach 2003–2014. W 2014 r. liczba mieszkańców wynosiła 9 328 osób i była o 1 osobę większa w porównaniu do roku poprzedniego oraz o 72 osoby większa do roku 2009 (wykres 2).

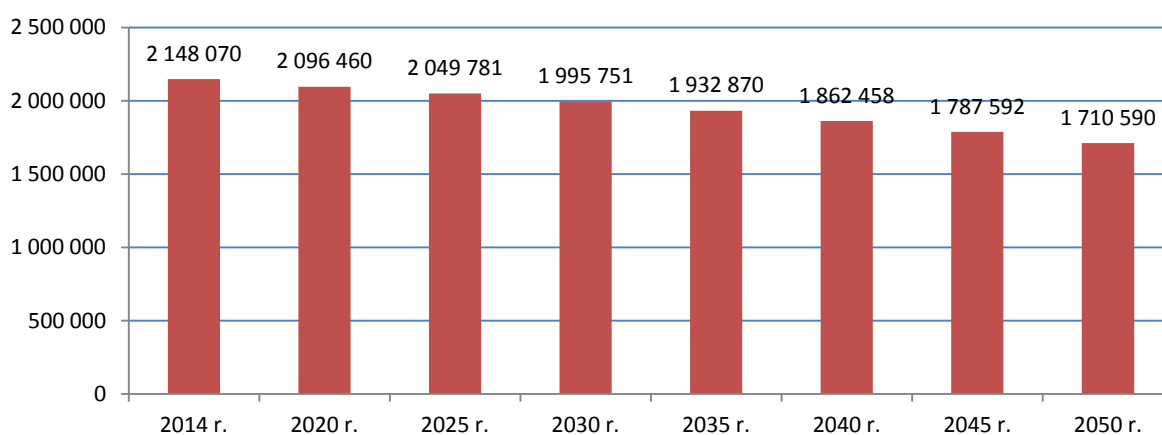
Wykres 2. Liczba mieszkańców Gminy Milejów w latach 2004-2014

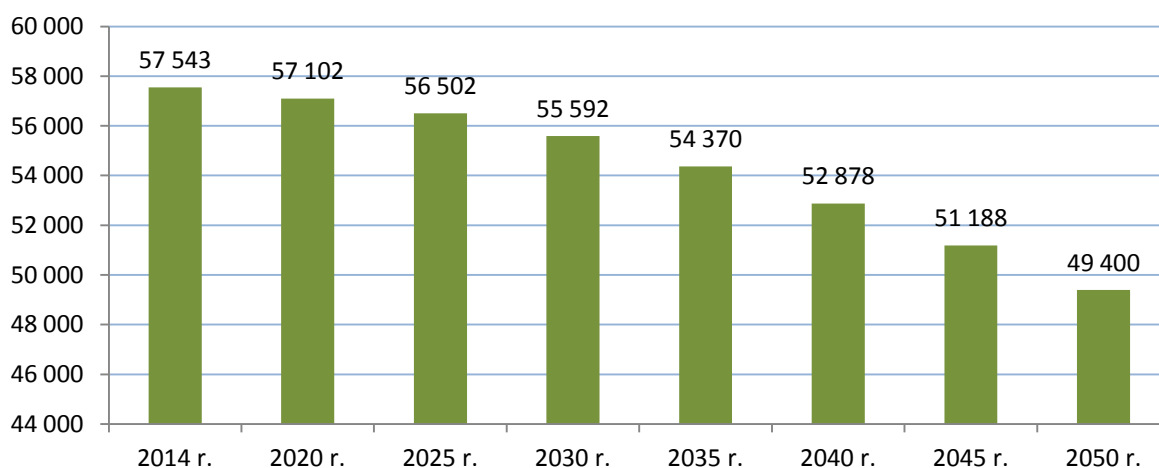
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Niekorzystne trendy demograficzne obrazuje prognoza ludności w województwie lubelskim (wykres 3) oraz w powiecie łęczyńskim (wykres 4) według stanu ludności z 2014 roku. Do roku 2050 w województwie lubelskim nastąpi spadek liczby mieszkańców o 437 480 osób, a w powiecie łęczyńskim – o 8 143 osoby. Sytuacja demograficzna w województwie i powiecie będzie mieć jednocześnie wpływ na liczbę ludności w Gminie Milejów. Biorąc pod uwagę powyższe należy przyjąć, iż liczba mieszkańców Gminy Milejów będzie ulegać zmniejszeniu, co będzie przekładać się na sytuację gospodarczą gminy.

Wykres 3. Prognoza ludności w województwie lubelskim do 2050 roku (wg danych z 2014 roku)

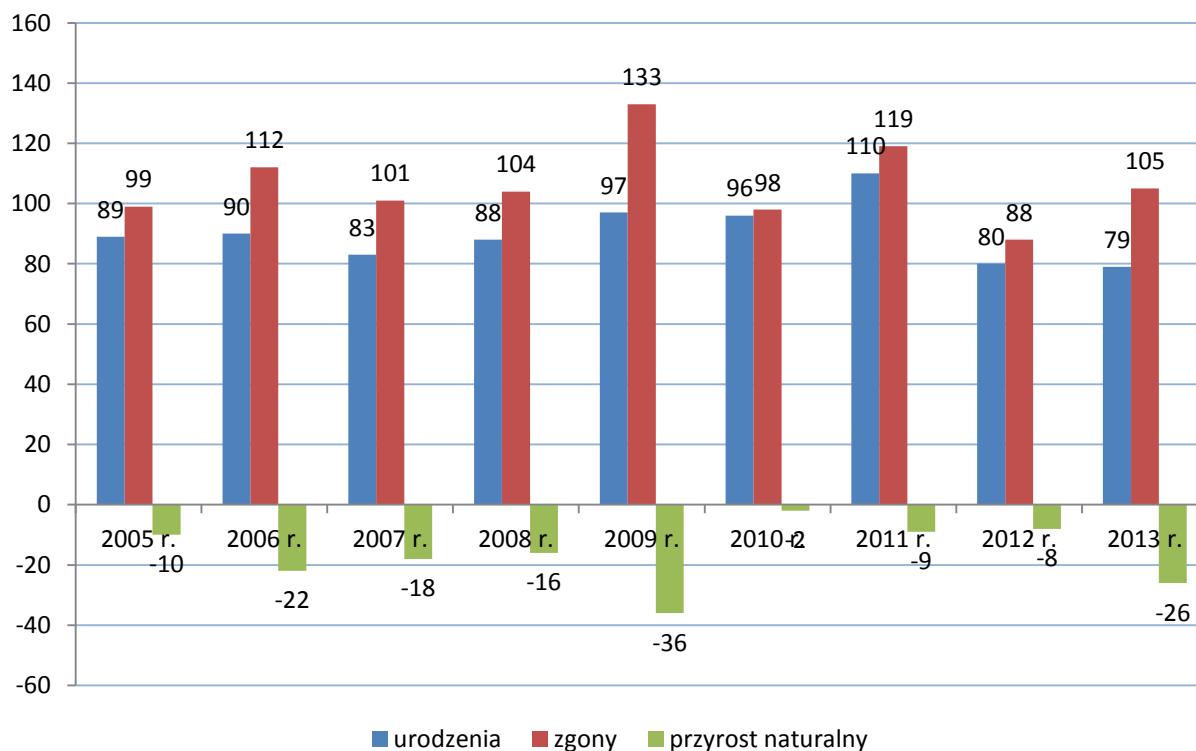

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

Wykres 4. Prognoza ludności w powiecie łęczyńskim do 2050 roku (wg danych z 2014 roku)

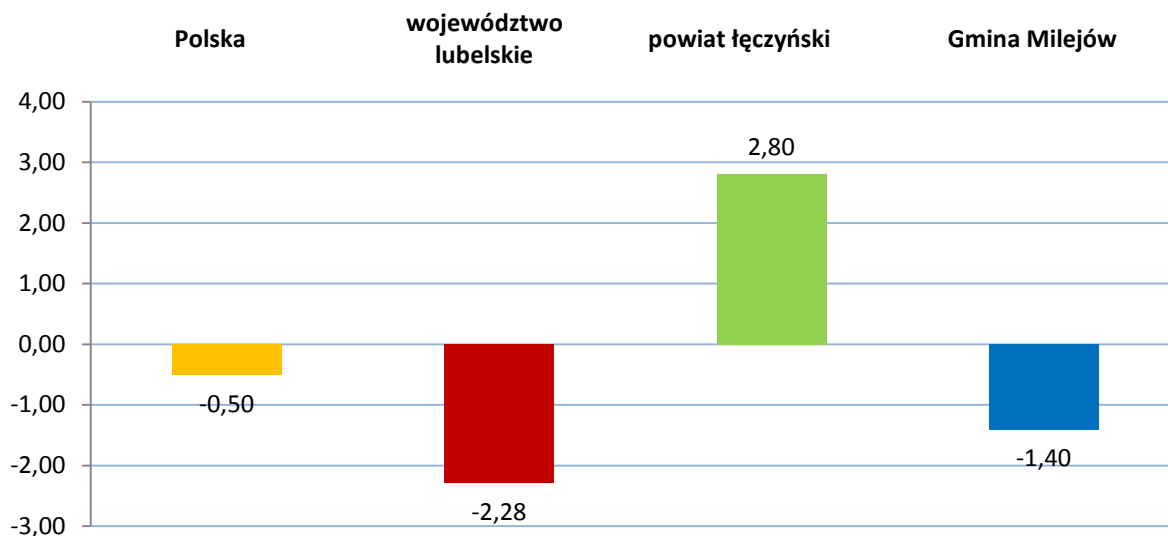
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

Na liczbę ludności w Gminie Milejów ma wpływ przyrost naturalny oraz saldo migracji. Analizując wykres 5 i 6 można zauważyć, że wskaźnik przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w Gminie nie jest korzystny. W 2014 roku współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł -1,4 i był zdecydowanie niższy w porównaniu ze średnią dla Polski oraz powiatu łęczyńskiego (wykres 6).

Wykres 5. Przyrost naturalny w Gminie Milejów w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

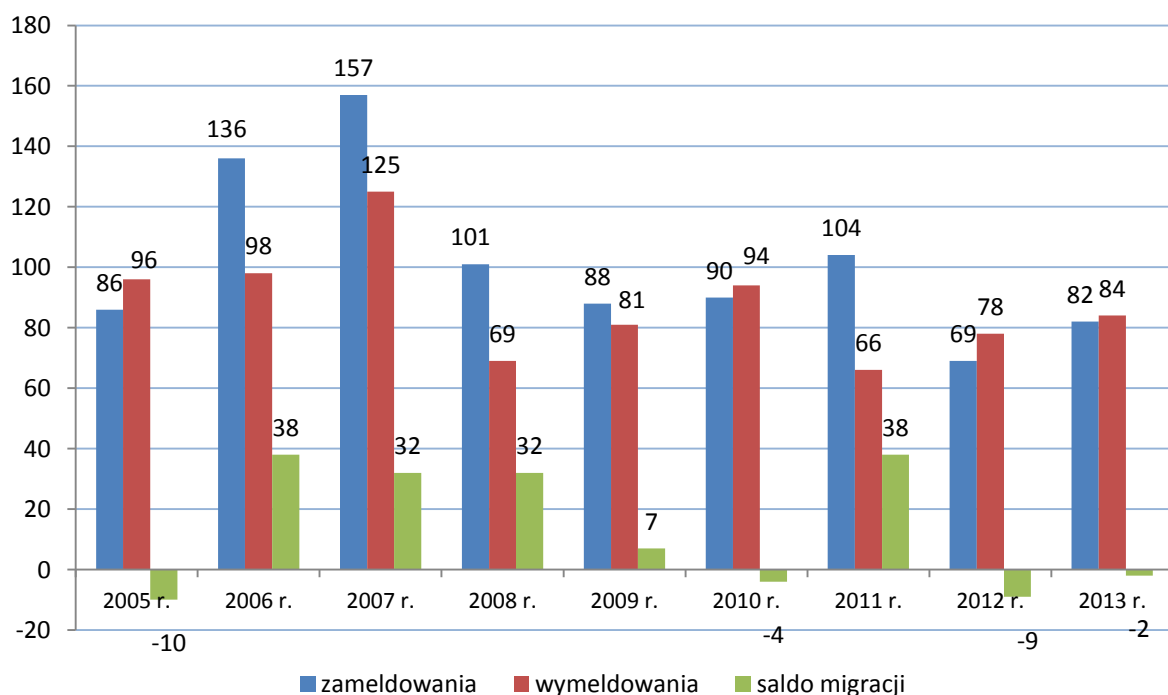
Wykres 6. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w 2014 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

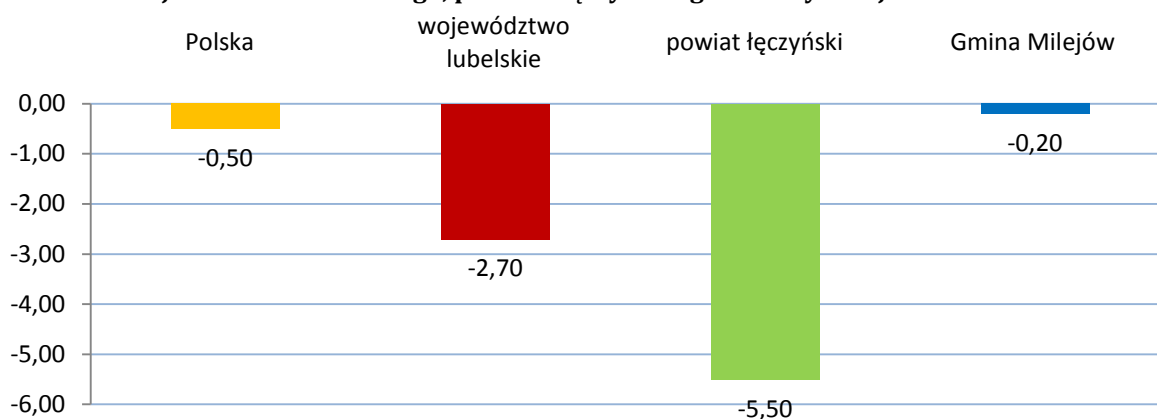
Wskaźnik salda migracji na przestrzeni lat 2005–2013 w Gminie Milejów podlegał dużym wahaniom (wykres 7). W 2014 roku wskaźnik salda migracji na pobyt stały na 1000 mieszkańców w Gminie Milejów wynosił -0,2 i był korzystniejszy od średniej dla kraju i województwa (wykres 8).

Wykres 7. Saldo migracji ogółem w Gminie Milejów w latach 2005-2013

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

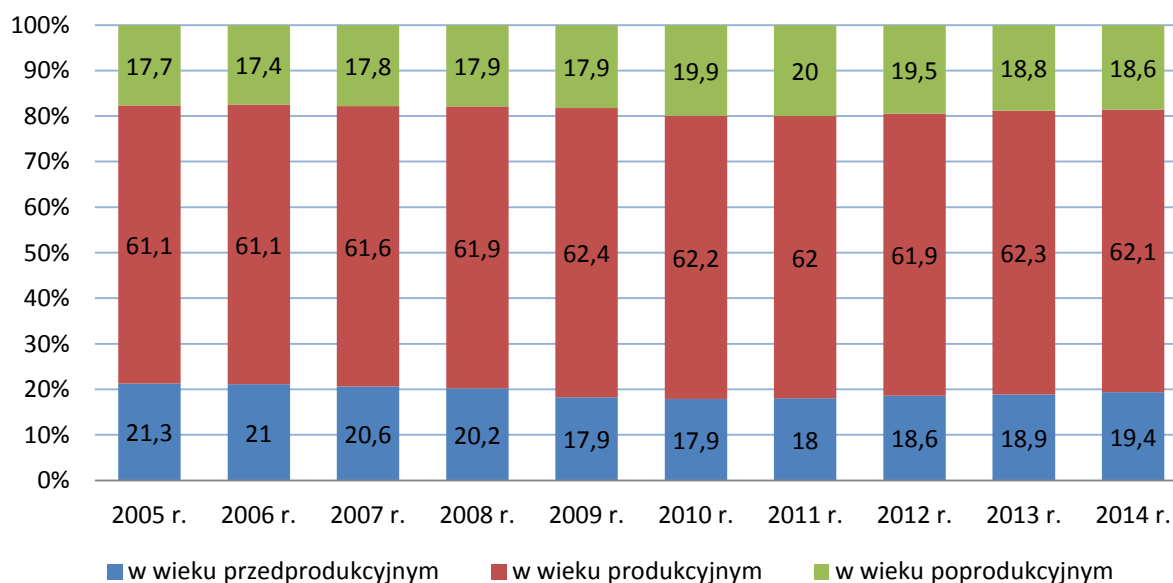
Wykres 8. Saldo migracji na 1000 mieszkańców w 2013 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

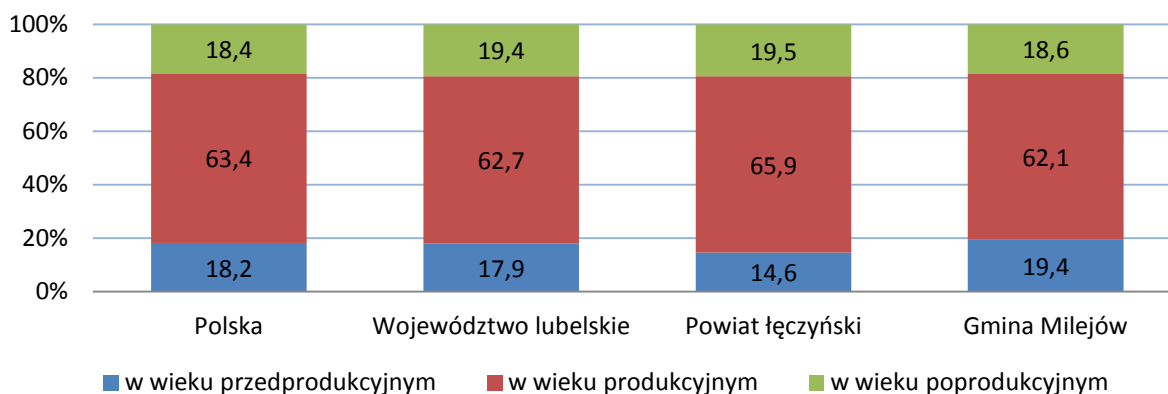
O sytuacji demograficznej świadczy także struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w procentach ludności ogółem. W Gminie Milejów rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, maleje natomiast liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. Taka sytuacja potwierdza występujące zjawisko starzejącego się społeczeństwa (wykres 9). Jednak na tle wybranych jednostek terytorialnych wyższego rzędu w 2014 roku Gmina Milejów prezentowała się o wiele lepiej pod względem udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym (wykres 10). Obserwujemy zatem proces starzenia się społeczeństwa, który niesie ze sobą zagrożenie dla gospodarki, mniejsza grupa osób w wieku produkcyjnym będzie musiała utrzymywać większą grupę osób w wieku poprodukcyjnym, pobierającą świadczenia emerytalne.

Wykres 9. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Milejów w latach 2005–2014

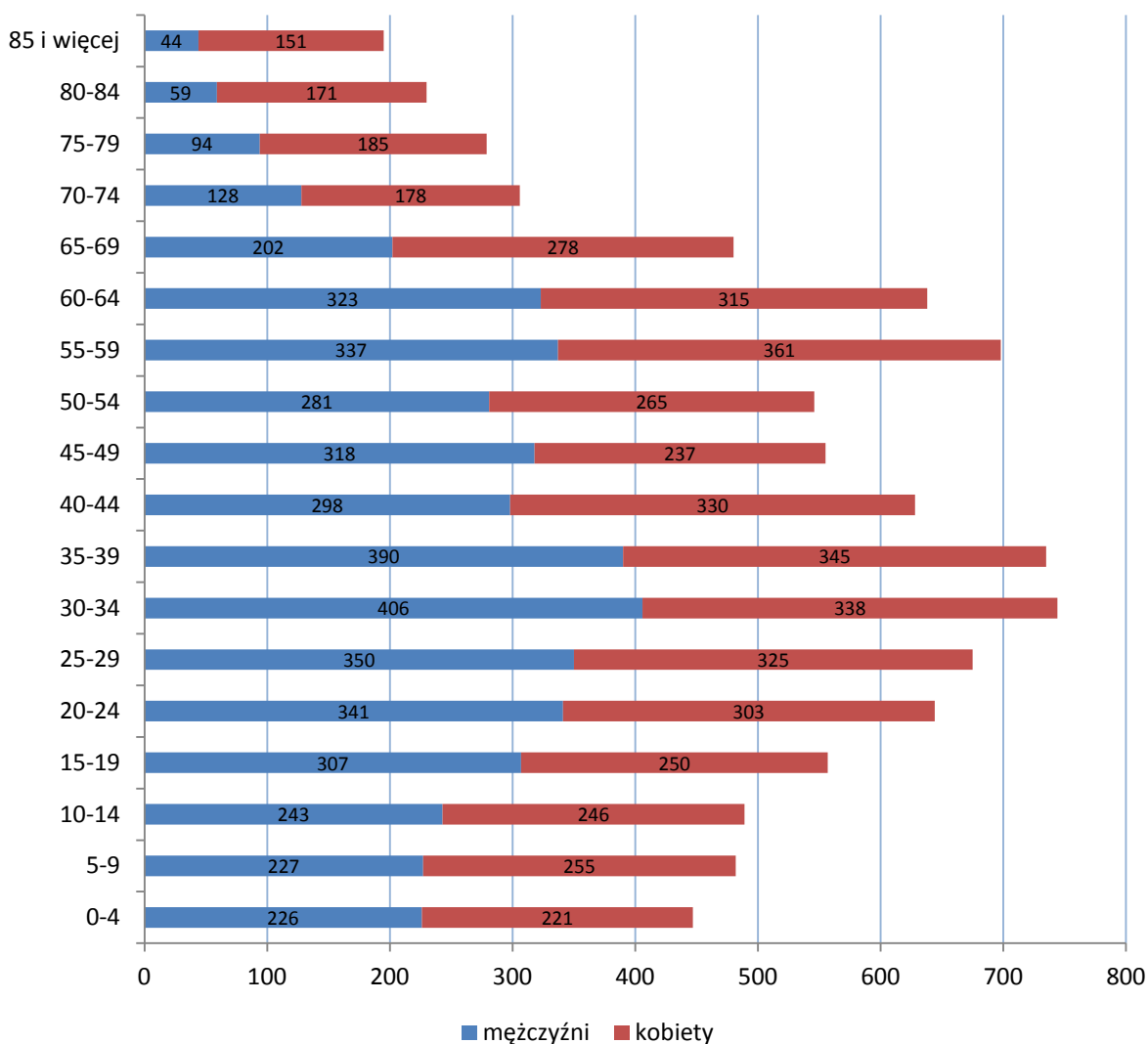
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 10. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w 2014 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

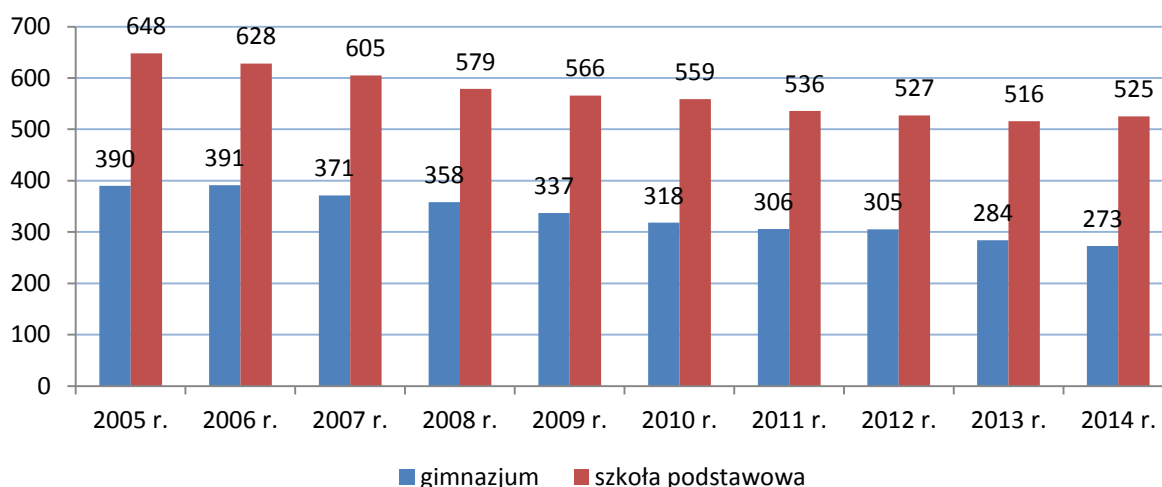
Wykres 11. Piramida wieku mieszkańców Gminy Milejów w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

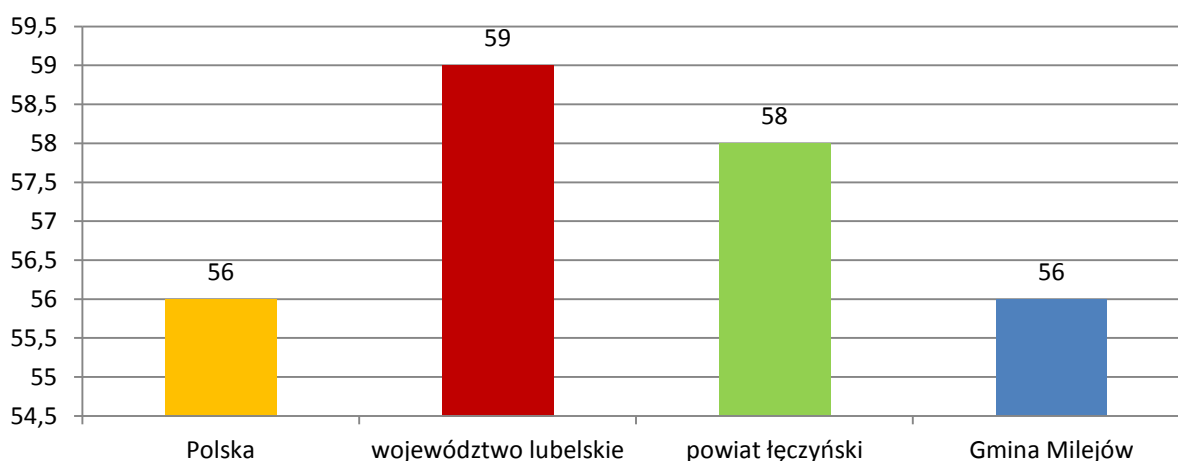
Zmniejszający się potencjał ludnościowy potwierdza wskaźnik liczby dzieci w szkołach podstawowych i gimnazjum. Od 2005 roku maleje liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjum Gminy Milejów (wykres 11). Najwyższa w szkołach podstawowych była w 2005 r. (648 uczniów), najniższa w 2013 r. (516 uczniów). W 2014 r. liczba uczniów gimnazjum wyniosła (273 uczniów) i była najniższa od 2005 r. Gmina Milejów wypada porównywalnie na tle średniej dla kraju, województwa lubelskiego i powiatu łęczyńskiego jeśli chodzi o liczbę uczniów w szkołach podstawowych na 1000 mieszkańców (wykres 13).

Wykres 12. Liczba uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjum w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 13. Liczba uczniów w szkołach podstawowych na 1000 mieszkańców w 2014 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

3.2. Szkolnictwo i poziom nauczania

Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych młodych mieszkańców Gminy Milejów realizowane jest przez palcówki podległe samorządowi gminnemu w zakresie przedszkola, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące szkół z terenu Gminy.

Tabela 14. Charakterystyka szkół podstawowych z terenu Gminy Milejów (stan na 2015 r.)

L.p.	Nazwa i adres jednostki	Powierzchnia użytkowa w m ²	Ilość pomieszczeń do nauki	Ilość uczniów	Liczba nauczycieli	Powierzchnia hali sportowej/sali gimnastycznej [w m ²]	Kubatura budynku [w m ³]
1.	Szkoła Podstawowa w Białce	677,50	6	95	12	-	2 840,00
	Oddział Przedszkolny Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Łańcuchowie	75,60	2	24	2	-	-
2.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Łysołajach	2 192,16	6	69	13	554,30	14 565,14
	Oddział Przedszkolny Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Łysołajach	124,74	2	32	2	-	-
3.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Łysołajach	1 689,70	9	85	12	46,00	12 102,00
	Oddział Przedszkolny	105,00	2	44	2	-	-
RAZEM:		4 864,70	27	349	43	600,30	29 507,14

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Tabela 15. Charakterystyka szkół podstawowych z terenu Gminy Milejów w latach 2005-2013

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba szkół	6	6	6	6	6	5	5	5	5
Pomieszczenia szkół	49	49	54	57	47	42	43	60	-
Oddziały w szkołach	42	41	39,50	37,50	37,50	36,0	34,0	34,0	34,0
Liczba uczniów	648	628	605	579	566	559	536	527	516
Absolwenci	119	118	119	105	95	106	99	93	94
Nauczyciele w przeliczeniu na etaty	-	-	-	-	-	-	50,54	48,02	48,77
Uczniowie uczący się języka angielskiego	-	-	-	578	565	554	536	527	516
Komputery w szkole	41	80	102	87	79	75	72	73	-
Komputery z dostępem szerokopasmowym	-	-	38	-	33	33	33	37	-
Uczniowi na 1 komputer z dostępem do Internetu	24,92	11,42	8,40	8,04	8,45	8,87	8,51	8,64	-
Współczynnik solaryzacji netto	94,26	94,14	93,93	82,76	92,47	92,70	88,49	87,23	-

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Tabela 16. Charakterystyka Zespołu Szkół Nr 1 w Milejowie

Nazwa i adres jednostki	Powierzchnia użytkowa szkoły w m ²	Ilość pomieszczeń do nauki	Ilość uczniów	Liczba nauczycieli	Powierzchnia hali sportowej [w m ²]	Kubatura budynku szkoły [w m ³]	Kubatura budynku hali [w m ³]
Zespół Szkół nr 1 w Milejowie	2 707,80	16	357	40	405,00	13 840,00	2 430,00
1. Szkoła Podstawowa im. Stanisława Konarskiego w Milejowie	986,90	8	226	20	-	5 224,00	-
2. Gimnazjum nr 1 w Milejowie	1 720,90	8	131	20	405,00	8 616,00	2 430,00

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Tabela 17. Charakterystyka Zespołu Szkół nr 2 w Jaszczowie (stan na 2015 r.)

Nazwa i adres jednostki	Powierzchnia użytkowa szkoły w m ²	Ilość pomieszczeń do nauki	Ilość uczniów	Liczba nauczycieli	Powierzchnia hali sportowej [w m ²]	Kubatura budynku szkoły [w m ³]	Kubatura budynku hali [w m ³]
Zespół Szkół nr 2 w Jaszczowie	1 379,00	13	245	28	492,10	9948,00	5 576,00
1. Szkoła Podstawowa im. Natalii Nekraszowej w Jaszczowie	584,00	5	84	13	-	-	-
Przedszkole:	95,00	2	33				
2. Gimnazjum im. im. Natalii Nekraszowej w Jaszczowie	700,00	6	128	13	492,10	-	3 000,00

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Tabela 18. Charakterystyka gimnazjów z terenu Gminy Milejów w latach 2005-2013

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pomieszczenia szkół	17	1	23	23	24	24	24	23	-
Oddziały w szkołach	6	16	15	15	15	15	11	13	12
Uczniowie	390	391	371	358	337	318	306	305	284
Absolwenci	124	126	139	124	117	120	105	2	111
Nauczyciele w przeliczeniu na etaty	-	-	-	-	-	-	4,72	23,88	23,89
Uczniowie uczący się języka angielskiego	-	-	-	357	336	318	306	305	284
Uczniowie uczący się języka niemieckiego	-	-	-	-	36	211	306	305	284
Komputery w szkole	26	34	-	46	46	46	48	53	-
Komputery z dostępem szerokopasmowym	-	-	-	-	46	46	48	53	-
Uczniowi na 1 komputer z dostępem do Internetu	18,57	13,03	-	8,52	7,33	6,91	6,65	6,63	-
Współczynnik solaryzacji netto	94,01	98,20	95,51	93,24	92,16	87,39	89,19	91,10	90,88

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Średnio w szkołach podstawowych przypada 8 uczniów na komputer z dostępem do internetu, natomiast w gimnazjach na jeden komputer przypada 7 uczniów. Są to wskaźniki nieco lepsze niż w województwie i kraju, ale ciągle odbiegające od tego co jest notowane w innych regionach Unii Europejskiej.

Na terenie Gminy nie ma żadnej szkoły ponadgimnazjalnej, zarówno ogólnokształcącej jak i zawodowej. Młodzież do szkół średnich dojeżdża do Lublina, Świdnika i Łęcznej.

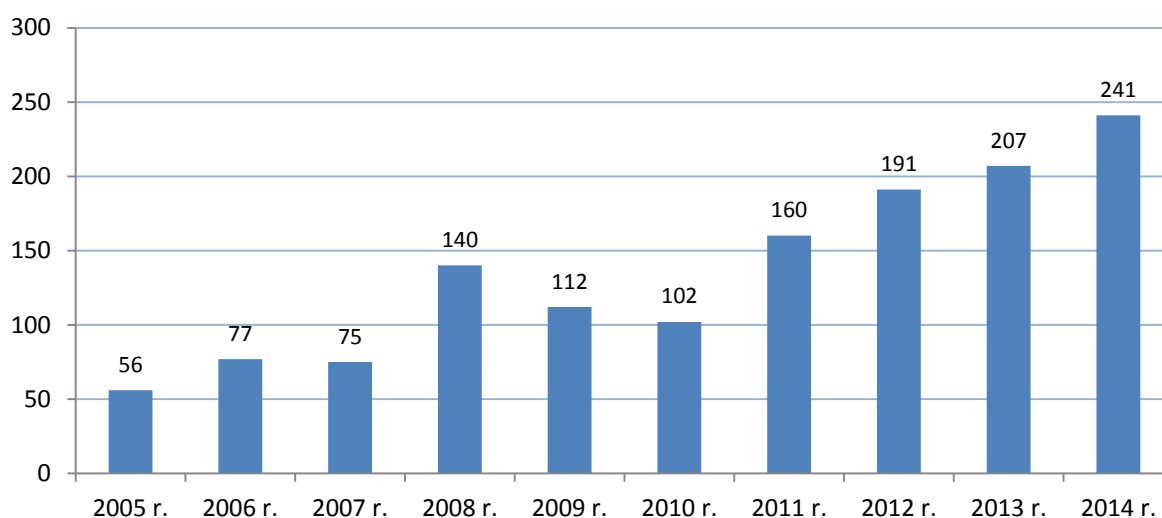
Tabela 19. Charakterystyka Przedszkola Samorządowego w Milejowie (stan na 2015 r.)

Nazwa i adres jednostki	Powierzchnia użytkowa przedszkola [w m ²]	Ilość pomieszczeń do nauki	Ilość przedszkolaków	Liczba nauczycieli
Przedszkole Samorządowe w Milejowie	586,09	6	130	13

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

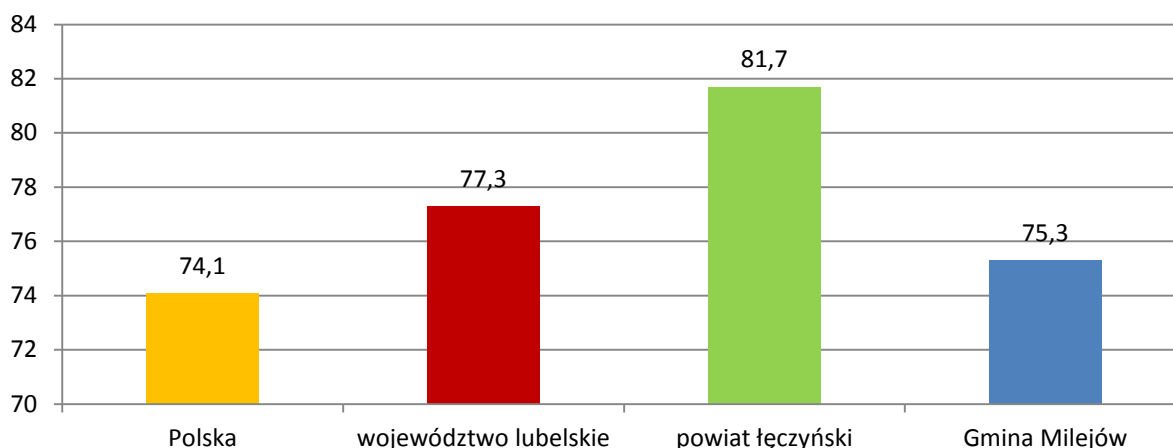
Wskaźnikiem obrazującym politykę społeczną w gminie jest liczba dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym. W 2005 roku liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Milejów wyniosła 56 dzieci, w 2014 roku – 241 dzieci. W latach 2005–2014 liczba dzieci w przedszkolach znacznie wahała się (wykres 14). Największa liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym była w 2014 r. (241 dzieci), najmniejsza w 2005 roku (56 dzieci). Biorąc pod uwagę odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym Gmina Milejów wypada lepiej w porównaniu ze średnią dla Polski, natomiast niekorzystnie w porównaniu ze średnią dla województwa lubelskiego oraz powiatu łęczyńskiego (wykres 15).

Wykres 14. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

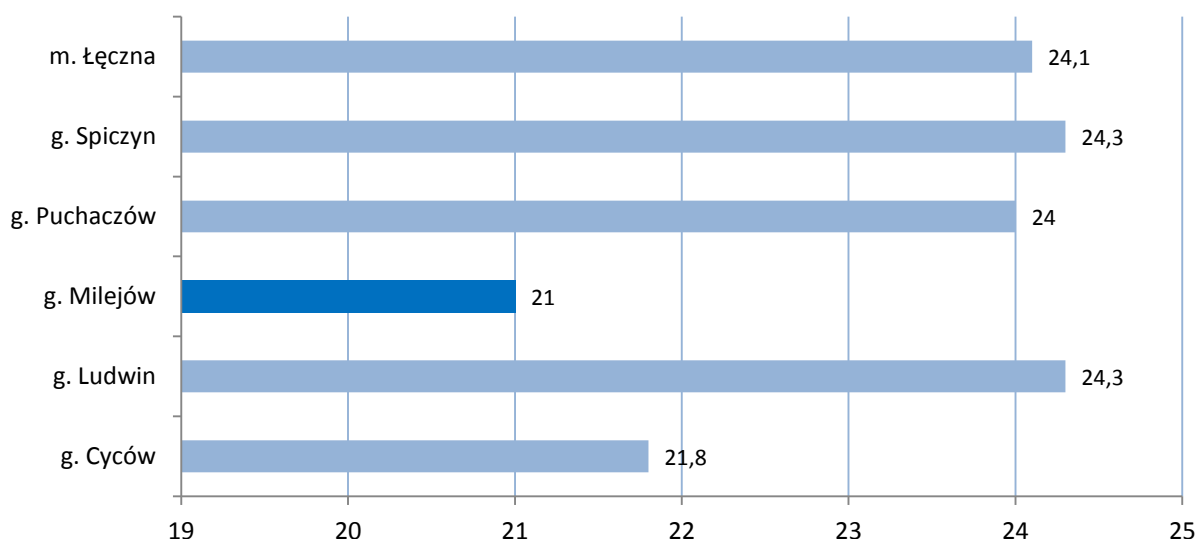
Wykres 15. Odsetek dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w 2013 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

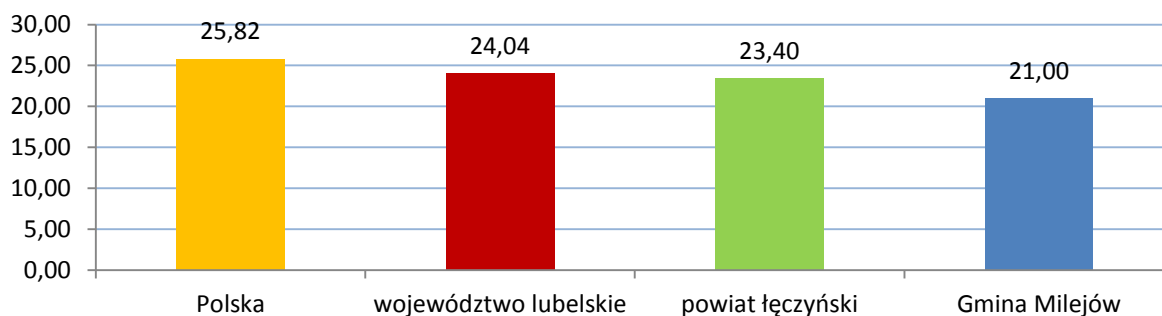
Jakość szkolnictwa w Gminie Milejów obrazują m.in. średnie wyniki sprawdzianów w klasie 6 szkoły podstawowej, będące zakończeniem tego poziomu nauki. Porównując wyniki egzaminów dla kraju, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego oraz gmin ościennych (wykresy 16 i 17) Gmina Milejów wypada niekorzystnie. W 2013 roku średni wynik dla Gminy Milejów był zdecydowanie niższy od wyniku dla województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego oraz gmin ościennych.

Wykres 16. Średnie wyniki w punktach uzyskane ze sprawdzianu w klasie 6 uczniów szkół podstawowych w gminach powiatu łęczyńskiego w 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, www.cke.edu.pl

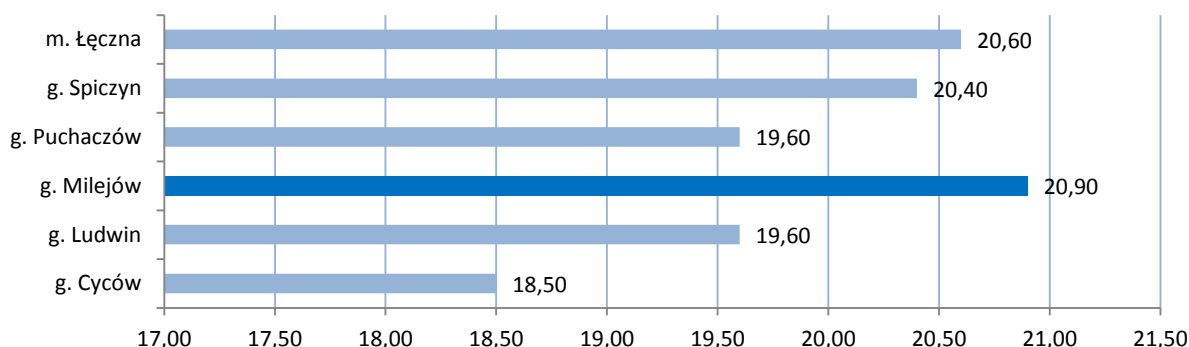
Wykres 17. Średnie wyniki w punktach uzyskane ze sprawdzianu w klasie 6 szkół podstawowych w 2013 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów (max liczba punktów 40)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, www.cke.edu.pl

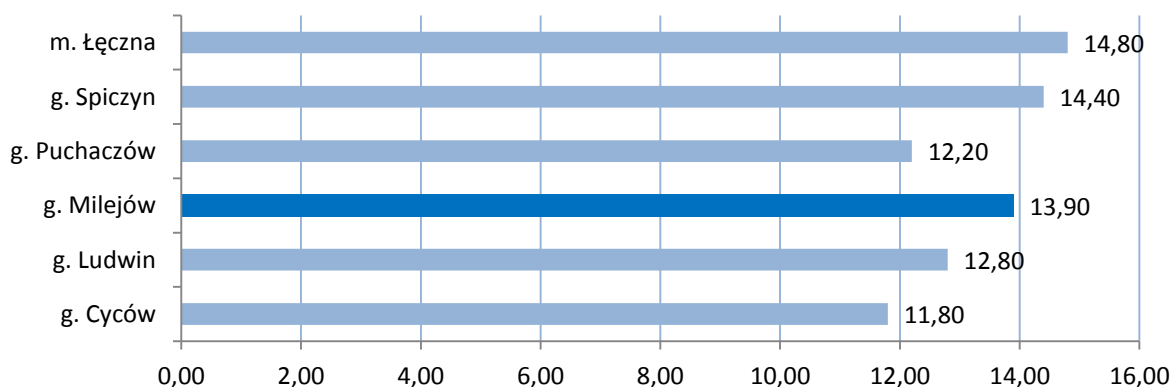
Kolejnym wskaźnikiem poziomu szkolnictwa są wyniki egzaminów gimnazjalnych. Gmina Milejów w porównaniu do sąsiednich gmin z powiatu łęczyńskiego wypada pod względem tego wskaźnika korzystniej niż pod względem wyników sprawdzianów w klasie 6 szkół podstawowych. Najkorzystniej Gmina wypada pod względem średnich wyników egzaminów gimnazjalnych z języka polskiego i przedmiotów przyrodniczych, najslabiej z matematyki i języka angielskiego - poziom rozszerzony.

Wykres 18. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - część humanistyczna - język polski

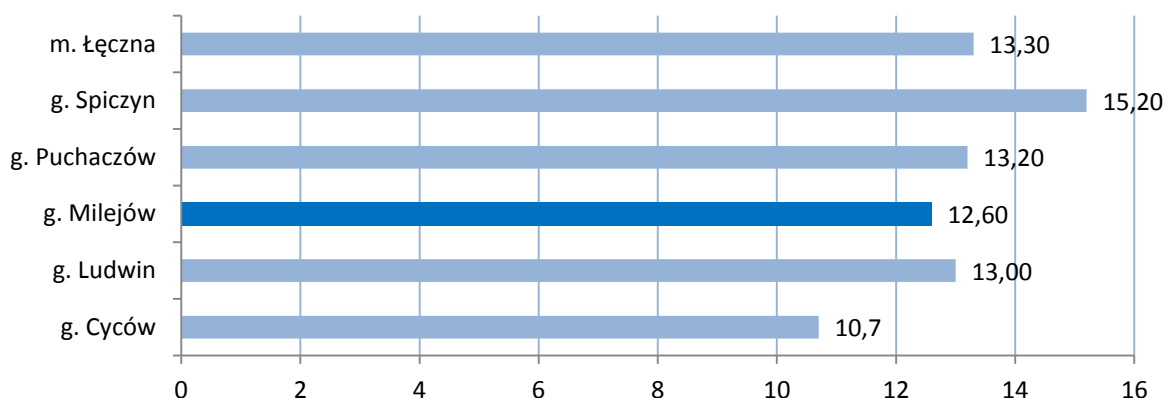
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, www.cke.edu.pl

Wykres 19. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - matematyczno-przyrodnicza - przedmioty przyrodnicze

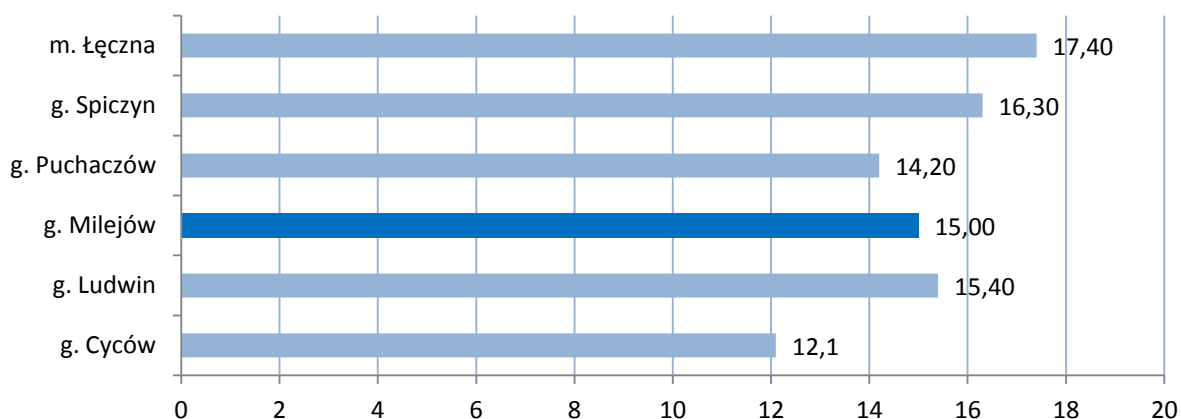
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, www.cke.edu.pl

Wykres 20. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - matematyczno-przyrodnicza – matematyka

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, www.cke.edu.pl

Wykres 21. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - język angielski (poziom rozszerzony)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, www.cke.edu.pl

3.3. Kultura

W skład gminnej infrastruktury kultury wchodzi przede wszystkim takie placówki jak: Gminny Ośrodek Kultury w Milejowie, Gminna Biblioteka Publiczna oraz strażnice (remizy strażackie).

Sieć bibliotek publicznych Gminy Milejów tworzą Gminna Biblioteka Publiczna w Milejowie, usytuowana w Gminnym Ośrodku Kultury w Milejowie i trzy filie biblioteczne w Białce, Łysołajach i w Łańcuchowie.

W 2015 r. Gminny Ośrodek Kultury w Milejowie obchodził 50-rocznicę funkcjonowania. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działają zespoły śpiewacze i muzyczne (Milejowska Kapela Ludowa, Milejowska Orkiestra Dęta, Grupa Wokalna „40 PLUS”, Zespół „Zapłocianie”, Zespół Śpiewaczy „Jaszczołanki” i „Zespół Bleff”). Oprócz bieżącej działalności kulturalnej (Lekcje z Kulturą, Kulturalne Wtorki, Warsztaty Wizarzu, Warsztaty Kulinarne, Kursy Komputerowe, Kursy Językowe, Warsztaty Kreatywnych Kobiet, Warsztaty Filcowania - GOK organizuje szereg

impresz cyklicznych, w których licznie uczestniczą mieszkańcy gminy (Gminny Przegląd Pieśni Patriotycznej, Dożynki Gminne, Lato z GOK, Dni Milejowa, Turnieje Szachowe, Małe Konkursy Recytatorskie, Kiermasze Wielkanocne, Warsztaty Świąteczne, Ferie w GOK, Spotkania Autorskie, Rokowe Walentynki, Warsztaty Taneczne, Powitanie Wakacji, Sztafeta Papieska).

Ważną rolę w szerzeniu działalności kulturalno-oświatowej w gminie pełni Gminna Biblioteka Publiczna. Gminna Biblioteka Publiczna w Milejowie została utworzona w 1949 r. w ramach zorganizowanej akcji rozbudowy Krajowej Sieci Bibliotecznej. Początkowo była to Biblioteka Gminna w Brzezinach z siedzibą w Milejowie. Bibliotece w Milejowie podlegają trzy filie biblioteczne: filia biblioteczna w Białce, Łańcuchowie i Łysołajach.

Podstawowym celem działalności Bibliotek jest rozwijanie i zaspakajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa oraz uczestniczenie w upowszechnianiu wiedzy i kultury. Rola Bibliotek jest w tym zakresie o tyle ważna, że na obszarze gminy nie funkcjonuje ośrodek kultury.

Księgozbiór Gminnej Biblioteki Publicznej wynosi ponad 32 tysiące woluminów i jest systematycznie uzupełniany przy jednocześnie przeprowadzanych selekcjach. Ze zbiorów bibliotecznych korzystają przede wszystkim uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum. Ważną grupę czytelników stanowią też osoby dorosłe. W ciągu 2014 roku wypożyczono ogółem 39 523 książek. Największą popularnością cieszy się literatura piękna oraz opracowania naukowe i popularnonaukowe. Najmłodsi czytelnicy mają swój oddzielny kącik z wydzieloną literaturą dziecięcą.

Gminna Biblioteka wyposażona jest również w trzy stanowiska komputerowe, dostępne dla czytelników, które stanowią istotny element w wyrównywaniu szans ludności wiejskiej w dostępie do wiedzy.

Tabela 20. Charakterystyka Gminnej Biblioteki Publicznej w Milejowie

Księgozbiór	Ilość woluminów	Liczba woluminów zakupionych	Liczba ubytku	Czytelnicy zarejestrowani	Ogólna liczba wypożyczeń w ciągu roku
2005 r.	32 081	947	2 040	1 643	33 232
2006 r.	30 877	1 144	2 374	1 271	22 138
2007 r.	31 862	1 997	1 123	1 336	28 999
2008 r.	31 073	2 402	3 191	1 659	38 292
2009 r.	28 208	1 198	4 063	1 717	38 145
2010 r.	24 565	1 535	5 178	1 627	40 769
2011 r.	25 653	1 626	538	1 653	40 633
2012 r.	25 946	822	719	1 702	38 993
2013 r.	26 435	816	415	1 603	40 590
2014 r.	26 328	734	968	1 552	39 523

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Ważną funkcję kulturalną w życiu mieszkańców gminy pełnią również remizy strażackie, funkcjonujące przy jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP).

W gminie funkcjonuje 5 jednostek straży pożarnej typu S (Milejowie, Łańcuchowie, Starościcach, Białce, Ostrówku Kolonii) i 1 jednostka typu M (Zalesie). Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego należą 2 jednostki (Łańcuchów, Milejów). Oprócz wypełniania własnych zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego, strażnice są zwykle najważniejszym centrum życia kulturalnego na wsi. Stanowią też doskonałe narzędzie do mobilizowania (szczególnie młodych ludzi) do aktywności społecznej.

Dlatego należy zadbać o właściwe funkcjonowanie OSP i ich doposażenie w niezbędny sprzęt i środki.

3.4. Pomoc społeczna i opieka zdrowotna

Opiekę społeczną na terenie Gminy Milejów zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. GOPS w Milejowie prowadzi wiele działań mających na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Obowiązkiem osób korzystających z pomocy społecznej jest współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej.

Z jego usług korzysta ok. 7% mieszkańców gminy. Pomoc udzielana jest głównie w formie zasiłków pieniężnych, pomocy rzeczowej, poradnictwa specjalistycznego oraz finansowania posiłków dla dzieci. Ośrodek realizuje zarówno zadania własne, jak i zlecone Gminie z zakresu opieki społecznej. Od 1 stycznia 2005 r. Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej powierzono dodatkowe zadanie - wypłatę zasiłków rodzinnych i alimentacyjnych.

Tabela 21. Rodziny objęte pomocą społeczną (zadania własne i zlecone) w latach 2005 – 2014

Rok	Liczba rodzin	Łączna wysokość wydatkowanych środków w złotych (bez DPS)	Średnia wysokość świadczeń przypadających w roku na rodzinę
2005	579	747 371	1 290,80 zł
2006	435	851 138	1 956,64 zł
2007	460	736 538	1 601,17 zł
2008	394	605 042	1 535,64 zł
2009	367	682 579	1 859,89 zł
2010	335	583 118	1 740,65 zł
2011	304	581 409	1 912,53 zł
2012	292	664 164	2 274,54 zł
2013	301	729 508	2 423,61 zł
2014	272	725 887	2 668,70 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milejowie

Tabela 22. Udzielona pomoc społeczna w latach 2005 – 2014

Rok	Ilość osób objęta pomocą	Ilość rodzin
2005	1 128	579
2006	1 035	435
2007	797	460
2008	683	394
2009	584	367
2010	569	335
2011	551	304
2012	503	292
2013	508	301
2014	459	272

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milejowie

Tabela 23. Powody przyznawania pomocy społecznej w roku 2006, 2010 i 2014

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
	2006 rok		2010 rok		2014 rok	
Ubóstwo	360	1 250	248	732	251	705
Sieroctwo	-	-	-	-	-	-
Ochrona macierzyństwa	4	14	4	21	1	2
Bezdomność	2	2	3	4	2	2
Niepełnosprawność	104	278	98	212	101	192
Bezradność	119	537	56	258	44	196
Bezrobocie	251	877	184	527	142	443
Długotrwała lub ciężka choroba	159	483	95	255	37	113
Alkoholizm	68	172	61	122	52	100
Narkomania	-	-	-	-	-	-
Inne	6	15	2	3	1	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milejowie

Tabela 24. Środki na odpłatność gminy za Domy Pomocy Społecznej w latach 2005 – 2014

Rok	Ilość osób objęta pomocą	Kwota
2005	-	-
2006	-	-
2007	-	-
2008	-	-
2009	1	1771
2010	2	9007
2011	1	11965
2012	2	27037
2013	3	9614
2014	4	57227

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milejowie

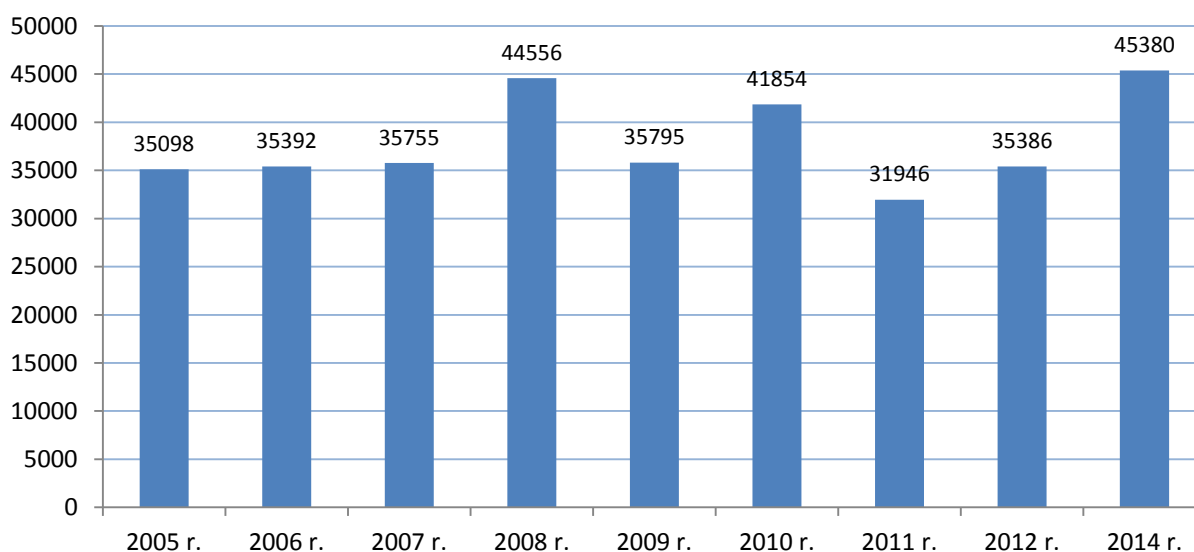
Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej przez GOPS w Milejowie w 2014 r. były:

- ubóstwo (40,15%),
- bezrobocie (25,23%),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 11,16%),
- niepełnosprawność (10,93%),
- długotrwała lub ciężka choroba (6,44%),
- alkoholizm (5,69%).

Ochrona zdrowia

Dostęp mieszkańców gminy do usług medycznych jest dosyć dobry. W gminie działa Rejonowy Szpital w Jaszczowie oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. W roku 2014 udzielono w nim aż 45,4 tys. porad lekarskich. Na terenie gminy działają 3 apteki, przypada na nie 3,1 tys. osób, przy średniej dla województwa wynoszącej 2,7 tys. osób.

Wykres 22. Porady podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

3.5. Dziedzictwo kulturowe

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Gmina Milejów należy do gmin o przeciętnych zasobach zabytków. W rejestrze obiektów zabytkowych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków figuruje 7 obiektów, z których 2 koncentrują się w zespołach Kościołów Parafialnych w Milejowie i Łancuchowie.

Tabela 26 zawiera dane o obiektach zabytkowych figurujących w rejestrze zabytków.

Tabela 25. Wykaz obiektów zabytkowych w rejestrze zabytków

Lp.	Obiekt	Miejscowość	Data powstania	Nr rejestru
1.	Dwór	Jaszców	XIX w.	A/105
2.	Grodzisko wraz z podgrodzem	Klarów	X-XI w.	C/16
3.	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	Łańcuchów	1915 r.	A/108
Zespół dworski:				
	-dwór		1903-1904	A/594
4.	-dawna kuchnia dworska	Łańcuchów	II poł. XIX/XX w.	A/594
	-kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena		XX w.	A/594
	-park		XVIII/XIX i XX w.	A/594
Zespół kościoła parafialnego rzymskokatolickiego p.w. Św. Jana Chrzciciela:				
5.	-kościół	Łańcuchów	XX w.	A/593
	-drzewostan		XX w.	A/593
	-dzwonnice		1812-1817	A/593
	-ogrodzenie z bramą		XIX w.	A/593
Zespół pałacowo-parkowy:				
	-brama wjazdowa		pocz. XX w. 1934r.	A/730
6.	-kaplica	Łysołaje-Kolonia	pocz. XX w.	A/730
	-kordegarda		1904r.	A/730
	-pałac		XIX w. przekształc.	A/105
	-park z układem wodnym		pocz. XX w.	A/730
Zespół kościoła parafialnego:				
7.	-Kościół parafialny rzymskokatolicki p.w. Wniebowzięcia NMP	Milejów	1855-1859	A/748
	-drzewostan		XX w.	A/748
	-dzwonnica z kostnicą		1855-1859	A/748
	-ogrodzenie z kapliczkami i bramą		II poł. XIX w.	A/748

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Poniższa tabela 27 prezentuje dane o dobrach kultury nie wpisanych do rejestru zabytków.

Tabela 26. Ewidencja dóbr kultury nie wpisanych do rejestru zabytków

Lp.	Obiekt	Miejscowość	Data powstania	Nr ewidencji
1.	Gorzelnia w dawnym zespole folwarcznym	Łysołaje-Kolonia	Pocz. XX w.	GEZ Lp.25
2.	Gorzelnia w dawnym zespole dworsko-parkowym	Milejów-Osada	pocz. XX w.	GEZ Lp.36
3.	Magazyn gorzelni w dawnym zespole dworsko-parkowym	Milejów-Osada	pocz. XX w.	GEZ Lp.37
4.	Zespół poariański	Jaszców	XVII w.	GEZ Lp.10
5.	Kapliczka przydrożna	Jaszców	XVIII w.	GEZ Lp.9
6.	Pozostałości zespołu dworsko-parkowego (park)	Milejów-Osada	pocz. XX w.	GEZ Lp.44
7.	Mogiła partyzantów AK	Białka	1945r.	GEZ Lp.4
8.	Cmentarz parafialny	Łańcuchów	1795, następnie kilkakrotnie powiększany	GEZ Lp.13
9.	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	Łysołaje-Kolonia	1915r.	GEZ Lp.24
10.	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	Maryniów	1915r.	GEZ Lp.32
11.	Cmentarz parafialny	Milejów	II poł. XIX w.	GEZ Lp.33
12.	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	Zalesie	1915r.	GEZ Lp.48
13.	Murowana kolumna z krzyżem, poł. XVIII w.	Łysołaje	poł. XVIII w.	GEZ Lp.26
14.	Kapliczka	Białka-Kolonia	I poł. XX w.	GEZ Lp.1
15.	Kapliczka	Białka	I poł. XX w.	GEZ Lp.2
16.	Młyn	Białka	I.20-30 XX w.	GEZ Lp.3
17.	Dwór (szpital)	Jaszców	Pocz. XX w.	GEZ Lp.5
18.	Dworzec kolejowy	Jaszców	I. 80-te XIX w.	GEZ Lp.6
19.	Kapliczka drewniana	Jaszców	poł. XIX w. rekonstr. ok.1980	GEZ Lp.8
20.	Krzyż	Klarów	I. 20-30 XX w.	GEZ Lp.11
21.	Kapliczka	Łańcuchów	XVIII w.	GEZ Lp.15
22.	Dom pracowników I	Milejów-Osada	pocz. XX w.	GEZ Lp.34
23.	Dom pracowników II	Milejów-Osada	pocz. XX w.	GEZ Lp.35
24.	Kapliczka Św. Andrzeja Boboli	Milejów	1933r.	GEZ Lp.38
25.	Budynek w zespole cukrowni	Milejów-Osada	1907r.	GEZ Lp.43
26.	Kapliczka	Starościce	XVIII w.	GEZ Lp.45
27.	Kaplica	Wólka Bielecka	I poł. XX w.	GEZ Lp.46
28.	Kapliczka	Wólka Bielecka	pocz. XX w.	GEZ Lp.47
29.	Kapliczka	Zgniła Struga	I. 20-30 XX w.	GEZ Lp.49

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

3.6. Sport

Sport

Sport i rekreacja to czynniki kształtowania zdrowia i osobowości, rozwijania nawyków i prozdrowotnych postaw, a także wartościowa forma spędzania czasu wolnego. Sport coraz częściej traktowany jest jako jedna z wartości kulturowych, mających duży wpływ na rozwój człowieka, jego zdrowie i jakość życia.

Formy upowszechniania i uprawiania kultury fizycznej muszą być odpowiednio dobierane do wieku i indywidualnych możliwości i potrzeb. Szczególnie istotne znaczenie, ze względu na istniejący zły stan zdrowia dzieci i młodzieży ma rozwój wychowania fizycznego już w przedszkolach, a następnie w szkołach.

Działalności sportowo-rekreacyjnej w gminie służy istniejący w Milejowie Stadion sportowy do piłki nożnej o wymiarach 100 x 69 m oraz 3 sale sportowe (w Zespole Szkół nr 1, ZS nr 2 oraz ZS w Jaszczowie).

Na terenie Gminy Milejów funkcjonuje 5 klubów sportowych:

- Ludowy Klub Sportowy TUR Milejów.
- Uczniowski Klub Sportowy „M & J TUR Zapasy”.
- Uczniowski Klub Sportowy BANITA Milejów.
- Milejowski Sportowy Klub TAEKWON-DO.
- Ludowo – Uczniowski Klub Sportowy „Jaszczowianka”.

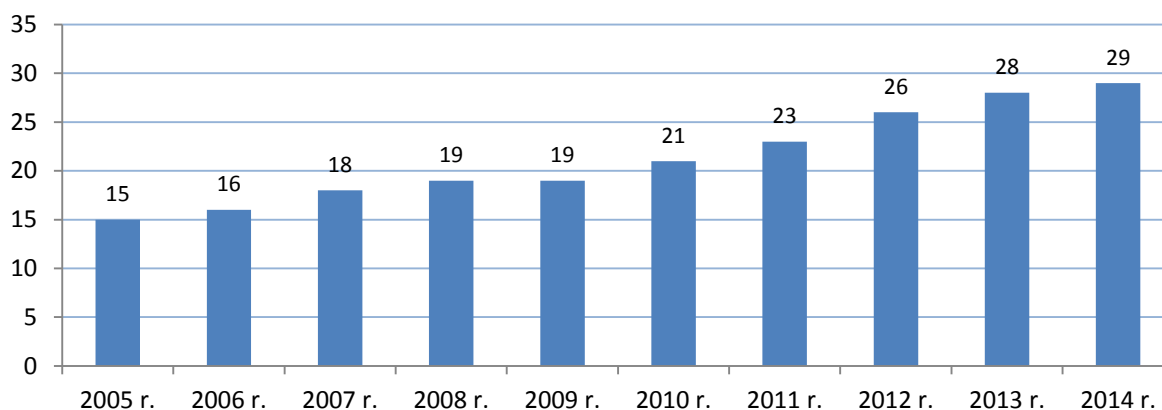
W najbliższych latach należy zadbać przede wszystkim o doposażenie w sprzęt istniejącej infrastruktury sportowej oraz o pełniejsze wykorzystanie jej przez mieszkańców.

3.7. Organizacje i stowarzyszenia społeczne

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne

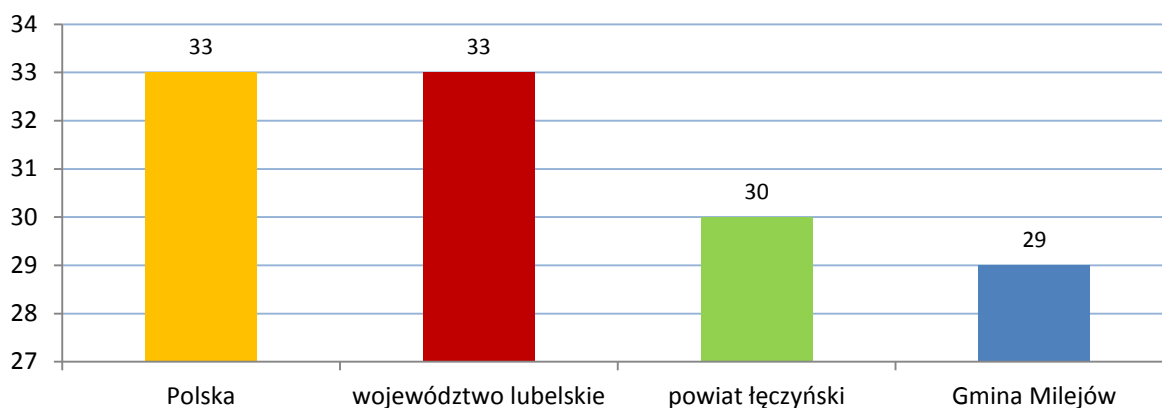
Lata 2005–2015 na terenie Gminy Milejów to stały wzrost liczby funkcjonujących fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. W 2005 r. ich liczba wynosiła 15, natomiast w 2014 roku - 29 (wykres 23). Wskaźnik ten jest niewiele niższy od średniej dla Polski, województwa lubelskiego i powiatu łączyńskiego (wykres 24).

Wykres 23. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w Gminie Milejów w latach 2005–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 24. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Organizacje i stowarzyszenia społeczne działające na terenie Gminy Milejów stanowią bardzo ważny element życia kulturalnego i społecznego lokalnej społeczności. Zgodnie ze swoimi celami prowadzą one bardzo różnorodną działalność na rzecz mieszkańców Gminy. Wśród podejmowanych przez organizacje społeczne działań warto jest aktywizowanie i integrowanie środowiska lokalnego, promowanie Gminy Milejów oraz regionu i jego mieszkańców, wspieranie rozwoju kulturalno-sportowego i oświatowego, ochrona dziedzictwa kulturowego na rzecz zachowania lokalnej historii i tradycji, ochrona przeciwpożarowa i udział w akcjach ratowniczych.

Stowarzyszenia i organizacje działające na terenie Gminy Milejów:

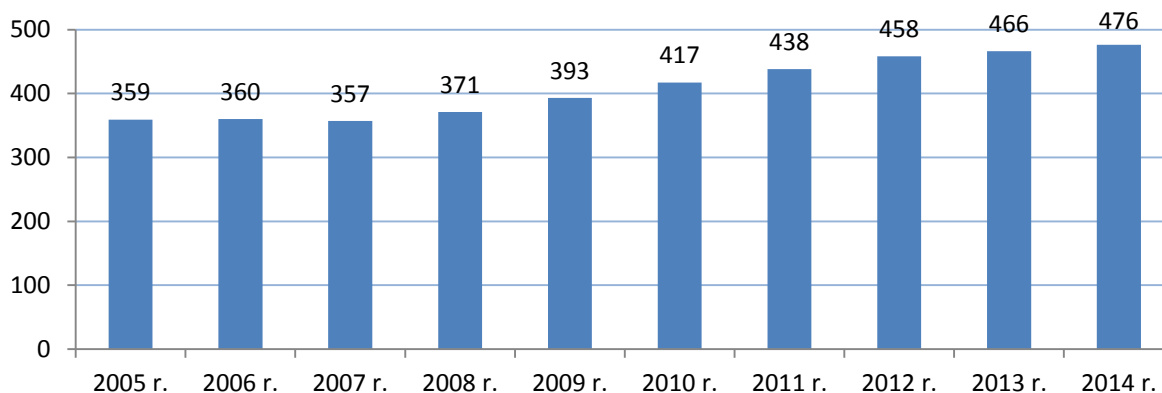
- Uczniowski Klub Sportowy "M & J TUR Zapasy"
- Ludowo – Uczniowski Klub Sportowy "Jaszczoianka"
- Ludowy Klub Sportowy BANITA Milejów
- Klub Sportowy "Orły"
- Uczniowski Klub Sportowy "Perełka Łysołaje"
- Milejowski Sportowy Klub TAEKWON-DO
- Ludowy Klub Sportowy TUR Milejów
- Forum Kobiet Gminy Milejów
- Towarzystwo Przyjaciół Milejowa
- Stowarzyszenie Turystyki Aktywnej "Nad Wieprzem"
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
- Stowarzyszenie Wspierania Działalności Szkoły Podstawowej w Łąncuchowie
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rodziny "Lokomotywa"
- FUNDACJA "DAJMY SZANSE"
- Ochotnicza Straż Pożarna w Milejowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łąncuchowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Antoniowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Starościcach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Białce
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ostrówku Kolonii

4. Uwarunkowania gospodarcze

4.1. Podmioty gospodarcze

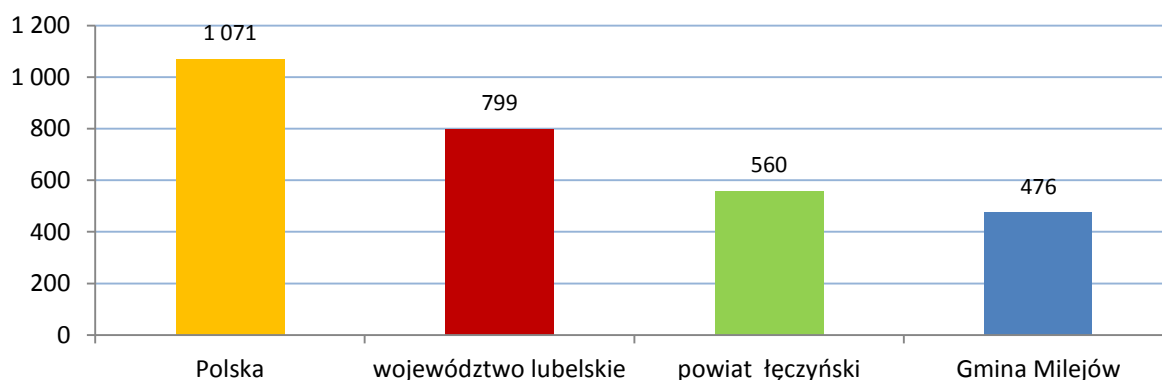
Sytuację gospodarczą na terenie Gminy Milejów odzwierciedla wskaźnik liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności oraz wskaźnik liczby podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. W latach 2005–2014 liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności stale wzrastała – w 2014 roku osiągnęła wartość 476 podmiotów (wykres 25). Wynik ten był zdecydowanie niższy od średniej dla kraju, oraz niższy w stosunku do średniej województwa i powiatu (wykres 26).

Wykres 25. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w Gminie Milejów w latach 2005–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

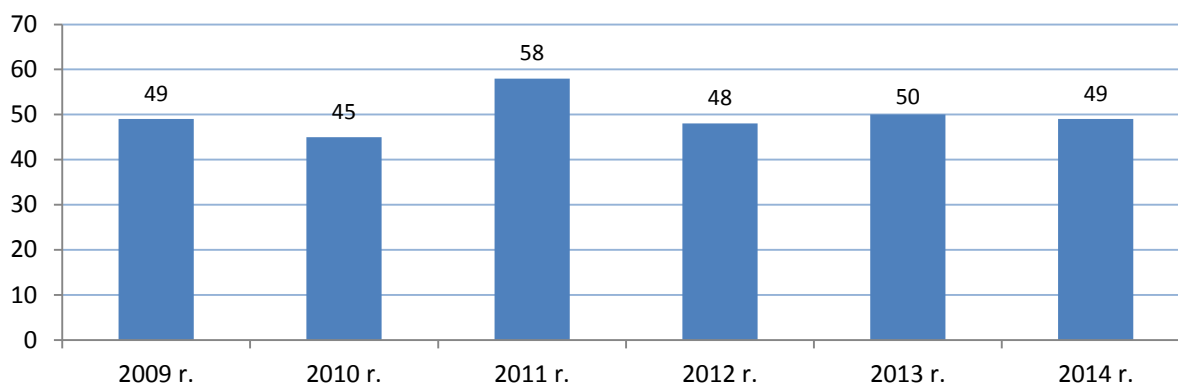
Wykres 26. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

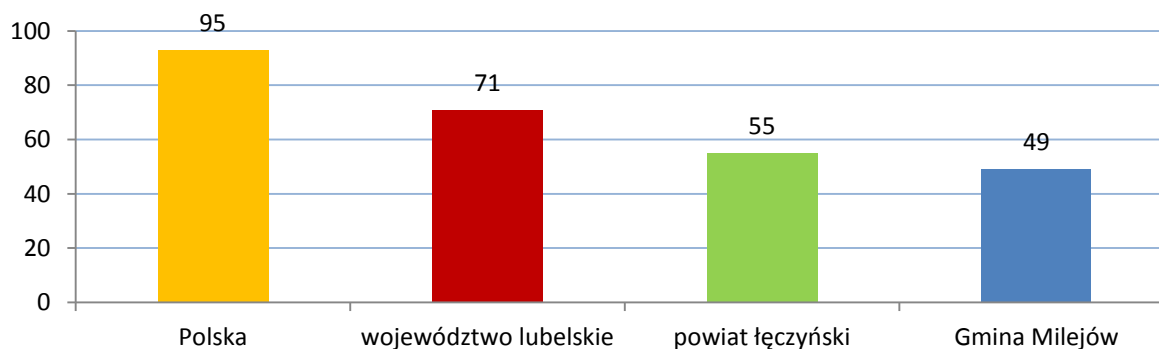
Liczba jednostek nowo zarejestrowanych podlegała wahaniom w latach 2009–2014 (wykres 27). W 2014 roku w Gminie Milejów wskaźnik nowo zakładanych przedsiębiorstw wynosił 49. Wskaźnik ten był niższy od średniej dla Polski, województwa lubelskiego i średniej dla powiatu łęczyńskiego (wykres 28).

Wykres 27. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w Gminie Milejów w latach 2009–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

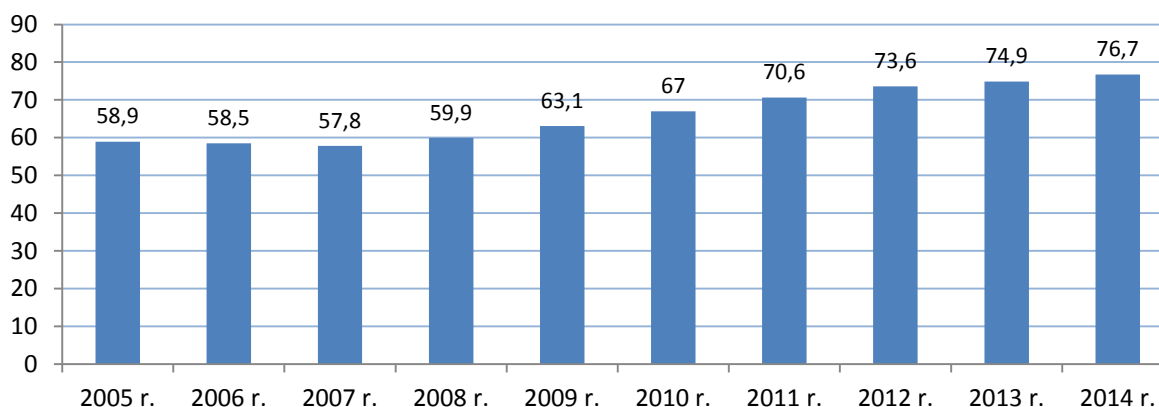
Wykres 28. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

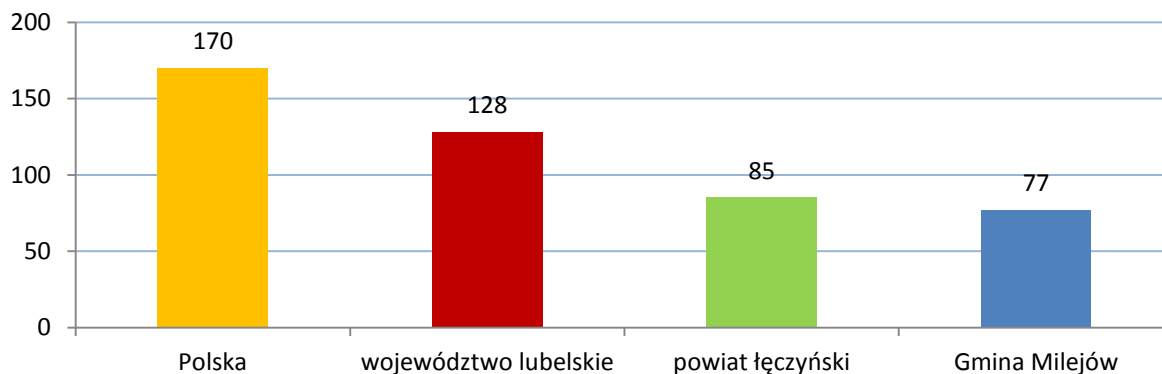
Wskaźnik ilości podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym między 2005 a 2014 rokiem podlegał rokrocznie wzrostowi (wykres 29). W 2014 roku jego wartość wyniosła 76,7, jednak był to wynik zdecydowanie gorszy w porównaniu z Polską, województwem lubelskim oraz powiatem łęczyńskim (wykres 30).

Wykres 29. Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w Gminie Milejów w latach 2005–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

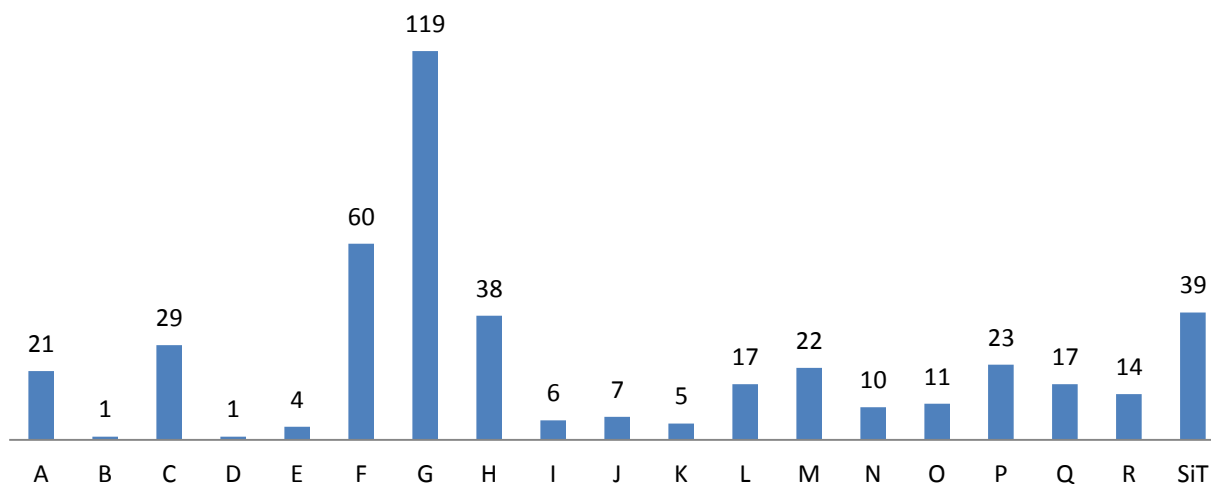
Wykres 30. Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Na koniec 2014 roku w Gminie Milejów funkcjonowało 444 podmioty gospodarcze, z czego 417 to podmioty prywatne. Najlichnieszą grupą, według klasyfikacji PKD, byli przedsiębiorcy z branży handlu hurtowego i detalicznego (sekcja G), budownictwa (sekcja F) oraz pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (sekcja SiT). Tylko jedno przedsiębiorstwo zostało sklasyfikowane do sekcji D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze (wykres 31).

Wykres 31. Podmioty gospodarcze wg klasyfikacji PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Biorąc pod uwagę strukturę wielkościową przedsiębiorstw zlokalizowanych na obszarze Gminy Milejów wyróżniamy (GUS, 2014):

- 425 mikro-przedsiębiorstw (0-9 pracowników),
- 16 małych przedsiębiorstw (10-49 pracowników),
- 2 średnie przedsiębiorstwa (50-249 pracowników).

Z przedstawionych danych wynika, że 95,7% spośród zarejestrowanych podmiotów stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Przemysł, jako dział gospodarki w Gminie Milejów nie zajmuje znaczącej pozycji. Brak jest na omawianym terenie znaczącej liczby średnich i dużych przedsiębiorstw. Większość firm zarejestrowanych w Gminie ma charakter rodzinny i zatrudnia do 9 pracowników, jednak tworzą one miejsca pracy dla niewielkiej liczby ogółu zatrudnionych.

Tabela 27. Wykaz znaczących podmiotów gospodarczych w Gminie Milejów

L.p.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres
1.	ZPOW Milejów Sp. z o.o.	Milejów-Osada ul. Kasztanowa 1, 21-020 Milejów
2.	"Kampol-Fruit" Sp. z o.o.	Milejów-Osada ul. Partyzancka 11, 21-020 Milejów
3.	Firma Handlowo-Usługowa "MARKO" M.E.R.M. Wieczorek Sp. j.	Kajetanówka 45, 21-020 Milejów
4.	Aleksandra Koperda	Jaszców 210, 21-020 Milejów
5.	Milejowska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Milejowie	Milejów-Osada ul. Partyzancka 26 B/3, 21-020, Milejów
6.	Gospodarstwo Ogrodnicze "EKO-VIT" Sp. z o.o.	Łysołaje-Kolonia 66, 21-020, Milejów
7.	PH-U "Milerol" Sp. j. M. Oleszek A. Oleszek	Milejów-Osada ul. Partyzancka 11B, 21-020 Milejów
8.	Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" w Milejowie	Milejów-Osada ul. Kasztanowa 12, 21-020 Milejów
9.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Milejowie Sp. z o.o.	Milejów-Osada ul. Wesoła 18, 21-020 Milejów
10.	"Apteka Olejnik i Spółka" Sp. j.	Milejów-Osada ul. Al. Niepodległości 6, 21-020 Milejów
11.	Herbar Sp. z o.o. w Warszawie O / Milejów	Milejów-Osada ul. Partyzancka 11, 21-020 Milejów
12.	Jan Czapnik Hurtowania Win i Przetworów Owocowo-Warzywnych Milejów	Milejów-Osada ul. Partyzancka 19, 21-020 Milejów
13.	Michał Szot P.P.H.U. "Szot - Food"	Milejów-Osada ul. Partyzancka 11, 21-020 Milejów
14.	Waldemar Kowalski "MK"	Jaszców 207, 21-020 Milejów
15.	Elżbieta Tracichleb "JABŁUSZKO"	Milejów-Osada ul. Partyzancka 5, 21-020 Milejów
16.	Krzysztof Ocysek	Milejów-Osada ul. Partyzancka 14, 21-020 Milejów
17.	"Poczta Polska" S.A.	Milejów-Osada ul. Partyzancka 13, 21-020 Milejów
18.	Bank Spółdzielczy w Piaszkach O / Milejów	Milejów-Osada ul. Partyzancka 17, 21-020 Milejów
19.	Jeronimo Martins Polska S.A.	Milejów-Osada ul. Partyzancka 11, 21-020 Milejów
20.	P.H. Agro-Ters E. Solak & S. Solak Sp. j.	Milejów-Osada ul. Partyzancka 121, 21-020 Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

W porównaniu do 2007 roku, liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy wzrosła o 113. Największą grupę stanowi sektor prywatny – 95,7%, z czego większość to osoby prywatne prowadzące działalność gospodarczą – 80,6%. Liczba osób prowadzących własną działalność gospodarczą w okresie ostatnich pięciu lat systematycznie rośnie.

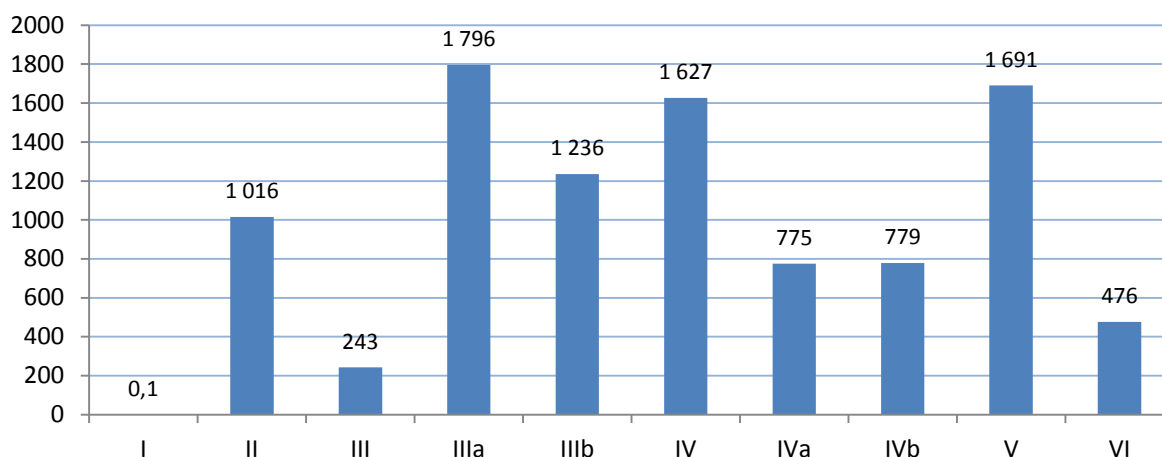
Tabela 28. Podmioty gospodarcze w Gminie Milejów według sektorów własnościowych

Jednostki zarejestrowane wg sektorów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	331	345	364	390	411	429	435	444
Sektor publiczny	29	28	28	29	29	30	30	27
Sektor prywatny	302	317	336	361	382	399	405	417
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	26	25	25	25	25	25	25	22
Spółki handlowe	6	8	9	9	11	11	11	12
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	238	252	271	292	308	323	328	336
Spółdzielnie	4	4	4	4	4	4	4	4
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	17	18	18	20	22	24	26	27

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

4.2. Rolnictwo

Gmina Milejów jest gminą typowo rolniczą. Warunki do uprawy ziemi są na terenie Gminy dobre. Jak widać na wykresie 32 na terenie Gminy przeważają gleby w klasach III i IV.

Wykres 32. Struktura klasowa gleb w Gminie Milejów (stan na 2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

Gmina Milejów zajmuje powierzchnię 11 654 ha. Użytki rolne zajmują 8 450 ha, natomiast lasy i grunty leśne stanowią 2 211 ha. Pozostałe grunty i nieużytki 419 ha. Wskaźnik lesistości dla Gminy Milejów wynosi 16,2% i jest wyższy niż wskaźnik lesistości dla powiatu łęczyńskiego, który kształtuje się na poziomie 13,7%, i niższy niż dla województwa lubelskiego, który wynosi 22,4%. Użytki rolne stanowią 72,5% powierzchni Gminy.

Największą powierzchnię użytków rolnych stanowią grunty orne 5 798 ha. Sady stanowią 197 ha, łąki stanowią 1 788 ha wszystkich użytków rolnych, natomiast pastwiska nieco ponad 220 ha. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela 30.

Tabela 29. Użytkowanie gruntów w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)

Powierzchnia ogólna Gminy	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
w hektarach							
11 654	8 450	5 798	197	1 788	228	2 211	419

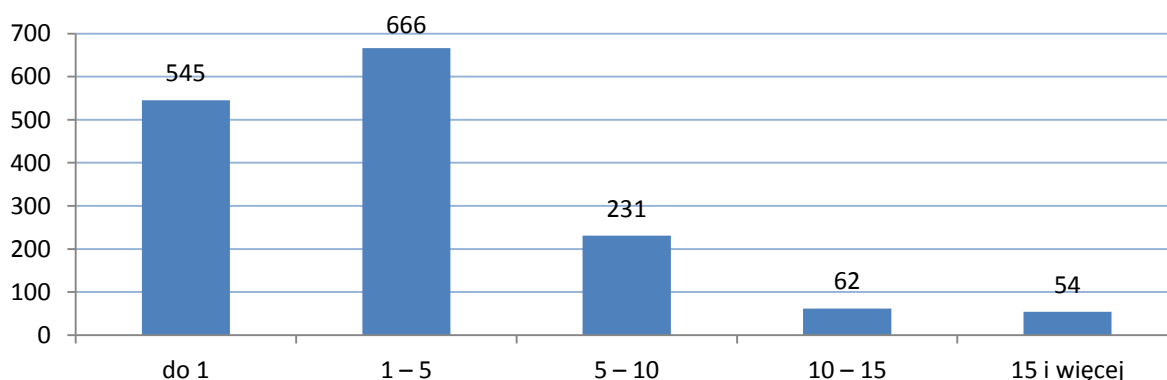
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Struktura wielkości gospodarstw rolnych na terenie Gminy Milejów jest niekorzystna. Gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 hektarów stanowią 30% ich całkowitej liczby. Jest to mniej niż przeciętnie w województwie (40%). Na podobnym poziomie pozostaje ilość gospodarstw rolnych o powierzchni w przedziale od 5 do 10 ha (województwo 21%), w przedziale od 10 do 15 ha i w przedziale 15 ha i więcej (województwo odpowiednio: 7% i 5%).

Tabela 30. Charakterystyka gospodarstw rolnych w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)

Grupa obszarowa wg ilości ha	Gospodarstwa		Powierzchnia w ha	
	Liczba	%	Liczba	%
Ogółem	1558	100,00	6706,85	100,00
do 1	545	34,98	331,20	4,94
1 – 5	666	42,75	2029,43	30,26
5 – 10	231	14,83	1801,26	26,86
10 – 15	62	3,98	805,37	12,01
15 i więcej	54	3,47	1739,59	25,94

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 33. Liczba gospodarstw rolnych pod względem liczby (stan 2010 r.)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

W Gminie Milejów największą powierzchnię zasiewów głównych ziemiopłodów stanowią zboża. Ich uprawy zajmują 74,59% zasiewów w gospodarstwach rolnych. Zaledwie 0,49% zasiewów stanowią strączkowe na ziarno i 2,89 ziemniaki. Większą powierzchnię zajmuje uprawa roślin przemysłowych - 7,98% zasiewów oraz pozostałe uprawy w tym warzywa 8,37%.

Tabela 31. Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych (stan na 2010 r.)

L.p.	Zasiewy	ha	%
1.	Zboża	2896,79	74,59
2.	Strączkowe na ziarno	18,88	0,49
3.	Ziemniaki	112,31	2,89
4.	Przemysłowe (buraki cukrowe, rzepak ozimy)	309,89	7,98
5.	Okopowe pastewne	220,74	5,68
6.	Pozostałe uprawy w tym warzywa	325,23	8,37

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Analiza danych o powierzchni zasiewów zbóż podstawowych wskazuje na nierównomierne rozłożenie ich udziałów w powierzchni całkowitej. Największy areał stanowi pszenica ponad 39% i mieszanki zbożowe ponad 23%, natomiast najmniejszy owies 2,95%, żyto 8,15% i pszenżyto 11,27%. Jęczmień występuje na ponad 13% powierzchni zasiewów zbóż podstawowych.

Tabela 32. Powierzchnia zasiewów upraw zbóż w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)

Zboża ogółem	W tym							
	zboża podstawowe z mieszankami [w ha]							kukurydza na ziarno
	razem	pszenica	żyto	jęczmień	owies	pszenżyto	mieszanki zbożowe	
2 896,79	2 864,03	1 146,98	236,21	392,55	85,58	326,61	676,1	24,13
%	98,87	39,59	8,15	13,55	2,95	11,27	23,34	0,83

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

W Gminie Milejów wśród zwierząt gospodarskich dominuje hodowla trzody chlewnej - 3 070 szt. i drobiu 15 896 szt. Bydło stanowi 1 145 szt., konie 186 szt.

Tabela 33. Zwierzęta gospodarskie w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)

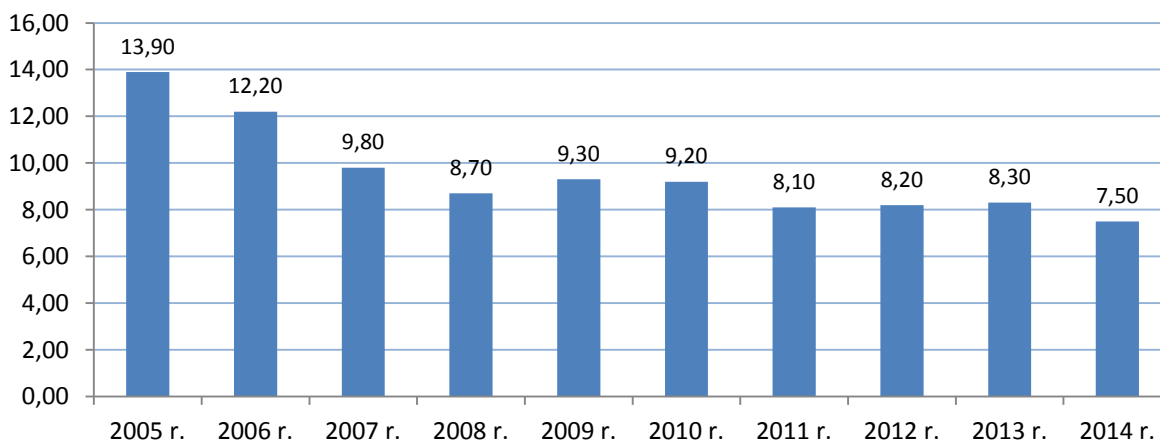
Wyszczególnienie		Liczba sztuk
Bydło	ogółem	1 145
	w tym krowy	474
Trzoda chlewna	ogółem	3 070
	w tym lochy	380
Owce		-
Kozy		-
Konie		186
Drób	razem	15 896
	w tym nioski	11 553

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

4.3. Rynek pracy

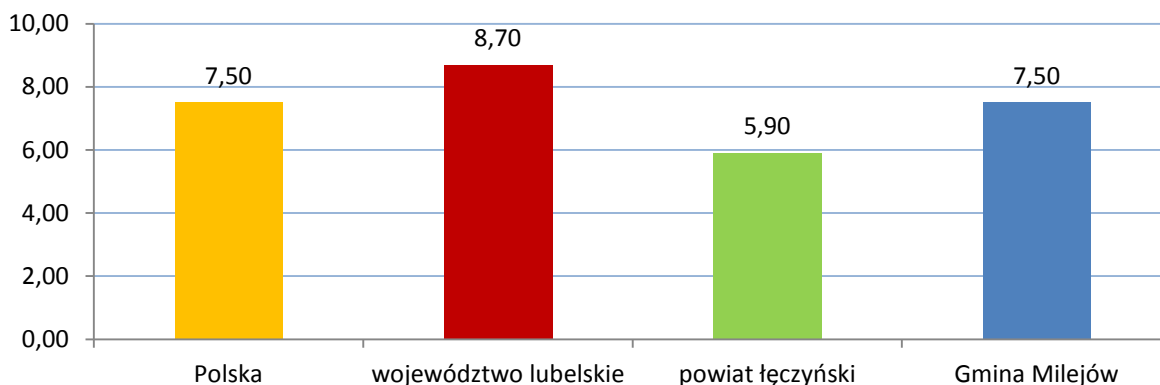
Sytuację na rynku pracy odzwierciedla udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. W Gminie Milejów wskaźnik ten podlegał wahaniom między 2005 a 2014 rokiem. W 2014 roku udział bezrobotnych zarejestrowanych wśród osób w wieku produkcyjnym wyniósł 7,5% (wykres 32). Rezultat ten był identyczny jak dla Polski, niższy od województwa lubelskiego i wyższy niż powiatu łęczyńskiego (wykres 33). Należy jednak pamiętać, że jest to tylko jeden ze sposobów podawania wielkości bezrobocia. Stopa bezrobocia obliczona tym sposobem będzie zawsze niższa, bo liczebność ludności w wieku produkcyjnym jest zawsze większa od liczebności *ludności aktywnej ekonomicznie*¹. W Polsce najczęściej podawaną stopą bezrobocia jest wartość bezrobocia rejestrowanego obliczana na poziomie powiatu, wypada ona przeciętnie ok 1,5% poniżej stopy bezrobocia ustalonej w badaniu BAEL.

Wykres 34. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Milejów w latach 2005–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 35. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

¹ Stopa bezrobocia według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy (w ramach BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, co kwartał na próbie rotacyjnej 20 000 gospodarstw domowych).

Tabela 34. Struktura bezrobocia w Gminie Milejów w latach 2004-2014

Wyszczególnienie	31.XII 2008 r.	31.XII 2009 r.	31.XII 2010 r.	31.XII 2011 r.	31.XII 2012 r.	31.XII 2013 r.	31.XII 2014 r.
Ilość bezrobotnych ogółem	539	537	536	472	475	481	436
w tym kobiety	299	292	272	242	233	251	220
Bezrobotni wg wykształcenia							
Wyższe	45	46	59	45	39	49	40
Policealne i średnie zawodowe	131	129	110	104	90	106	96
Średnie ogólnokształcące	78	76	71	71	66	51	48
Zasadnicze zawodowe	147	148	155	128	142	151	128
Gimnazjalne i poniżej	139	138	141	124	138	124	124
Bezrobotni wg wieku							
18-24	152	145	125	122	120	98	70
25-34	183	174	162	133	120	140	130
35-44	90	88	101	89	96	101	100
45-54	94	93	98	83	96	89	78
55-59	32	31	42	38	29	37	37
60-64	6	6	8	7	14	16	21
Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy							
Do 1 miesiąca	39	37	62	61	73	49	41
1-3 miesiące	125	126	149	97	99	105	104
3-6 miesięcy	127	124	116	100	81	86	76
6-12 miesięcy	110	109	91	77	80	96	84
12-24 miesiące	72	73	77	98	83	86	69
Powyżej 24 miesięcy	69	68	41	39	59	59	62

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Powiatowego Urzędu Pracy w Łęcznej

4.4. Atrakcyjność inwestycyjna

Na sytuację gospodarczą na danym obszarze ma wpływ wiele czynników określających atrakcyjność inwestycyjną. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową określił atrakcyjność inwestycyjną w następujący sposób: „Atrakcyjność inwestycyjna jest rozumiana jako zdolność skłonienia do inwestycji poprzez oferowanie kombinacji korzyści lokalizacji możliwych do osiągnięcia w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Obszary oferujące optymalną kombinację czynników lokalizacji stwarzają zarazem najlepsze warunki dla funkcjonowania przedsiębiorstw, czym przyciągają inwestorów”². Tabela 36 przedstawia atrakcyjność inwestycyjną województwa lubelskiego w 2014 roku.

Tabela 35. Atrakcyjność inwestycyjna województwa lubelskiego w 2014 roku

Czynniki atrakcyjności inwestycyjnej	Lokata na 16 województw w Polsce
Dostępność transportowa	13
Zasoby i koszty pracy	15
Rynek zbytu	15
Infrastruktura gospodarcza	13
Infrastruktura społeczna	16
Bezpieczeństwo powszechne	4
Aktywność województwa wobec inwestorów	14
Atrakcyjność inwestycyjna województwa	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2014*, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2014

Po porównaniu czynników atrakcyjności inwestycyjnej wszystkich województw, województwo lubelskie uplasowało się ostatecznie na 15 miejscu w skali kraju. Jest to bardzo słaba lokata. Głównym atutem województwa jest bezpieczeństwo powszechne. Jest to jednak za mało by przyciągnąć inwestorów.

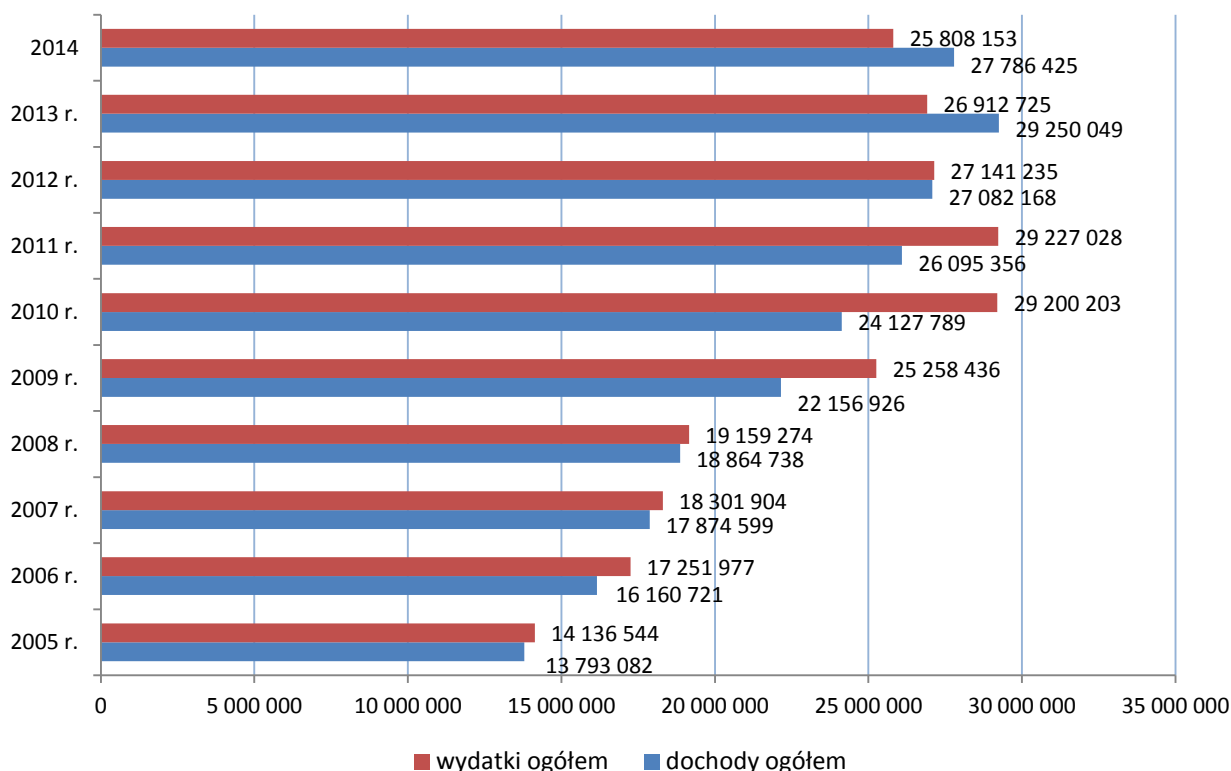
Oprócz województw ocenione zostały także podregiony pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. Gmina Milejów położona jest w podregionie lubelskim. Podregion ten znalazł się wśród podregionów o wysokiej atrakcyjności do prowadzenia działalności przemysłowej, usługowej i zaawansowanej technologicznie.

² *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2014*, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2014

4.5. Sytuacja finansowa gminy

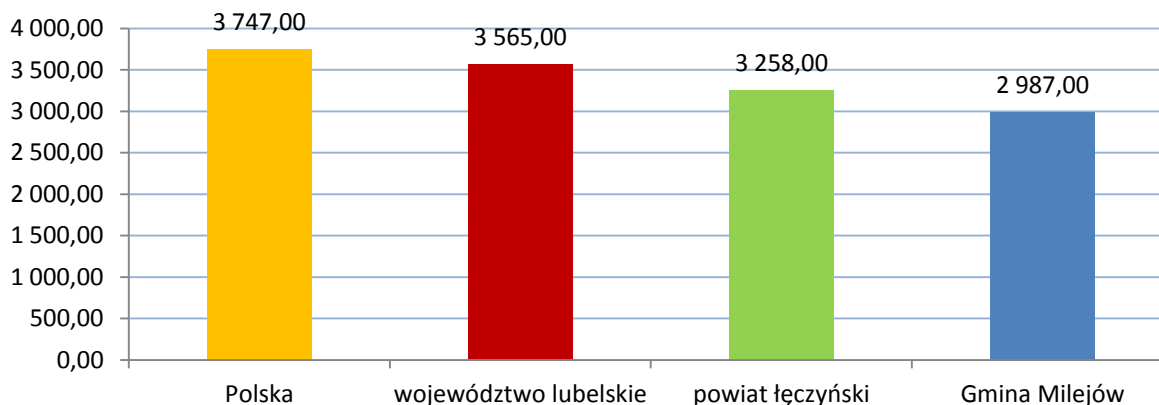
Sytuację finansową Gminy Milejów obrazują wskaźniki dochodów i wydatków ogółem z budżetu gminy, wskaźniki dochodów i wydatków ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca, (dane zaokrąglone do pełnych wartości). Dochody budżetu na 1 mieszkańca podlegały zmianom na przestrzeni analizowanych lat (wykres 34). W porównaniu z Polską, województwem lubelskim i powiatem Łęczyńskim uzyskany dochód w przeliczeniu na 1 osobę w Gminie w 2014 roku był niższy o kilkaset zł, i wyniósł 2 987 zł (wykres 35).

Wykres 36. Dochody i wydatki ogółem z budżetu Gminy Milejów w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

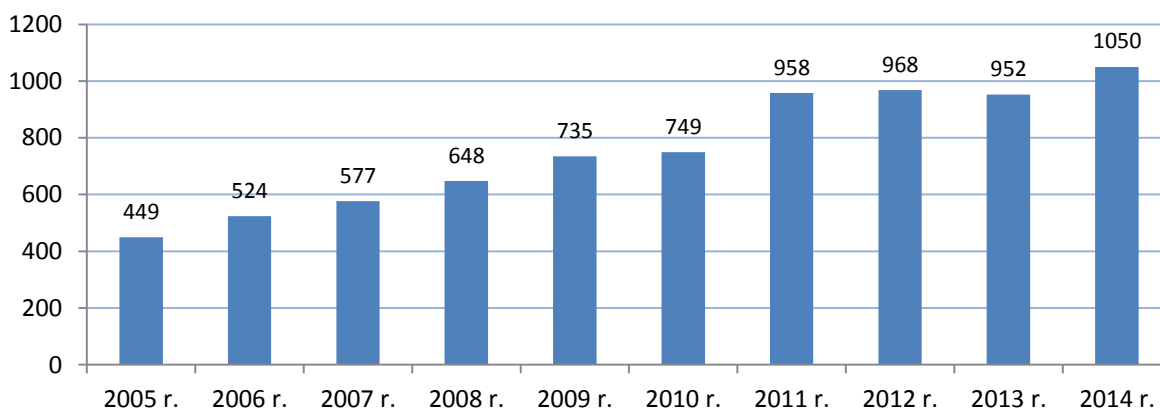
Wykres 37. Dochody budżetu na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

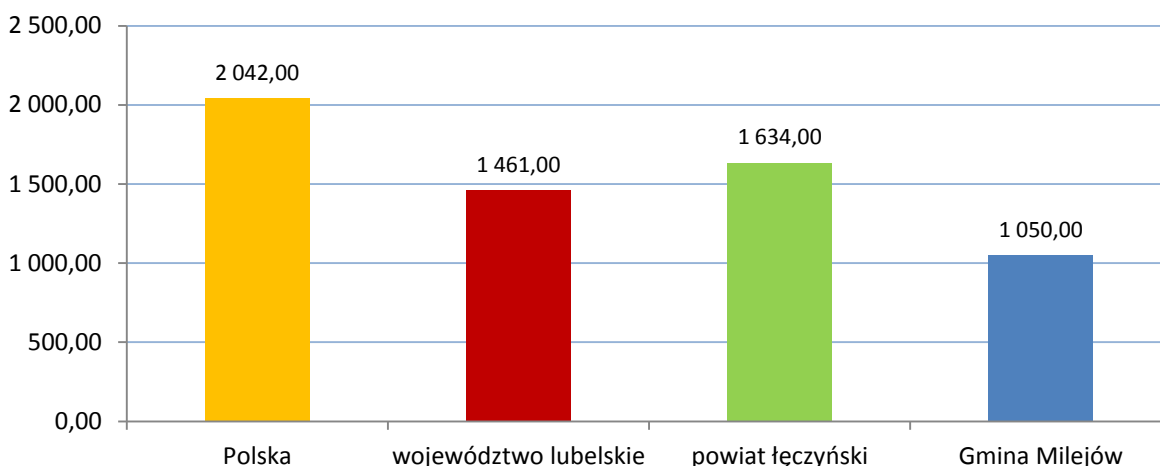
Suma uzyskanych dochodów własnych na 1 mieszkańca w analizowanym okresie rosła. W 2005 roku dochód ten wyniósł 449 zł, w 2008 roku – 648 zł, w 2010 roku – 749 zł, a w 2014 roku – 1 050 zł (wykres 36). Osiągnięta suma jest o wiele niższa od dochodów własnych w porównaniu do Polski, województwa lubelskiego i powiatu łęczyńskiego (wykres 37).

Wykres 38. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2005–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

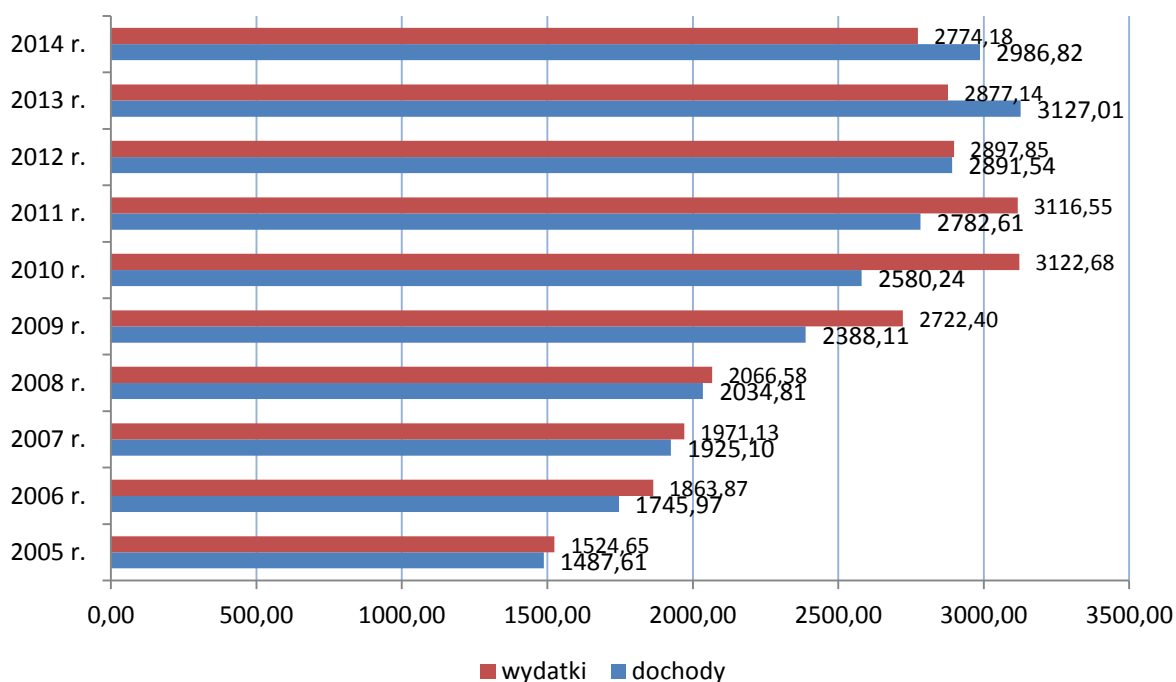
Wykres 39. Dochody własne na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

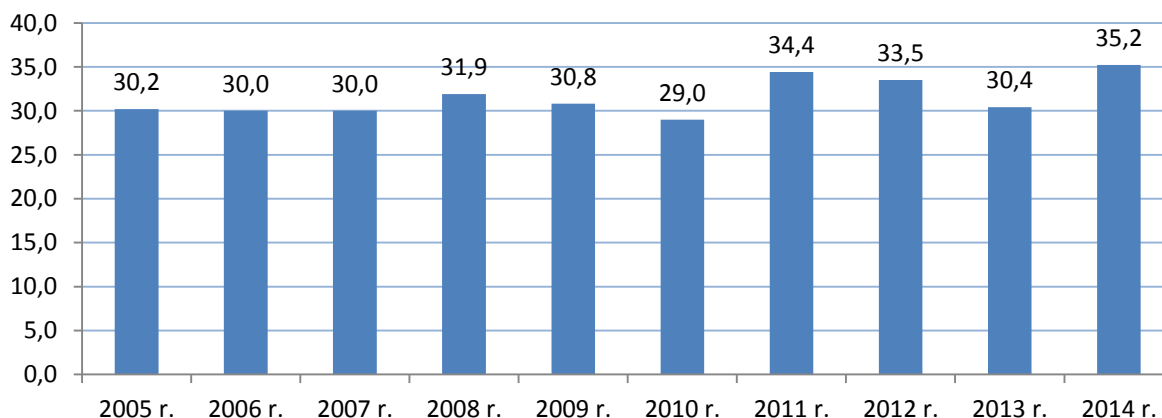
Na podstawie ogólnych dochodów budżetu oraz dochodów własnych można sprawdzić samodzielność finansową danej jednostki. Obrazuje ją procentowy wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem. Na wykresie 38 widać, że wzrosły możliwości finansowe Gminy Milejów w stosunku do 2009 roku. Udział dochodów własnych wynosił wówczas 30,8% natomiast w 2014 roku wzrósł aż do 35,2%. Jest to niski wynik biorąc pod uwagę osiągnięty rezultat w kraju, województwie lubelskim czy też w powiecie łęczyńskim (wykres 40).

Wykres 40. Dochody i wydatki ogółem z budżetu Gminy Milejów na 1 mieszkańca w latach 2005-2014

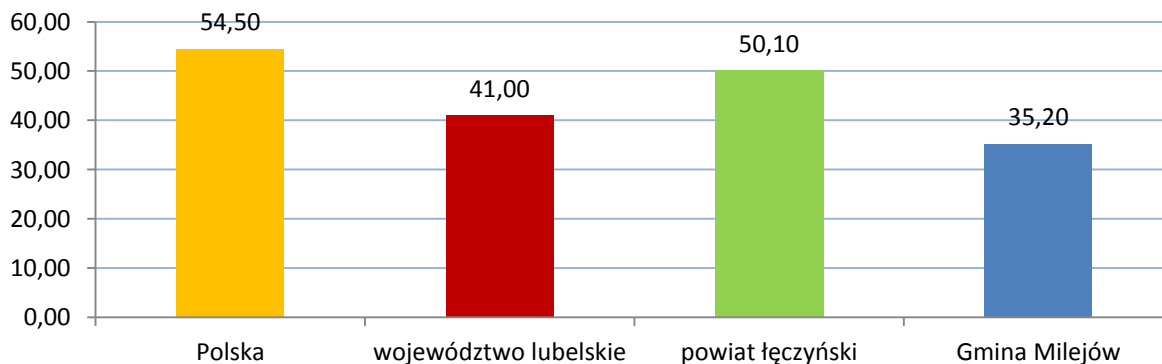
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 41. Udział % dochodów własnych w dochodach ogółem w Gminie Milejów w latach 2005–2014

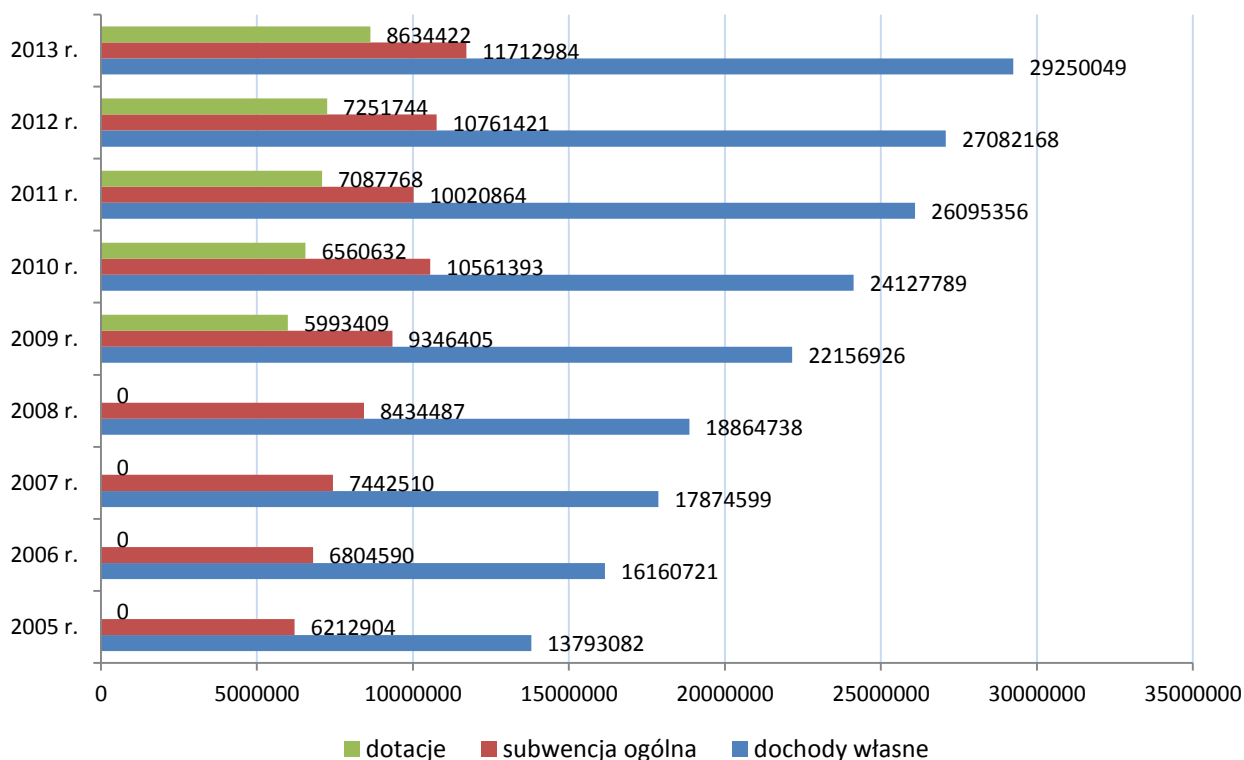
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 42. Udział % dochodów własnych w dochodach ogółem w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

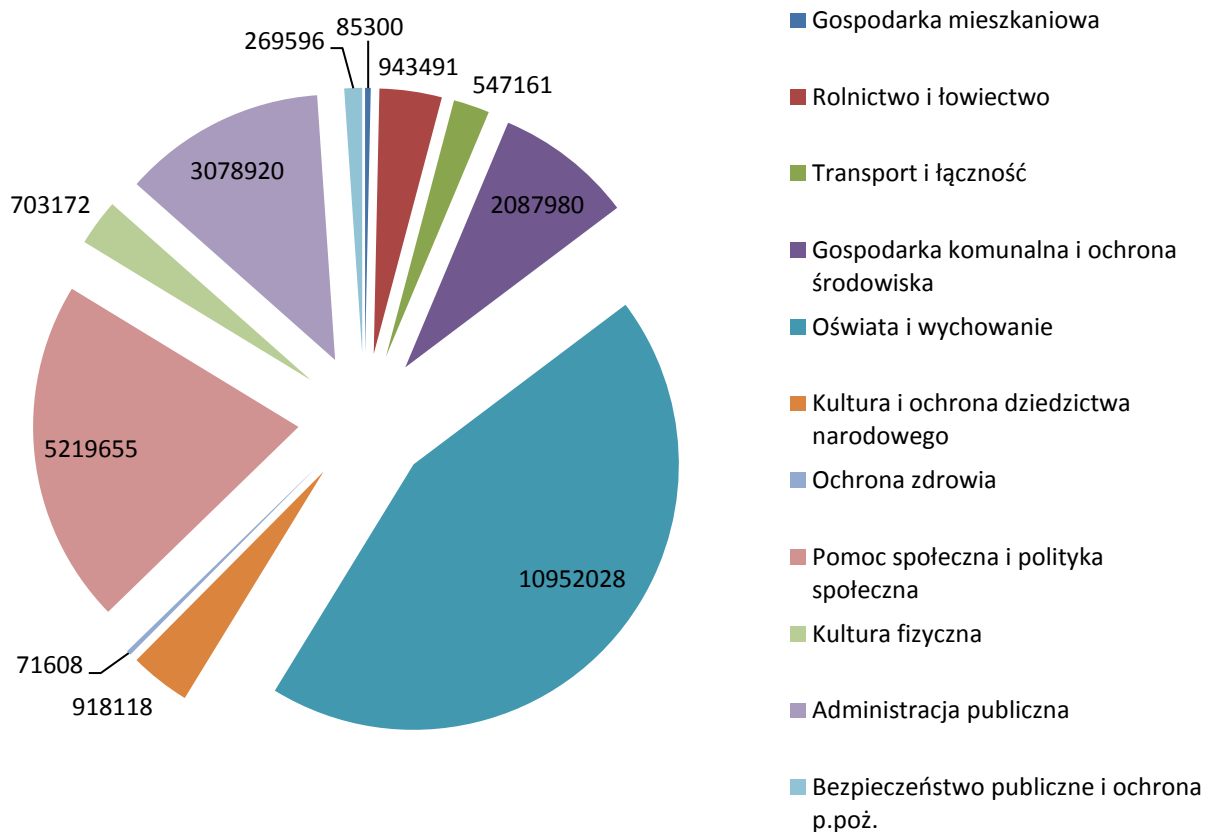
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 43. Struktura dochodów ogółem budżetu Gminy Milejów w latach 2005-2014

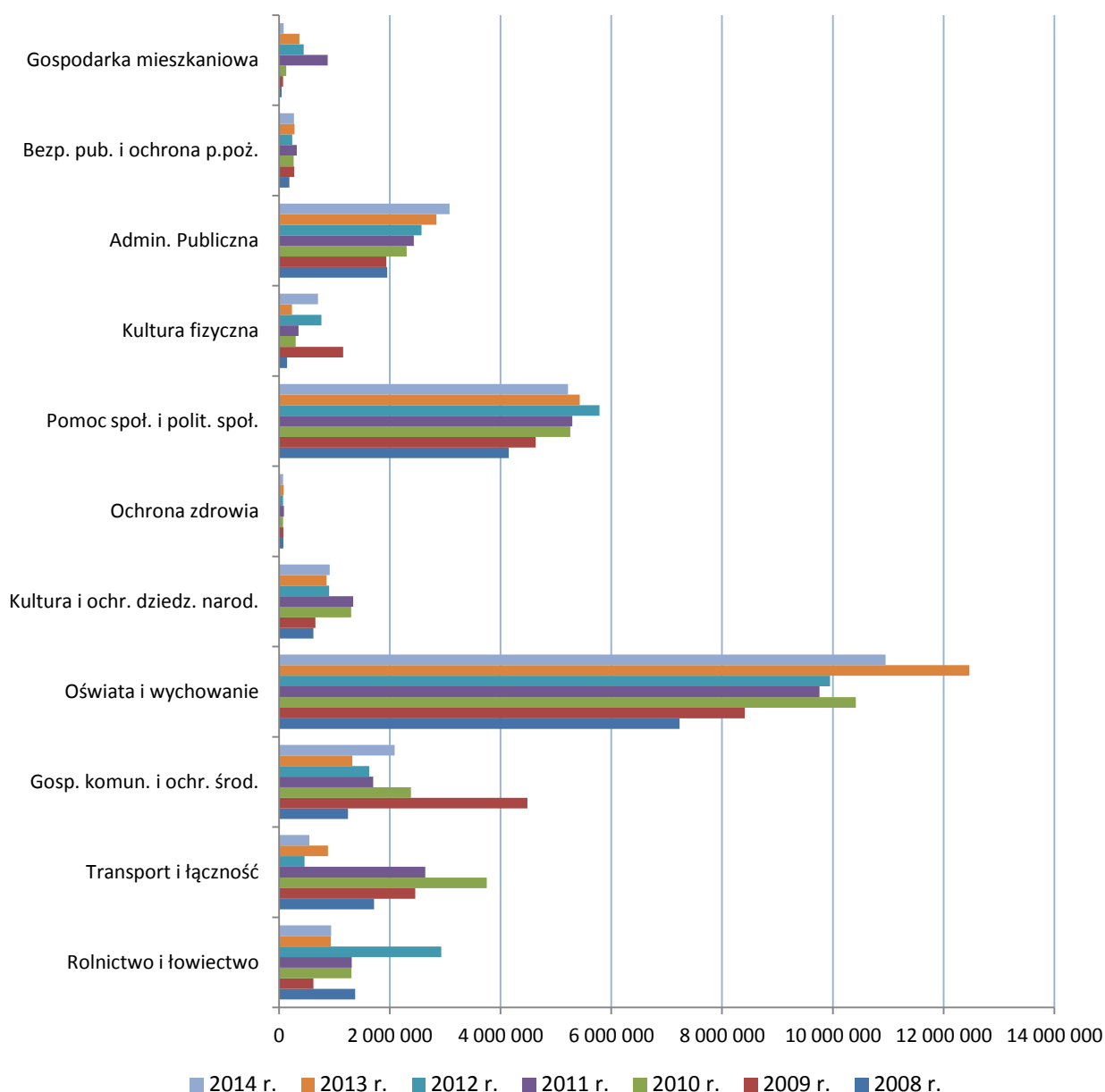
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 44. Struktura wydatków budżetu Gminy Milejów według działów w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, BDL

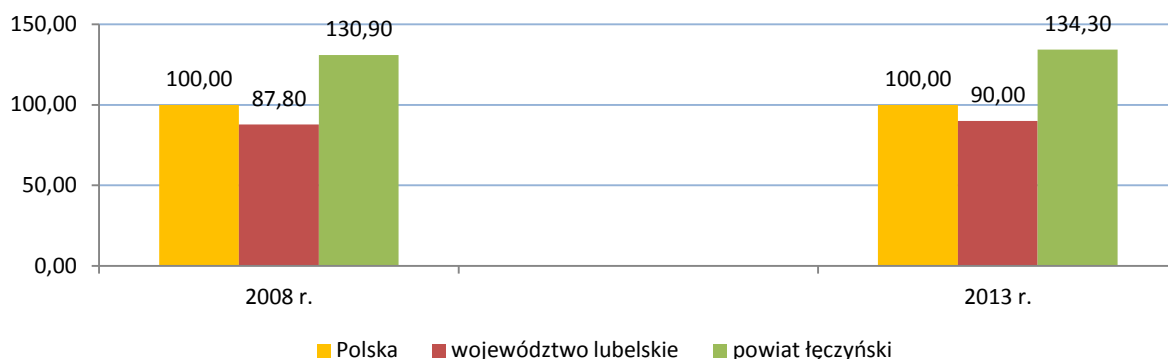
Wykres 45. Struktura wydatków budżetu Gminy Milejów według działów w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, BDL

Kolejnym wskaźnikiem, na który warto zwrócić uwagę jest średnie wynagrodzenie mieszkańców w odniesieniu do średniej krajowej, którą dla celów badawczych przyjmuje się jako wartość wyjściową równą 100. Dane dotyczące wynagrodzeń określa się w statystykach na poziomie powiatu, dlatego też nie można jednoznacznie odwzorować poziomu dochodowości mieszkańców Gminy Milejów. Niemniej jednak sytuacja jaka ma miejsce w powiecie łęczyńskim ukazuje również możliwości finansowe poszczególnych gmin w powiecie. Należy również założyć, iż jednostką, w której są najwyższe wynagrodzenia – jest Miasto Łęczna. Powiat łęczyński prezentuje się powyżej średniej dla Polski i średniej w województwie (wykres 44). Należy na tej podstawie wnioskować, iż zamożność mieszkańców Gminy Milejów jest na podobnym poziomie jak średnia w Polsce i województwie lubelskim.

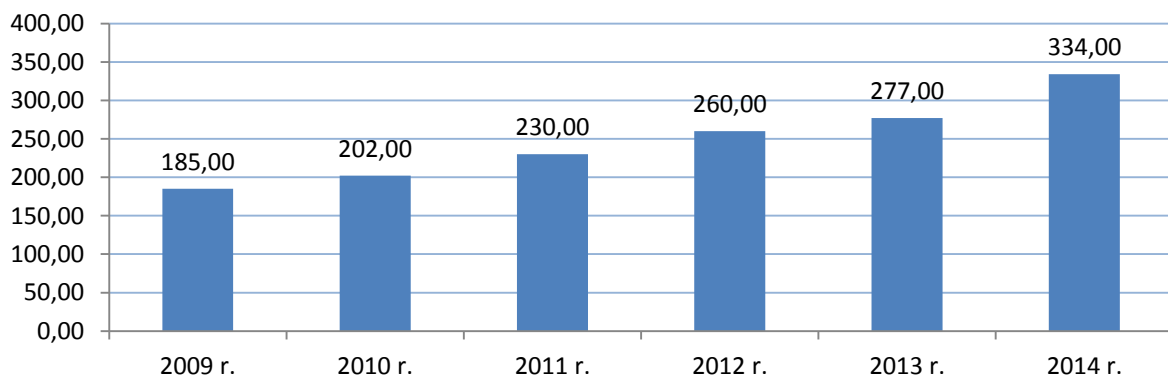
Wykres 46. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100) w województwie lubelskim i powiecie łęczyńskim w roku 2008 i 2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

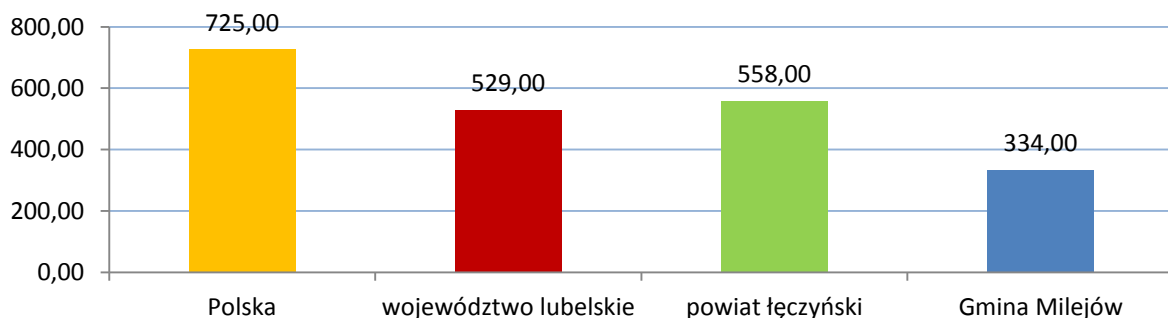
Na dochody własne budżetu gminy składa się m.in. udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w postaci wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie gminy oraz od osób prawnych mających siedzibę na jej terenie w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Na wykresie 45 widać, że wpływy z podatku od osób fizycznych rosną i w 2014 roku wyniosły 334 zł. Jest to jednak dużo niższa kwota w porównaniu z krajem, województwem lubelskim oraz powiatem łęczyńskim (wykres 46).

Wykres 47. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób fizycznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2009–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

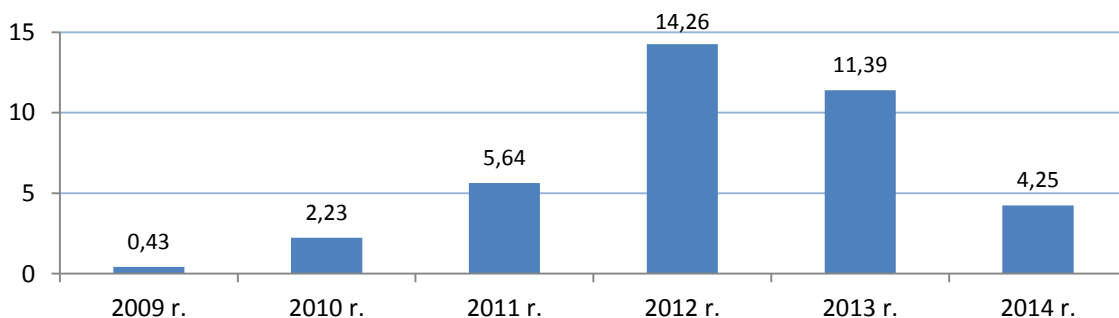
Wykres 48. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób fizycznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

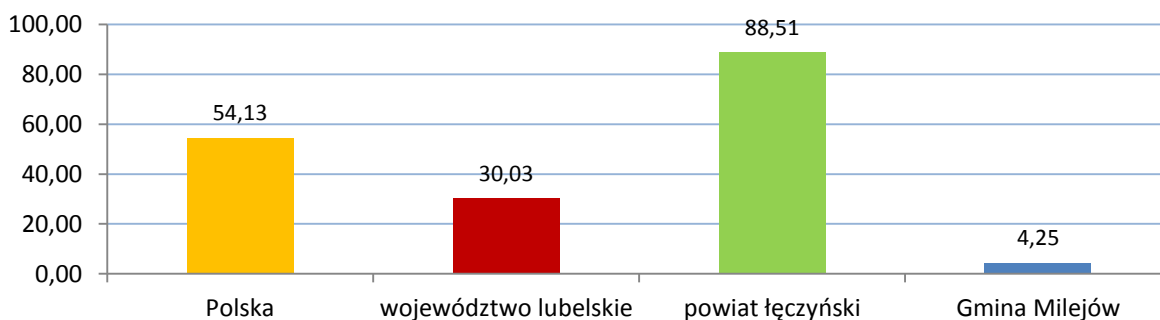
Bardzo źle przedstawiają się wpływy z podatku od osób prawnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2009–2014 (wykres 47). W 2014 roku udział ten wyniósł jedynie 4,25 zł, podczas gdy w Polsce – 54,13 zł, województwie lubelskim – 30,03 zł, a w powiecie łęczyńskim – 88,51 zł (wykres 48).

Wykres 49. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób prawnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2009–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

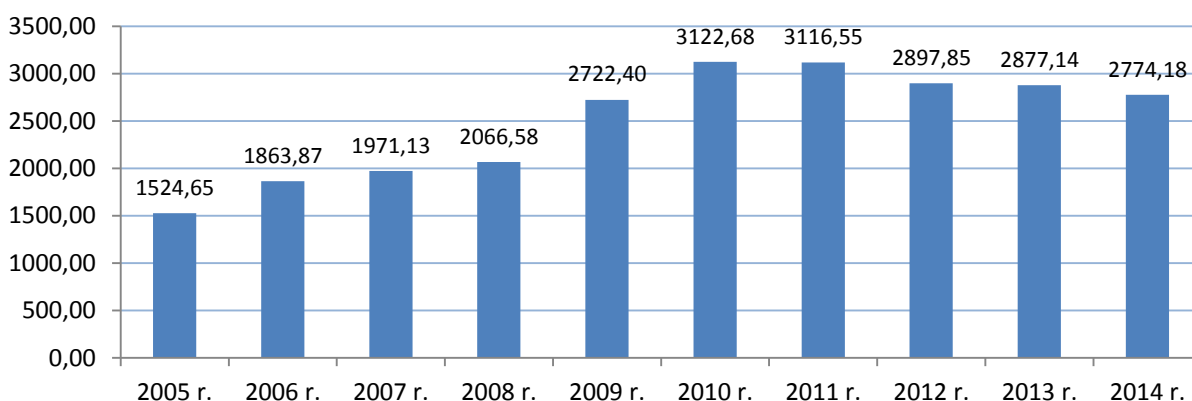
Wykres 50. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób prawnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

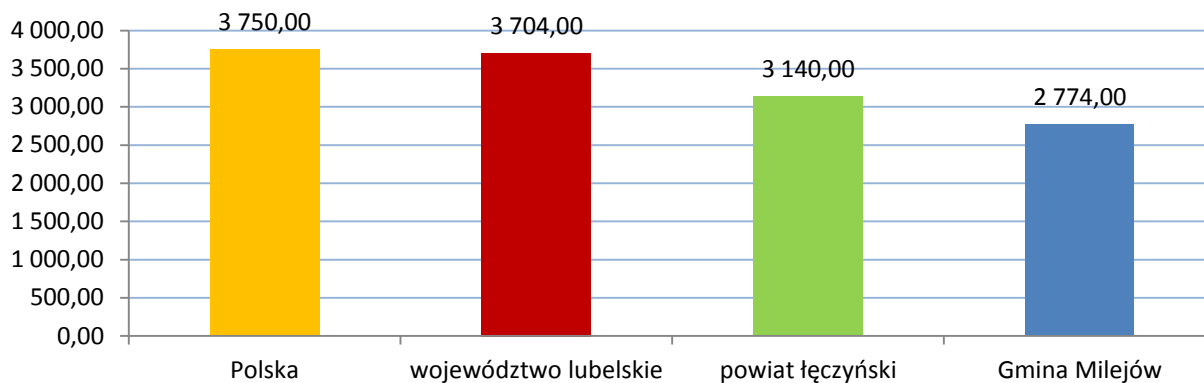
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca ulegały zmianom w analizowanym okresie. Najniższe były w 2005 roku – 1 525 zł, w 2009 roku wyniosły – 2 722 zł, a w 2014 roku – 2 774 zł (wykres 49). Wydatkowana kwota jest znacznie niższa od średniej krajowej, wojewódzkiej i powiatowej (wykres 50).

Wykres 51. Wydatki ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2005–2014

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 52. Wydatki ogółem na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Aktywność samorządu obrazuje wielkość pozyskanych funduszy ze źródeł zewnętrznych. W tabeli 37 zaprezentowano wykaz projektów zrealizowanych przez Gminę Milejów w latach 2009-2015 przy udziale środków zewnętrznych.

Tabela 36. Wykaz projektów zrealizowanych przez Gminę Milejów w latach 2009-2015 przy udziale środków zewnętrznych

L.p.	Nazwa projektu	Źródło dofinansowania	Rok realizacji	Koszty realizacji (zł)	
				ogółem	kwota dofinansowania
1.	Wyprostuj się! Etap I	POKL	2009-2010		527 119,00
2.	Wiem, umiem, nie boję się...Etap I	POKL	2009-2010		775 667,50
3.	Rewitalizacja skweru rekreacyjnego w centrum wsi Łysołaje	PROW 2007-2013	2010		181 749,00
4.	Remont drogi gminnej nr 105349L w m. Wólka Bielecka Etap II - nawierzchnia	MSWiA	2010		102 003,00
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Milejów i Kajetanówka długości 2569,4 mb ciągami komunikacyjnymi Nr 105333L o dł. 1897,20 mb; Nr 105332L o dł. 672,20 mb	RPO WL 2007 - 2013	2010		780 566,04
6.	E-gmina budowa publicznej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w Gminie Milejów	RPO WL 2007 - 2013	2010-2011		1 327 738,35
7.	Rewitalizacja boisk sportowych wraz z przylegającym obszarem rekreacyjnym w m. Jaszczów	PROW 2007-2013	2010-2011		473 180,33
8.	Budowa kanalizacji ścieków bytowo gospodarczych w Milejowie - Etap II wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków	RPO WL 2007 - 2013	2010-2011		RPO WL 5 014 315,64 NFOŚiGW 224 822,50
9.	Utworzenie dużego placu zabaw na terenie Zespołu Szkół Nr 1 w Milejowie przy ulicy Szkolnej 1	Rządowy Program „Radosna Szkoła”	2011		83 091,95
10.	Modernizacja szkolnego placu zabaw przy Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łysołajach	Rządowy Program „Radosna Szkoła”	2011		61 088,58
11.	Budowa wodociągu i przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości: Jaszczów, Jaszczów - Kolonia, Białka, Zgniła Struga, Dąbrowa, Maryniów, Białka - Kolonia, Wólka Bielecka, Wola Korybutowa - Kolonia wraz z modernizacją ujęcia wody "Jaszczów PKP" w miejscowości Popławy	RPO WL 2007 - 2013	2009-2012		1 392 684,77
12.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego wraz z placem parkingowym w msc. Białka	PROW 2007-2013	2011-2012		284 910,25
	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez budowę placu zabaw przy Szkole Podstawowej w msc. Białka	PROW 2007-2013 (LEADER)	2011-2012		95 084,00
13.	Rozbudowa z nadbudową budynku komunalnego na działce nr 227 i nr 228/1 wraz z zewnętrzną instalacją kanalizacji sanitarnej z przydomową oczyszczalnią ścieków i przebudową przyłącza napowietrznego w celu adaptacji obiektu na Dom Spotkań Ludowych w miejscowości Łysołaje-Kolonia	PROW 2007-2013	2011-2012		196 035,78
14.	Tworzenie Kompleksowego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi na obszarze Gminy Milejów poprzez zakup pojazdu specjalistycznego - śmieciarki do wywozu nieczystości stałych	PROW 2007-2013	2012		200 000,00

15.	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowościach: Górne, Kajetanówka, Łańcuchów i Wólka Łańcuchowska oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Jaszczów - Kolonia, Białka, Białka Kolonia, Zgniła Struga, Dąbrowa, Wólka Bielecka, Maryniów, Ostrówek - Kolonia, Klarów	PROW 2007-2013	2012-2013	315 426,57
16.	Wrota Lubelszczyzny i Informatyzacja Administracji	RPO WL	2012-2014	64 226,85
17.	Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego wraz z infrastrukturą w msc. Łysołaje – Gmina Milejów	PROW 2007-2013 (LEADER)	2014	141 789,00
18.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w msc. Białka, Białka - Kolonia, Dąbrowa, Jaszczów - Kolonia, Maryniów, Wólka Bielecka, Zgniła Struga - Gmina Milejów	PROW 2007-2013	2013-2014	206 280,65
19.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez odnowienie i budowę parkingów, chodników, miejsc rekreacji i wypoczynku oraz porządkowanie i urządzanie terenów zielonych ulicy Spacerowej w msc. Milejów-Osada	PROW 2007-2013 (LEADER)	2013-2014	270 744,00
	Budowa Sali gimnastycznej z łącznikiem w Łańcuchowie	RPO WL 2007 - 2013	2013-2014	2 798 846,26
20.	Wzmocnienie potencjału gospodarki wodno-ściekowej w msc. Zgniła Struga, Wólka Bielecka, Maryniów, Jaszczów -Kolonia, Dąbrowa, Białka-Kolonia, Białka - poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	PROW 2007-2013	2014-2015	124 553,00
21.	Wzmocnienie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej w Obszarze Funkcjonalnym Szlaku Jana III Sobieskiego w woj. Lubelskim	Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego	2014-2015	167 314,00
22.	Marketing gospodarczy Szlaku Jana III Sobieskiego na rzecz budowania dobrego wizerunku Lubelszczyzny	RPO WL 2007 - 2013	2014-2015	UE 138 495,80 budżet państwa 13 931,89
23.	Remont drogi gminnej nr 105331I w msc. Milejów -Osada i msc. Antoniów -Kolonia – etap I	Narodowy program przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność -Rozwój	2015	158 948,00
RAZEM:		-	-	15 007 175,50

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Milejów

5. Wnioski i rekomendacje z analizy uwarunkowań społeczno-gospodarczych

1. Obszar: UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE I ŚRODOWISKOWE

- 1) Położenie Gminy Milejów może być zarówno pozytywnym, jak i negatywnym czynnikiem jej rozwoju. Bliskie sąsiedztwo miasta powiatowego Łęcznej oraz stolicy regionu Lublina oraz stref ekonomicznych w Lublinie (SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA EURO-PARK MIELEC – PODSTREFA LUBLIN, www.lublin.eu/biznes-i-nauka/inwestorzy/specjalna-strefa-ekonomiczna), Kraśniku (SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA EURO-PARK MIELEC – PODSTREFA Kraśnik, www.strefainwestycji.eu), Janowie Lubelskim (Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN - Janowska Strefa Inwestycyjna „Borownica”) <http://www.janowlubelski.pl/dla-inwestorow>) oraz Puławach (SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA STARACHOWICE S.A. - PODSTREFA PUŁAWY) <http://www.sse.pulawy.com> – może spowodować spadek liczby zakładanych firm na terenie gminy, ale jednocześnie tworzyć potencjalne miejsca pracy w gminach niedalekim sąsiedztwie. Ponadto dogodne skomunikowanie Gminy Milejów w kierunku Lublina-Warszawy oraz Rzeszowa (przez teren Gminy przebiega droga wojewódzka 829, w pobliżu przebiegają drogi krajowe 82, S12 i S17, planowana budowa drogi ekspresowej S19) może spowodować odpływ mieszkańców, nie tylko rozumiany jako ujemne saldo migracji, ale również w zakresie wydatkowanej ilości pieniędzy. Jeżeli nastąpi spadek ilości kupowanych produktów i usług na terenie powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów, będziemy mieć do czynienia ze spadkiem ilości pieniądza w obiegu na terenie Gminy, a co za tym idzie – z mniejszymi dochodami mieszkańców i wpływami do budżetu gminy z tytułu podatków. **Gmina Milejów powinna systematycznie podnosić atrakcyjność inwestycyjną poprzez wyznaczanie i uzbrajanie terenów pod inwestycje, wdrażanie kompleksowych systemów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości, tworzenie preferencyjnych warunków przyciągania inwestorów zewnętrznych, opracowanie i promowanie oferty inwestycyjnej. W innym przypadku może zostać „sypialnią” dla większych ośrodków dających zatrudnienie.**
- 2) Gmina Milejów charakteryzuje się wysokimi walorami środowiska naturalnego i kulturowego oraz niewykorzystanym w pełni potencjałem turystycznym. Składa się na to duża lesistość, znaczna liczba obiektów mających szczególną wartość historyczną i kulturową oraz gospodarstw agroturystycznych mogących generować ruch turystyczny. **Chociaż turystyka nie jest obecnie znaczącą gałęzią gospodarczą Gminy Milejów, to wzmocnienie jej rozwoju wpłynie pozytywnie na poprawę sytuacji gospodarczej Gminy. Gmina samodzielnie nie będzie generowała znaczącego ruchu turystycznego, dlatego ważne jest stworzenie w porozumieniu z gminami sąsiednimi rozpozna-**

walnego produktu turystycznego, wspólnej oferty turystycznej. Dodatkowo należy wspierać inicjatywy w zakresie organizowania imprez o charakterze kulturalnym i turystycznym.

- 3) Gmina Milejów posiada środowisko naturalne zasobne w źródła energii odnawialnej, w szczególności dotyczy to możliwości produkcji energii z biomasy rolniczej i odpadowej oraz energii słonecznej. Dlatego, też Gmina powinna zwiększyć wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, poprzez montaż systemów solarnych i fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych (w tym systemy prosumenckie), budowę lamp hybrydowych oraz promocję wykorzystania alternatywnych źródeł energii.
- 4) Jednym z poważniejszych źródeł zanieczyszczenia środowiska terenów wiejskich obok środków ochrony roślin, ścieków komunalnych, wobec braku kanalizacji sanitarnej - jest emisja szkodliwych pyłów, dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz benzo(a)pirenów do powietrza atmosferycznego - powstająca podczas spalania paliw stałych (czasami też śmieci) w piecach domowych i lokalnych kotłowniach, tzw. niska emisja. **Gmina ma wiele możliwości ograniczania niskiej emisji. Najważniejsze działania wpisujące się w politykę niskoemisyjną to termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, wymiana oświetlenia na energooszczędne (LED), modernizacja systemów grzewczych, montaż pomp ciepła, budowa infrastruktury rowerowej, czy zakup transportu niskoemisyjnego.**

2. Obszar: INFRASTRUKTURA

- 1) Zły stan techniczny dróg gminnych, braki w uzbrojeniu dużej części terenów gminy w infrastrukturę techniczną - w szczególności drogową i wodno-kanalizacyjną, gazową, braki w rozwoju infrastruktury społecznej są i będą jedną z głównych barier w rozwoju Gminy i dobrego standardu życia jej mieszkańców. **Gmina Milejów powinna kontynuować z równą aktywnością jak w ostatnich latach budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej, komunalnej i społecznej, poprzez budowę, rozbudowę i modernizację dróg gminnych, sieci wodociągowej, gazowej i kanalizacyjnej, obiektów oświatowych i kulturalnych oraz dalsze zagospodarowywanie i urządzenie przestrzeni mieszkalnych, inwestycyjnych i rekreacyjnych.**
- 2) Kolejnym niezmiennie ważnym aspektem obok dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej (drogowej, komunalnej) - jest dostęp do nowoczesnych i szybkich technologii informacyjno-komunikacyjnych. **Gmina powinna zadbać we współpracy w województwem lubelskim i powiatem łączyńskim o dalszy rozwój dostępności**

do technologii informacyjno-komunikacyjnych, poprzez zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu, budowę i rozwój systemów informacji przestrzennej, zwiększanie dostępności do usług publicznych przy wykorzystaniu Internetu i innych nowoczesnych technologii, wraz z budową kompetencji cyfrowych mieszkańców.

3. Obszar: UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE

- 1) Kryzys demograficzny w Gminie Milejów jest coraz bardziej widoczny. O ile liczba mieszkańców nie zmniejsza się od 3 lat, to saldo migracji i przyrost naturalny jest od kilku lat ujemny. Ponadto struktura ludności według ekonomicznych grup wieku, odznaczająca się malejącym odsetkiem ludzi młodych oraz bardzo wysokim odsetkiem ludzi starszych, wskazuje na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Wzrasta więc liczba osób, które przekraczają potencjalny wiek zdolności do pracy, co w perspektywie długoterminowej będzie mieć niekorzystny wpływ na możliwości sektora gospodarczego. Potwierdza to również struktura społeczeństwa według płci i wieku, która przyjmuje postać piramidy regresywnej (zwążającej się ku dołowi), co świadczy o zmniejszającej się liczbie osób w młodszych rocznikach. O negatywnej perspektywie demograficznej w najbliższych latach świadczy również liczba uczniów w szkołach podstawowych. W ostatnich latach liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjum szybko maleje. Niewielka i zmniejszająca się liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym jest konsekwencją coraz niższej dzietności – pozwala zakładać dalsze pogarszanie się struktury ludności. **W kontekście przeciwdziałania kryzysowi demograficznemu i rozwoju zasobów ludzkich Gminy Milejów należy podjąć szereg działań ukierunkowanych na zahamowanie emigracji z terenu gminy oraz wzrost atrakcyjności do zamieszkania. Zarówno niekorzystne saldo migracji, jak i niski poziom przyrostu naturalnego warunkowane są szeroko rozumianą sytuacją gospodarczą oraz podażą na rynku pracy. Stymulowanie rozwoju gospodarczego oraz podnoszenie jakości życia osób zamieszkujących obszar gminy są więc priorytetowymi kierunkami rozwoju dla Gminy Milejów. W tym celu należy podjąć szereg skoordynowanych działań, m.in. tworzenie atrakcyjnych warunków do osiedlania się, tworzenie możliwości i zachęt dla osób zakładających działalność gospodarczą, zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych (w tym np. do miejsc w przedszkolach, do wysokiej jakości edukacji i opieki zdrowotnej) oraz kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej.**

- 2) Korzystnym zjawiskiem na obszarze Gminy Milejów jest rosnąca liczba działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Organizacje pozarządowe jako przejaw społeczeństwa obywatelskiego oraz jedna z form aktywności lokalnej odgrywają ważną rolę w umacnianiu więzi społecznych, wzmacnianiu władz lokalnych oraz zwiększaniu możliwości rozwoju społecznego obszaru. **Gmina Milejów powinna tworzyć warunki do powstawania, funkcjonowania i rozwoju organizacji społecznych.**
- 3) Gmina Milejów posiada potencjał w postaci dzieci i młodzieży. O ile poziom kształcenia w gimnazjach jest na średnim poziomie, w porównaniu do gmin sąsiednich oraz średniej dla województwa lubelskiego i Polski, to kształcenie na poziomie szkół podstawowych jest na znacznie niższym poziomie od średniej powiatowej, wojewódzkiej i krajowej. Świadczą o tym wyniki z egzaminów w szkołach podstawowych i gimnazjum. **Gmina powinna wykorzystać i rozwijać ten cenny kapitał ludzki, zarówno dzieci i młodzieży, jak również starszych mieszkańców Gminy, poprzez podnoszenie poziomu edukacji, zwiększanie kompetencji zawodowych i upowszechnianie uczenia się przez całe życie oraz zapewnianie wysokiej jakości usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek oświatowych.**

4. Obszar: UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE I FINANSOWE

- 1) Gmina Milejów podobnie jak powiat łęczyński i województwo lubelskie charakteryzuje się niskim rozwojem gospodarczym i słabą atrakcyjnością inwestycyjną – obrazem tego jest niekorzystna sytuacja w sferze podmiotów gospodarczych oraz niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Wszystkie analizowane wartości wskaźników – mała liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, nowo powstających firm oraz podmiotów zarejestrowanych przypadających na osoby w wieku produkcyjnym, świadczą o niewielkiej aktywności gospodarczej mieszkańców i jednocześnie o niewystarczających działaniach wspierających przedsiębiorczość. Na rynku pracy przejawia się to wysokim poziomem bezrobocia. Niewystarczająca liczba miejsc pracy oraz niewielkie średnie wynagrodzenie wpływa negatywnie na ilość pieniądza w obiegu lokalnym oraz na dochody własne uzyskiwane przez samorządy. **Konieczne jest więc podjęcie działań, które będą zarówno aktywizować lokalną społeczność, jak również tworzyć zachęty do rozwoju przedsiębiorczości. Jednymi z najważniejszych kierunków działań Gminy w obszarze GOSPODARKA powinno być wspieranie we współpracy z powiatem łęczyńskim doradztwa w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, organizowanie kursów przekwalifikowujących, doradztwo zawodowe, dostosowywanie systemu edukacji do potrzeb lokalnego rynku pracy, wykorzystywanie nowoczesnych form szkoleniowych (np. e-learningu), wspieranie w efektywnym wykorzystywaniu środków UE przez lokalnych przedsiębiorców.**

Pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy powinno mieć także wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.

- 2) Gmina jest obszarem typowo rolniczym, co związane jest z dużymi kompleksami gleb o dobrej przydatności rolniczej, które mogą być wykorzystywane do pod uprawę najcenniejszych upraw polowych. W związku z tym rolnictwo jest głównym źródłem zatrudnienia oraz utrzymania dla większości mieszkańców. Sprzyjające warunki naturalne stwarzają duże możliwości wytwarzania wysokiej jakości żywności oraz funkcjonowania gospodarstw ekologicznych, które przyczyniać się będą również do rozwoju bazy usług turystycznych, związanych z walorami przyrodniczymi gminy. Niestety zdecydowana większość gospodarstw rolnych to gospodarstwa niskodochodowe i produkuje wyłącznie na własne potrzeby. **Gmina Milejów powinna podejmować działania wspierające procesy restrukturyzacji gospodarstw rolnych oraz zwiększania opłacalności, racjonalizacji, specjalizacji oraz integracji produkcji rolnej, poprzez wspieranie rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego oraz powstawania punktów sprzedaży detalicznej i hurtowej produktów rolnych, wspieranie inicjatyw współpracy rolników (zrzeszanie się w grupy producenckie, powiązania klastrowe), wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego, wyposażanie poszczególnych sołectw w infrastrukturę drogową, komunalną, społeczną i energetyczną.**
- 3) Niezwykle istotnym czynnikiem mającym wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy są inwestycje realizowane z funduszy zewnętrznych, w tym unijnych. W latach 2009–2015 na terenie Gminy Milejów zrealizowano ponad 20 projektów dofinansowanych z środków zewnętrznych. Wartość projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych przekroczył 15 mln zł. **Gmina powinna dalej korzystać z funduszy unijnych, pozyskując jak najwięcej środków zewnętrznych na projekty infrastrukturalne i społeczne w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2014–2020.**
- 4) Analiza budżetu za ostatnie 10 lat wskazuje na dość stabilną ogólną sytuację finansową Gminy. Z roku na rok dzięki pozyskiwaniu dużych środków zewnętrznych, w tym UE, rosła dochody ogółem do budżetu Gminy Milejów. W 2013 r. osiągnęły rekordową wartość ponad 29 mln zł. Niemniej jednak w dochodach na 1 mieszkańca Gmina nadal wypada znacznie poniżej średniej dla naszego kraju, województwa lubelskiego i powiatu łęczyńskiego. Ponadto maleje udział dochodów własnych w dochodach ogółem, co świadczy o coraz mniejszej samodzielności finansowej gminy. **Zahamować i odwrócić tą niekorzystną tendencję może powstawanie nowych podmiotów gospodarczych oraz zahamowanie zjawiska migracji, co zwiększy wpływy do budżetu z podatku od osób fizycznych i prawnych.**

Spis tabel

- Tabela 1.** Wykaz miejscowości i sołectw na terenie Gminy Milejów (stan na 2015 r.)
- Tabela 2.** Struktura użytkowania gruntów w Gminie Milejów w 2014 roku [w ha]
- Tabela 3.** Grunty orne wg klas bonitacyjnych
- Tabela 4.** Pomniki przyrody na terenie Gminy Milejów
- Tabela 5.** Drogi wojewódzkie przebiegające przez teren Gminy Milejów
- Tabela 6.** Drogi powiatowe przebiegające przez teren Gminy Milejów
- Tabela 7.** Drogi gminne zlokalizowane na terenie Gminy Milejów
- Tabela 8.** Charakterystyka zasobów mieszkalnych Gminy Milejów
- Tabela 9.** Struktura wiekowa mieszkań
- Tabela 10.** Średnia ilość odpadów przypadająca na jednego mieszkańca Gminy [kg]
- Tabela 11.** Charakterystyka infrastruktury wodociągowej
- Tabela 12.** Charakterystyka infrastruktury kanalizacyjnej
- Tabela 13.** Charakterystyka infrastruktury gazowej
- Tabela 14.** Charakterystyka szkół podstawowych z terenu Gminy Milejów (stan na 2015 r.)
- Tabela 15.** Charakterystyka szkół podstawowych z terenu Gminy Milejów w latach 2005-2013
- Tabela 16.** Charakterystyka Zespołu Szkół w Milejowie
- Tabela 17.** Charakterystyka Zespołu Szkół nr 2 w Jaszczowie (stan na 2015 r.)
- Tabela 18.** Charakterystyka gimnazjów z terenu Gminy Milejów w latach 2005-2013
- Tabela 19.** Charakterystyka Przedszkola Samorządowego w Milejowie (stan na 2015 r.)
- Tabela 20.** Charakterystyka Gminnej Biblioteki Publicznej w Milejowie
- Tabela 21.** Rodziny objęte pomocą społeczną (zadania własne i zlecone) w latach 2005 – 2014
- Tabela 22.** Udzielona pomoc społeczna w latach 2005 – 2014
- Tabela 23.** Powody przyznawania pomocy społecznej w roku 2006, 2010 i 2014
- Tabela 24.** Środki na odpłatność gminy za Domy Pomocy Społecznej w latach 2005 – 2014
- Tabela 25.** Wykaz obiektów zabytkowych w rejestrze zabytków
- Tabela 26.** Ewidencja dóbr kultury nie wpisanych do rejestru zabytków
- Tabela 27.** Wykaz znaczących podmiotów gospodarczych w Gminie Milejów
- Tabela 28.** Podmioty gospodarcze w Gminie Milejów według sektorów własnościowych
- Tabela 29.** Użytkowanie gruntów w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)
- Tabela 30.** Charakterystyka gospodarstw rolnych w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)
- Tabela 31.** Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych (stan na 2010 r.)
- Tabela 32.** Powierzchnia zasiewów upraw zbóż w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)
- Tabela 33.** Zwierzęta gospodarskie w Gminie Milejów (stan na 2010 r.)
- Tabela 34.** Struktura bezrobocia w Gminie Milejów w latach 2004-2014
- Tabela 35.** Atrakcyjność inwestycyjna województwa lubelskiego w 2014 roku
- Tabela 36.** Wykaz projektów zrealizowanych przez Gminę Milejów w latach 2009-2015 przy udziale środków zewnętrznych

Spis wykresów

- Wykres 1.** Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w m²
- Wykres 2.** Liczba mieszkańców Gminy Milejów w latach 2003-2014
- Wykres 3.** Prognoza ludności w województwie lubelskim do 2050 roku (wg danych z 2014 roku)
- Wykres 4.** Prognoza ludności w powiecie łęczyńskim do 2050 roku (wg danych z 2014 roku)
- Wykres 5.** Przyrost naturalny w Gminie Milejów w latach 2005-2014
- Wykres 6.** Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w 2014 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego Gminy Milejów
- Wykres 7.** Saldo migracji ogółem w Gminie Milejów w latach 2005-2013
- Wykres 8.** Saldo migracji na 1000 mieszkańców w 2013 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 9.** Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 10.** Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w 2014 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 11.** Piramida wieku mieszkańców Gminy Milejów w 2014 r.
- Wykres 12.** Liczba uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjum w latach 2005-2014
- Wykres 13.** Liczba uczniów w szkołach podstawowych na 1000 mieszkańców w 2014 roku – porównanie średniej Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 14.** Liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2005-2014
- Wykres 15.** Odsetek dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w 2013 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 16.** Średnie wyniki w punktach uzyskane ze sprawdzianu w klasie 6 uczniów szkół podstawowych w gminach powiatu łęczyńskiego w 2013 roku
- Wykres 17.** Średnie wyniki w punktach uzyskane ze sprawdzianu w klasie 6 szkół podstawowych w 2013 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów (max liczba punktów 40)
- Wykres 18.** Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - część humanistyczna - język polski
- Wykres 19.** Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - matematyczno-przyrodnicza - przedmioty przyrodnicze
- Wykres 20.** Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - matematyczno-przyrodnicza – matematyka
- Wykres 21.** Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminach powiatu łęczyńskiego w 2015 roku - język angielski (poziom rozszerzony)
- Wykres 22.** Porady podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2005-2014
- Wykres 23.** Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w Gminie Milejów w latach 2005–2014

- Wykres 24.** Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 25.** Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w Gminie Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 26.** Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 27.** Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w Gminie Milejów w latach 2009–2014
- Wykres 28.** Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 29.** Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w Gminie Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 30.** Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 31.** Podmioty gospodarcze wg klasyfikacji PKD 2007
- Wykres 32.** Struktura klasowa gleb w Gminie Milejów (stan na 2015 r.)
- Wykres 33.** Liczba gospodarstw rolnych pod względem liczby (stan 2010 r.)
- Wykres 34.** Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 35.** Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 36.** 36. Dochody i wydatki ogółem z budżetu Gminy Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 37.** Dochody budżetu na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 38.** Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 39.** Dochody własne na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 40.** Dochody i wydatki ogółem z budżetu Gminy Milejów na 1 mieszkańca w latach 2005–2014
- Wykres 41.** Udział % dochodów własnych w dochodach ogółem w Gminie Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 42.** Udział % dochodów własnych w dochodach ogółem w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łęczyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 43.** Struktura dochodów ogółem budżetu Gminy Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 44.** Struktura wydatków budżetu Gminy Milejów według działów w 2014 r.
- Wykres 45.** Struktura wydatków budżetu Gminy Milejów według działów w latach 2008–2014
- Wykres 46.** Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100) w województwie lubelskim i powiecie łęczyńskiego w roku 2008 i 2014

- Wykres 47.** Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób fizycznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2009–2014
- Wykres 48.** Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób fizycznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łączyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 49.** Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób prawnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2009–2014
- Wykres 50** Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób prawnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łączyńskiego i Gminy Milejów
- Wykres 51.** Wydatki ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Milejów w latach 2005–2014
- Wykres 52.** Wydatki ogółem na 1 mieszkańca w 2014 roku – porównanie średniej dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu łączyńskiego i Gminy Milejów

Spis map

- Mapa 1.** Położenie geograficzne Gminy Milejów
- Mapa 2.** Sieć komunikacyjna w Gminie Milejów
- Mapa 3.** Położenie obszarów chronionych na terenie Gminy Milejów
- Mapa 4.** Położenie obszaru Natura 2000 na terenie Gminy Milejów